

KATOLIČKI LIST

plē, klasko

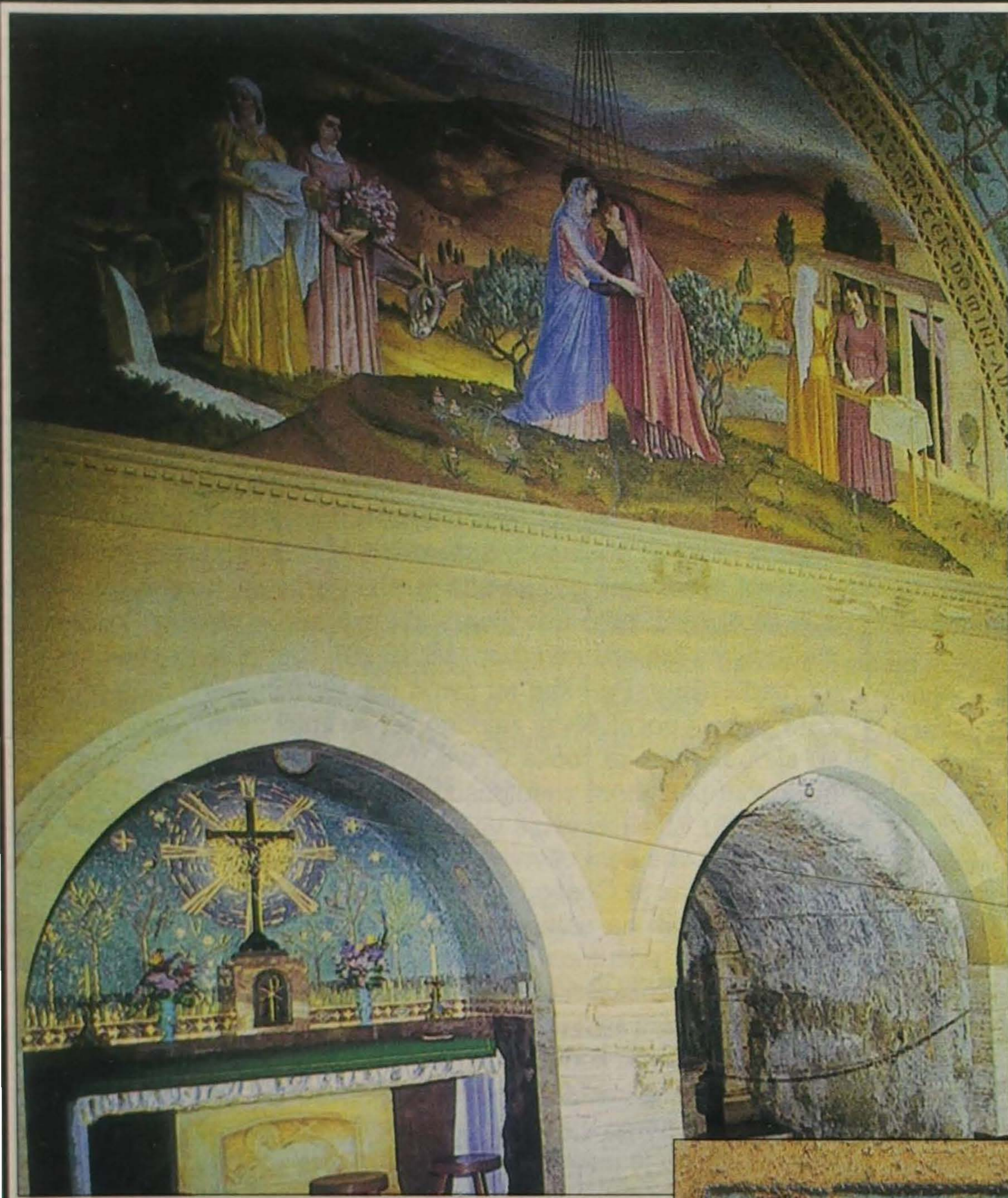
ZVONIA

GODINA: VII

BROJ: 5 (67)

Subotica, svibanj (maj) 2000.

Cijena: 20,00 N. din.

VIELIČA DUŠA MOJA GOSPODINA I OBRADOVA SE DUH MOJ U BOGI.
SPASITI JU MOJEMU * ŠTO POGLEDA NA NEZNATNU SLUŽBENICU SVOJU
JER GDE OD SAJ ČE ME ZVATI BLAŽENOM SVI NARAŠTAJI * JER MI JE
UČINIO VELEKE STVARI ONAI KOJI JE MOĆAN I ČUJE JE IME SVETO * I
MILOSRDE NJEKOVO TRAJE OD KOJENA DO KOJENA ONIMA KOJI GA SE
IŠE * UČINI SI NA DJE I RUKOM SVOJOM, UNIŠTI SRCA PUNA OKRO
STI * SILNIKE OIKORI SA PRIJESTOLJA, A PODIŽE PONIZNE * GLADNE NAPUNI
KOMARA, A BOGATE OTIŠTI PRAZNI * ZAUŽIO SE ZA IZRAELA, SLIKA
SVOJEGA, SJEĆAJUCI SE MILOSRDA SVOJEGA - KAO ŠTO JE GOVORIO ČUJMA
NAŠIM, ABRAHAMU I POTOMSTVU NJEGOVU DO VIJEKA

AIN KARIM - MJESTO MARIJINOG MAGNIFIKATA

U ovom Marijinom mjesecu u godini Velikog jubileja želim poći zajedno s vama, dragi moji čitatelji, u Ain Karim.

Što se to sve ondje zbilo? Radi se o pohodu Blažene Djevice Marije svojoj rođakinji Elizabeti (usp. Lk 1,39-56). Na Marijin pozdrav Ivan Krstitelj "zaigra od radosti" u Elizabetinoj utrobi; Elizabeta se "napuni Duhom Svetim" i povika, viče u sav glas da obznani događaj koji se netom zbilo, da obznani događaj NAVJEŠTENJA i UTJELOVLJENJA - kojemu slavimo Veliki jubilej 2000. Elizabeta izriče blagoslov nad Marijom zbog "ploda njezine utrobe" i zbog njezine vjere (usp. Lk 1,42.45). U tom trenutku Marijina vjera dobiva "novu svijest i novi izraz". Marija kliče svoj "Magnificat" iz kojeg zrači, kako veli Ivan Pavao II, njezino osobno iskustvo, "EKSTAZA NJEZINA SRCA". U tom iskustvu, u toj ekstazi "zrcali se zraka Božjeg otajstva, slava njegove neiskazane svetosti, vječna ljubav koja kao neopozivi dar ulazi u čovjekovu povijest".

Marijina duša VELIČA GOSPODINA, Marijin duh KLIKČE jer je Bog, njezin Spasitelj, pogledao na njezinu poniznost. Marija je svjesna što joj se dogodilo i što će joj se događati: zvat će je blaženom svi naraštaji i to samo zato jer joj VELIKA DJELA UČINI SVESILNI, čije je ime sveto! U svom zanosu Marija nam priznaje da se našla u samom srcu punine Kristove, da se u njoj ostvaruje obećanje dano ocima - "Abrahamu i potomstvu njegovu do vijeka". No, Marija je svjesna, i to jasno svjedoči, da je Bog na strani siromašnih. Bog saveza opjevan u Djevičinu zanosu, u isti je tren onaj "koji silne zbacuje s prijestolja, a neznatne uzvisuje, gladne napunja dobrima, a bogate otpušta prazne, raspršuje oholice umišljene i od koljena do koljena iskazuje svoju dobrotu nad onima što se njega boje", tj. onima koji njega ljube.

Valja zapaziti da je Marijin "Magnificat" posljedica Marijine vjere, ali i njezine želje da pomogne svojoj rođakinji kojoj Bog iskaza milost da "u starosti svojoj začne sina" (usp. Lk 1,36). To je jasna poruka nama, "Božjim miljenicima", na kraju drugog i na pragu trećega tisućljeća od tog ČUDESNOG DOGAĐAJA.

Isus, kojega je Marija nosila pod svojim srcem i donijela Elizabeti "u pohode", obradovao je Elizabetu i Ivana Krstitelja. Isus, kojega je Marija rodila, uzrok je veselju svih koji su kršteni. Stoga kršćani na bilo kojemu mjestu kugle zemaljske mogu s Marijom kličati "Veliča duša moja Gospodina... jer velika mi djela učini Svesilni!" Doista, ima li većeg djela "Svesilnoga" nego da nas stvorove učini sebi sličnima, dapače svojom djecom, svojim miljenicima; ima li većeg djela koje je mogao učiniti za nas od djela spasenja svijeta i otkupljenja čovjeka?! Doista, NEKA JE SVETO IME NJEGOVO. Nismo li stoga i mi, kao Marija, BLAŽENI kad kao ona VJERUJEMO, kad smo kao ona PONIZNI i kad smo kao ona spremni POMOĆI BLIŽNJIMA U POTREBI?! Tako ćemo najboje - KAO MARIJA, koja nam je uzor i zagovornica - moći nositi Isusa u "pohode" svim ljudima koje ćemo susretati. Neka doista svaka naša kuća, svako radno mjesto, svaki put kojim ćemo prolaziti i svako mjesto gdje ćemo se nalaziti bude naš "Ain Karim" - mjesto gdje ćemo svojim životom ali i riječima pjevati svoj "Magnificat".

I naš "Zvonik" želi to činiti i čini.

Čitajte samo pažljivo i zapaziti ćete da svaka stranica svjedoči o veličanju Gospodina i da želi veličati Gospodina i poticati nas da ga veličamo. Oslušajte samo što govori Papa, naši biskupi, svećenici, mnogi vjernici laici, naši oduševljeni mladi... I shvatit ćete da "Zvonik" želi doista biti živi i stalni "Magnificat".

Moleći Mariju da nam izmoli milost da naš kršćanski i ljudski život doista bude veličanje i slavljenje Boga, srdačno vas pozdravlja,

vaš urednik

STADE POSRED NJIH

Uskrs je divan blagdan. Razlikuje se od svih drugih što stalno traje! On nije komemoracija nečega što je davno bilo, on je stvarnost i prisutnost Uskrsnuloša među svojim. Na to žele upozoriti svi izvještaji o uskrsnuću.

Oni su različiti, ali ipak imaju neke zajedničke nazivnike koji ih tako čvrsto povezuju u sigurnost svjedočenja da je Gospodin živ. U ovom teološkom razmišljanju htio bih upravo na njih upozoriti.

Počnimo od naslova "Stade posred njih". Ovaj iskaz više se puta ponavlja kod evanđelista. On je strahovito važan. Gospodin više ne dolazi, on više za to nema potrebe, on jedno stavno "staje posred njih". Zašto i kako? Svojim uskrsnućem Isus je izišao iz ovog našeg materijalnog ograničenog svijeta.

Više nije vezan zakonima fizike, prostora i vremena. Zidovi i vrata za njega više nisu zapreka. On je tamo gdje hoće biti. Nemojmo zanemariti detalj evanđelja koji se također više puta

ponavlja: "dok su učenici u strahu od Židova zatvorili vrata" (Iv 20,19), "vrata bijahu zatvorena" (Iv 20,26). I ne samo to! Isus više nije vezan na prostor i vrijeme: on može biti sa svojim učenicima u isto vrijeme u Galileji i u Jeruzalemu, on može biti sa svojim i tada i danas i za 200 godina i u Subotici i u Novom Sadu.

Evanđelisti nam govore i da je Isus vjeran svojem obećanju i da drži svoju riječ: gdje i dvojica budu sabrana u njegovo ime on će među njima biti prisutan (usp. Mt 18,20). Kad god su zajedno, eva ga među njima. Pa i kad su samo dvojica (Emaus) i tada je on tu. Zato su oni i počeli bivati zajedno, jer su znali da je među njima kad su skupa. Tako se rodila Crkva. Crkva nije nastala dekretom već Isusovom uskrsnom prisutnošću a na Pedesetnicu ju je Duh očitovao svijetu. Uočimo ovdje važnost zajednice! Ona nije samo sociološki skup već nam otkriva njegovu prisutnost. Stoga II. vat. sabor jasno ističe da je Gospodin prisutan po sabranoj zajednici (SC 7) i da je svećenik na samom početku dužan upozoriti zajednicu na Gospodinovu prisutnost (Upute u misalu). To baca sasvim novo svjetlo na kršćanski sastanak. On nije komemoracija nego susret! Kad se marksisti sastanu u Marksovo ime, njega nema među njima, to može biti samo komemoracija.

Kršćanski je sastanak otajstvo, tj. stvarnost koju svojim osjetilima možemo samo djelomično zahvatiti. Najveća stvarnost kršćanskog sastanka je uskrsnuli Gospodin. On je Kyrios zajednice!

Iz ovoga onda nužno proizlazi da je svaki naš sastanak vazmeno iskustvo, susret s Njime iz kojega onda izlazimo s riječima Marije Magdalene: "Susrela sam Gospodina!" i postajemo svjedoci ove velike stvarnosti. Zato se mi sabiremo, da budemo s njim. Mnogi ljudi ne dolaze u crkvu i kad ih pitamo zašto, oni odgovaraju da se moliti može i kod kuće. To je točno, i treba moliti kod kuće. Ali mi se prvenstveno sastajemo da bismo bili s Njime.

Zajednica je privilegirano mjesto susreta s Isusom uskrsnulim. Otkrivamo ga u zajednici po njegovom obećanju, otkrivamo ga u riječi koju nam govori, prepoznavamo ga - poput učenika u Emausu - dok nam lomi kruh i daje sebe. Tada nam se do kraja otvaraju oči i otima uzdah: "Gospodin je!" I mi smo radosni, mi mu kličemo! Doista, nema blagdana do Uskrsa, a najljepše u njemu jest - da stalno traje!

Tadej Vojnović

Piše: mr. Andrija Kopilović

14. 05. 2000. - 4. VAZMENA NEDJ.

Dj 4,8-12; 1 Iv 3,1-2; Iv 10,11-18

Krist temelj našeg jedinstva

Gospodin Isus je svojim uskrsnućem postao glava novog društva. Na njemu, kao na ugaonom kamenu, gradi se jedinstvo ljudskog roda. Pred nama je apostol Petar pun Duha Svetoga. On ne samo da čini znamenja Isusa Krista nego, što je vrlo važno, Krista i navješćuje. Navješćuje ga kao temeljni kamen, koji je doduše odbačen, a kojega je Bog postavio temeljnim kamenom novog čovječanstva. Novo čovječanstvo je zajednica onih koji se povezuju ne po vezama krvi i jezika, nego vezom milosti. Isus je, naime, spasitelj. I svi oni koji su spašeni dionici su njegove milosti. A milost je njegov život u nama. Čovjek milosti je dakle Kristov i zato novi stvor. Snagom milosti se onda njegovi učenici prepoznaju kao braća i zato se kao braća drže zajedno i svjedoče njegovu prisutnost napose po djelima ljubavi. Prva zajednica je svjedočila upravo to zajedništvo i Kristovu prisutnost i stoga je i svaki pojedini član zajednice mogao biti i hrabri svjedok Isusa Krista. Put kršćanstva i našega vremena je put u zajednicu, život sa zajednicom i svjedočanstvo na svakom mjestu svoga poslanja snagom onoga Duha čiji je darovatelj Isus Krist Spasitelj.

28. 05. 2000. - 6. VAZMENA NEDJ.

Dj 10,25-26.34-35.44-48;

1 Iv 4,7-10; Iv 15,9-17

Sveopćenitost spasenja

Nitko nije isključen iz Božje ljubavi i njegova poziva. Bog poziva sve ljude da postanu njegov narod. I mi ne smijemo isključivati nikoga već se imamo svim ljudima otvarati. U prvom čitanju današnje nedjelje pred nama je apostolski prvak Petar koji je primio posebnu objavu, koja je jednoj vjerničkoj, židovskoj duši bila neshvatljiva. Naime, on je čuo Božju poruku da Kristovo evanđelje valja navješćivati i poganima. Kao vjerni i rođeni Židov nikako nije mogao shvatiti da spasenje može biti namijenjeno svakom čovjeku. No, Duh Sveti pohađa Kornelijevu kuću i sve ukućane obdaruje istim darovima kojima je obdario i apostole i prije krštenja vodom. Na vrlo upečatljiv način apostol Petar shvaća da nije vlastan uskratiti vodu onima kojima se Bog daruje. Za naše kršćanstvo vrlo je važna spoznaja da je svaki vjernik snagom vlastitog krštenja postao u Božjoj ruci sredstvo spasenja za druge ljude. Nikada kršćanin ne bi smio vlastitim kriterijima birati one kojima je tobože poslan nego bi trebao biti otvoren Božjem planu tako da ga Bog naprosto upotrijebi ondje gdje on to hoće. Kršćani i kršćanstvo nije samo sebi svrhom, nego je sredstvo spasenja za druge i po tom spasenju drugih smo i mi spašeni jer smo narod izabrani i kraljevsko svećenstvo.

Iz sadržaja:

<i>Uskrs 2000.</i>	<i>4</i>
<i>Papa se vraća u Fatimu</i>	<i>10</i>
<i>Papa proglasio svetom poljsku mističarku Faustynu Kowalsku .12</i>	
<i>Tko je "Meštar"? - intervju</i>	<i>13</i>
<i>Proslava jubileja radnika u Rimu</i>	<i>18</i>
<i>Euharistijski kongres mladih u Baču</i>	<i>26</i>
<i>Bili smo na drugom susretu hrvatske katoličke mladeži na Trsatu</i>	<i>27</i>
<i>Prva pričest</i>	<i>29</i>
<i>Sida mi je ukrala prijatelja</i>	<i>33</i>

21. 05. 2000. - 5. VAZMENA NEDJ.

Dj 9,26-31; 1 Iv 3,18-24; Iv 15,1-8

Cijena evanđelja

U zajednicu svjedoka Isusa Krista ulazi apostol Pavao. Prvi put je kao obraćenik uzišao u Jeruzalem. Otišao je u prakršćansku zajednicu da bi dao svjedočanstvo svoga obraćenja i poslanja koje mu je Gospodin povjerio. Kad shvatimo što Gospodin od nas traži, valja nam se dati na posao. Unatoč protivljenja neprijatelja i prvotnog nepovjerenja samih kršćana, Pavao odvažno naviješta Isusa Krista. Sadašnji Papa često voli isticati da se istina ne dokazuje, nego da se istina sama sobom dokazuje. Tako i Pavao naviješta Krista Isusa i snaga njegovog navješćaja očituje i snagu njegove vjere i spremnost sve podnijeti za Krista. I naša Crkva je ušla u vrijeme kada su joj svjedoci potrebniji od propovjednika. Naime, u načinu navješćanja Krista Isusa vidi se i vjera i život navjestitelja. No, trebamo sebi posvijestiti da je svaki kršćanin kršten, pričješćen, krizman te tako osposobljen i poslan biti odvažnim navjestiteljem i odvažnim svjedokom. Stoga se kršćanstvo ne treba samo navješćivati nego prije svega svjedočiti. Tako, onda, zapravo svjedočanstvo postaje navješćaj i stoga ono ne pita za cijenu. Zato su mnogi navjestitelji Kristovog evanđelja svoje svjedočenje potvrdili vlastitom krvlju.

4. 06. 2000. - 7. VAZMENA NEDJ.

Dj 1,15-17.20a.20c-26; 1 Iv 4,11-16; Iv 17,11b-19

Živjeti s ljudima, ali drugačije

Uvijek će postojati napetosti u životu kršćanske zajednice. Njezini članovi, kao kvasac novoga društva, moraju posvema živjeti životom svojih suvremenika za bolje društvo. Od njih se smiju razlikovati jedino svojim svjedočanstvom kršćanskih vrednota života. Kršćanskoj zajednici koja se sabrala da izabere Judi zamjenika, Petar tvrdi da je bitna uloga apostola davati svjedočanstvo za Kristovo uskrsnuće. To ima biti zadaća svakog kršćanina. Dobro je uočiti tvrdnju apostola Petra da apostol koji treba biti izabran u zbor Dvanaestorice mora ispunjavati dva uvjeta. To mora biti osoba koja je "od početka s nama", veli Petar, što znači da je član zajednice. Drugi uvjet je da ta osoba može biti svjedok svega onoga što se dogodilo, a napose da je sreća Krista uskrsloga. Dakle, onaj koji je SA zajednicom U zajednici i ZA zajednicu, dobiva legitimno pravo postati poslanikom-apostolom. Dakle, apostol novoga saveza je apostol Krista uskrsloga, svjedok i navjestitelj ali koji svoje zajedništvo živi u zajednici i svoju vjeru hrani zajednicom. Zato svaki usamljeni propovjednik - izvan zajednice - ne može voditi nego samo odvoditi zajednicu.

ORUŽJE LJUBAVI POBIJEDILO SMRT

VAZMENO TRODNEVLJE U VATIKANU

"Vazmeno trodnevlje vrhunac je liturgijske godine i Velikog jubileja. Raspoložimo se kako bismo izvršili intenzivno hodočašće stopama Isusa koji trpi, umire i uskrisava." Tim riječima Papa se obratio kardinalima, biskupima i svećenicima s kojima je slavio svečanu misu posvete ulja u rimskoj bazilici sv. Petra na Veliki četvrtak. Zajedno s Papom koncelebriralo je 1650 biskupa i svećenika. Svećenici su obnovili svoje ređeničke zavjete Svetom Ocu.

Na misi Večere Gospodnje na Veliki četvrtak Papa je prao noge dvanaestorici svećenika. U svojoj propovijedi Papa je podsjetio na svoju radost koju je doživio kada je nedavno pohodio Svetu Zemlju i tamo slavio sv. misu u dvorani Posljednje večere. Papa je pozvao sve okupljene da svojim darovima pomognu nastradalima u Mozambiku i svi prilozu prikupljeni na misi išli su u tu svrhu.

Obrede Velikoga petka Papa je predvodio u bazilici sv. Petra. Navečer je u Koloseumu bilo oko 50.000 vjernika na pobožnosti Križnoga puta. Ovogodišnji tekst Križnoga puta napisao je Sveti Otac i on je sam ponio križ kod prve i posljednje postaje Križnoga puta. Tekst Križnoga puta čitali su poznati talijanski glumci. Papa je osobito molio za muškarce i žene koji će u treće tisućljeće prenijeti svjetlo vjere.

Na Veliku subotu Papa je u večernjim satima na Trgu sv. Petra predvodio obrede uskrsnuća.

Papa je u svojoj propovijedi naglasio univerzalnost Kristove poruke čovjeku, a to je potvrdila i prisutnost krštenika iz različitih zemalja svijeta. Papa je pozvao sve okupljene i one koji su ga slušali i gledali pomoću radija ili televizora da nose radost Kristova uskrsnuća.

Na Uskrs Papa je služio sv. misu na Trgu sv. Petra na kojem je bilo okupljeno oko 150.000 vjernika. Papa je u svojoj poruci pozvao sve ljude dobre volje na mir i pravdu. Papa je u podnevnom obraćanju "gradu i svijetu" čestitao Uskrs na više od 60 jezika. /GK/

NE BOJTE SE

/Iz uskrsne poruke zagrebačkog nadbiskupa mons. Josipa Bozanića/

"Ne bojte se!" bio je poziv ženama da pobijede stanje duše u kojem su se našle poslije događaja Velikoga petka. Njihova su srca, kao i učenika na putu za Emaus, bila žalosna zbog prošlosti. Prilike su bile mračne. No, ipak se ne predaju. Dok su učenici u sumrak hodali svojim putem, Isus je već išao s njima, ali oni to nisu znali. I ženama je Isus došao u susret. Ne događa li se ista stvar i nama? Usred radosti i nada, žalosti i tjeskoba ovoga svijeta, Krist kroči putem s nama, a mi to jedva znamo. Isus Krist Uskrsli je svuda prisutan. On ulazi u ljudska srca i društva...

Čovjek nije stvoren za smrt, nego za život. Međutim, u današnjoj kulturi vlada neki tabu što se tiče patnje i smrti. Želi se prikriti smrt kao da ona ne postoji. A zapravo je naša javnost opterećena njome. Prenaglašeni publicitet seksualnosti i erotizma na našim ulicama sigurno predstavljaju nijemi protest protiv smrti. To je prigušeni krik čovjeka koji viče: Pustite me da živim zauvijek. Ispod svega izbija dokaz da u čovjeku postoji neodoljiva želja za životom. Stoga ne bojte se svjedočiti stvarnost kršćanske nade da je Krist uskrsnuo i da po Kristu i mi postajemo subaštinici uskrsnuća koje se odnosi i na naše tijelo. Potrebno je čovjeku današnjice naviještati vječni život. Nakon ovoga života postoji vječni život, a istina o vječnom životu treba oblikovati naš život na zemlji...

U osvitu trećeg tisućljeća potrebno je ponavljati riječi uskrsloga Gospodina: "Ne bojte se!"... Isus nije nikada zavaravao svoje učenike. I kad kaže Isus: 'Ne bojte se!', On ne poništava zahtjevnost Evanđelja. On samo poziva čovjeka na novu hrabrost, a u vjeri mu otvara i nove mogućnosti", svjedoči u uskrsnoj poruci zagrebački nadbiskup. /IKA/

Iz Papine poruke "Urbi et orbi"
(Gradu i svijetu) na Uskrs 23. travnja 2000.

"Znamo da si doistine uskrsnuo Božji sine"

"Victimae paschali laudes immolent christiani..." "Svetoj žrtvi uskrsnici dajte slavu, krštenici. Janje ovce oslobodi, Krist nas grešne preporodi."

Riječi Uskrsne posljednice divno izražavaju otajstvo koje se ispunja u Kristovoj Pashi. One označuju obnoviteljsku snagu koja se oslobađa iz njegova uskrsnuća.

S oružjem ljubavi, Bog je pobijedio grijeh i smrt. Vječni sin, koji je sama sebe ogolio da bi se učinio poslušnim slugom sve do smrti na križu (usp. Fil 2,7-8), pobijedio je zlo u korijenu otvorivši raskajanim srcima put povratka Ocu. On je Vrata Života, koji na Uskrs pobjeđuje vrata paklena. On je Vrata spasenja koja su otvorena svima, Vrata božanskog milosrđa, koje baca novo svjetlo na ljudski život.

Uskrsli Krist pokazuje putove nade po kojima zajedno napredujemo prema pravednijem i solidarnijem svijetu, gdje slijepa sebičnost malobrojnih ne prevladava nad vapajem boli mnogih, dovodeći cijele narode u stanje ponižavajuće bijede.

Poruka života, koja odjekuje iz usta anđela kod kamena odvaljenog s groba, neka svlada tvrdoću srdaca, vodi k svladavanju nepravednih zapreka i promiče plodan susret naroda i uljudbi.

Slika novoga čovjeka, koja sjaji na Kristovu licu, neka potakne sve da prepoznaju nedodirljivu vrijednost ljudskoga života; neka potakne prikladne odgovore na sve veći zahtjev za pravednošću i jednakim mogućnostima u različitim prilikama društvenog života; neka pokrene pojedince i države na puno poštovanje temeljnih i istinskih prava ukorijenjenih u samu narav ljudskoga bića.

Gospodine Isuse, Miru naš (Ef 2,14), Riječi utjelovljena prije dvije tisuće godina, koji si uskrsnuvši pobijedio zlo i grijeh, udijeli čovječanstvu trećega tisućljeća pravedan i trajan mir; upravi k dobrom ishodu započete dijaloge od ljudi dobre volje koji, unatoč tolikim zbunjenostima i poteškoćama, nastoje zaustaviti zabrinjavajuće sukobe u Africi, oružane sukobe u nekim zemljama Latinske Amerike, trajne napetosti koje pogađaju Bliski istok, golema područja Azije i neka europska područja.

Pomozi narodima nadvladati drevna i nova suparništva, odbacivši osjećaje rasizma i ksenofobije. Neka bi se cijela zemlja preplavljena sjajem uskrsnuća radovala jer je "svjetlo vječnoga Kralja pobijedilo tmine svijeta" (Uvod Vazmenoga bdjenja). /.../

U srcu ove milosne godine neka snažnije odjekne navještaj Kristovih učenika, zajednički navještaj, iznad svih podjela, u žarkoj želji za punim zajedništvom: "Scimus Christum surrexisse a mortuis vere." "Znamo da si doistine uskrsnuo, Božji sine. Pobjedniče, Kralju divan, budi nama milostivan!" Amen. /IKA/

IZ USKRSNE ČESTITKE KARDINALA PULJIĆA I BISKUPA SUDARA

"Kao i svi prethodni jubileji", ističu kardinal Puljić i biskup Sudar u svojoj poruci, "i ova je jubilarna 2000. godina za cijelu Crkvu godina milosti: to je - kako ističe Ivan Pavao II. u apostolskom pismu *Tertio millennio adveniente* - 'godina oprostjenja grijeha i kazni od grijeha, godina pomirenja zavađenih, godina mnogostrukih obećanja i sakramentalne i izvan-sakramentalne pokore'." "To je godina i radosti, kako nutarnje tako i one 'koja

se naizvan pokazuje', jer je Kristovim utjelovljenjem Bog sišao u ljudsku povijest, a vrijeme je postalo sastavni dio vječnosti." "Iskoristimo stoga to vrijeme u pročišćavanju vlastite savjesti i pamćenja, jer jedino tako možemo hoditi putem istinskog obraćenja. Obraćanjem se približavamo Božjoj svetosti, ponovno otkrivamo 'istinu o sebi koju je grijeh pomutio i poremetio', postizemo 'oslobođenje u dubini svojega bića' i tako ponovno stječemo 'izgubljenu radost, radost da smo spašeni'."

"Usprkos crnim sjenama koje mogu zamagliti naše vidike, ipak u ovom vremenu i na ovim prostorima uočavaju se znakovi nade u bolje i pravednije sutra. Pritom prvenstveno mislimo na zalaganja istinskih mirotvoraca koji nastoje ublažiti boli ranjenih srdaca. Jasno je dakle zašto kršćani ne sustaju u nastojanju izgradnje boljih međureligijskih i međuljudskih odnosa, kako na ovim tako i na svim drugim područjima. Iz molitve i nade oni crpe snagu kako ne bi malaksali u vjeri i karitativnom djelovanju. I upravo to trinitarno-teologalno usmjerenje kršćanskog života, ima svoju potvrdu i ohrabrenje u Kristovu uskrsnuću. Jer da Krist nije uskrsnuo, uzaludna bi bila ne samo naša vjera, nego i sva naša nada u bolje i evanđeoskije sutra. //IKA/KTA/

POKLIK ALELUJA JE IZRAZ RADOSTI CJELOKUPNOG VJERNIČKOG BIĆA

*/Iz uskrsne poruke kotorskog biskupa
mons. Ilije Janjića/*

Ovo je uistinu dan što nam ga učini Gospodin. Ovo je dan u kojem jednoglasno možemo uskliknuti: "Krist je uskrsnuo! Aleluja, Aleluja!" Ovaj poklik nije tek poklik tribinske egzibicije, to nije glumački poklik, ovaj poklik je izraz radosti cjelokupnog vjerničkog bića. Ovaj poklik je izraz istinske

nutarnje radosti, radosti koja nije pomućena iluzijom, radosti koja nije plod praznine, radosti koja nije plod ljudske taštine, radosti koja nije uprljana požudom očiju i požudom tijela /.../. Proslava Uskrsa je prava prigoda za prisjećanje na "pobjednike" koji uz Krista Pobjednika dovikuju i nama: ne bojte se ove zemaljske suhoće, pustinje, patnje, križeva, ne bojte se korizme gdje ste toliko puta padali, ne bojte se niti svoga velikog petka, jer ako ustrajete u odanosti našem zajedničkom nebeskom Ocu i izvršenju Njegove volje slijedit će i vas pobjeda, slijedit će i vaš vječni Uskrs u slavi... Stoga je ovaj Uskrs itekako važan za moj osobni preporod, za moju vlastitu pobjedu nakon koje bih trebao gorjeti od sreće. //IKA/

BLAŽENI KOJI NE VIDJEŠE A VJERUJU

*/Iz uskrsne poruke
beogradskog nadbiskupa
mons. dr. Franca Perka/*

"Grob je prazan. To je tiho svjedočanstvo središnjeg događaja ljudske povijesti: uskrsnuća Gospodina našega Isusa Krista..."

Usprkos svih ograničenja, usprkos snage zla koja se manifestira u svijetu, usprkos našim slabostima, ipak je moguće doći do uskrsnuća u božanski život. Potrebna je vjera, strpljivost, i doživjet ćemo, svaki na svoj način, uskrs u ljepšu budućnost. A naše nade idu mnogo dalje od ljepše budućnosti našeg zemaljskog života. Kristovo uskrsnuće otvara nam nadu vječnosti. To je najsmjelija avantura ljudskih potihvata i želja. Sva ljudska djela, i najveličanstvenija, i prividno trajna, će propasti...

Želim vam puno radosti, ljubavi i Božjeg blagoslova u ovim danima. Svi koji vjerujemo očistimo svoja srca... I svima koji ne vjeruju u Boga i uskrslog Krista

želim u ovim danima puno milosti, da u tami nevjere ugledaju svjetlo Božje ljubavi i da se upute prema vječnom spasenju...

Naša pravoslavna braća slave Uskrs ove godine nedjelju dana kasnije. I njima svi zaželimo radost uskrslog Krista koji nas sve udružuje u jednu spasenjsku zajednicu svoje Crkve. Iduće godine zajedno ćemo slaviti Uskrs. I dao Bog, da ga u trećem tisućljeću uvijek slavimo zajedno, jer to je naša zajednička pobjeda i naša zajednička radost... //IKA/

ZAGRLIMO JEDNI DRUGE VEČNIM ZAGRLJAJEM

/Iz uskrsne poruke patrijarha SPC-a PAVLA/

U povodu proslave Uskrsa prema julijanskome kalendaru, 30. travnja, srpskopравoslavni patrijarh Pavle uputio je zajedno sa svim episkopima Srpske pravoslavne crkve uskrsnu poruku vjernicima. Na početku poruke patrijarh Pavle upućuje tradicionalni uskrsni pozdrav "Hristos vaskrese!" kao nesebičnu Božju ljubav spram čovjeka, pobjedu života nad smrću, znak čovjekove neprolaznosti i trijumf dobra nad zlim. Posebno se osvrnuo na pošivanje ljudskog života od samog začeća do naravne smrti pri čemu je istaknuo kako je "pobačaj greh kao i svako ubistvo" te je dodao kako je grijeh "i spaljivanje mrtvih".

I na kraju, "deco naša duhovna, obasjani svetlošću Uskrslog, sve oprostimo jedni drugima Hristovim uskrsnućem, zagrlimo jedni druge večnim zagrljajem, i zapevajmo jednim srcem i jednom dušom pesmu svetlosti i večnog: Hrist uskrsne iz mrtvih, smrću smrt uništi u svima i svima u grobovima život darova".

PJEVANA MUKA NA CVJETNICU U SV. JURJU

Već nekoliko godina u našoj crkvi na Cvjetnicu se čitala muka. U ovoj svetoj jubilejskoj godini mladi su se odvažili pa upornim vježbanjem naučili i na Cvjetnicu svečano i dostojanstveno navijestili Muku po Marku.

Hrabri su bili i prvi put u životu pjevali Muku: **Branimir Ivanković** (evanđelista), **Saša Grunčić** (Isus), **Adrijana Forgo** (sluškinja) i **Zvonimir Ivanković** (ostale pojedinačne uloge). Zborske dijelove skladno je otpjevao zbor u troglasnoj varijanti mo. Anđelka Klobučara.

Mladi su pokazali da su spremni uložiti trud za ono što je lijepo i što ima trajnu vrijednost. Dokazali su da se na njih može računati. /B./

SVETO TRODNEVLJE I USKRS U SV. ROKU

Župljani sv. Roka u Subotici su na dubok način proživljavali dane Velikog tjedna. Nakon Cvjetnice, na kojoj su se hrabri mali pjevači odvažili pjevati "Muku", vjernici su u liturgijske čine bili uvođeni svakoga dana posebnim komentarima koji su pojasnili ono što se događa na oltaru i u crkvi.

Na Veliki četvrtak župna zajednica je prikupljala darove za siromašnije župljane, a u obredu pranja nogu župnik je noge oprao katekumenima.

Veliki petak je sam po sebi dirljiv. U godini Velikog jubileja župnik je želio na poseban način počastiti Križ tako što ga je donio pred oltar bosonog a onda je umjesto uobičajene propovijedi, na koljenima meditirao pred križem. Zahvalio je Raspetom Spasitelju za ljubav "do kraja", molio ga za oprostjenje svojih grijeha i grijeha zajednice te u ime svih žarko molio da sa križa "sve privuče k sebi".

Ovogodišnje Vazmeno bdjenje kao "majka svih bdjenja" ostat će zapamćeno zbog novokrštenika i prvopričesnika. Naime, našoj se župnoj zajednici po sakramentu krštenja priključilo šestoro djece i sedmero odraslih, a sakramentu Prve pričesti pristupile su uz novokrštenike još 22 odrasle osobe, koje su se za ovaj čin pripremale od Nove godine.

Neobičan je bio i drugi dan Uskrsa kada su nam duše umjesto župnikove poticajne propovijedi uzdizali Bogu u radosti i zahvalnosti pjesnici i glazbenici. Toga dana mladi su umjesto propovijedi pročitali nekoliko uskrsnih pjesama naših

pjesnika a onda se crkvom preko razglasa razlio veličanstveni Handlov "Aleluja". /K. Č./

PROSLAVA USKRSA U TAVANKUTU

U tavankutskoj župi Srca Isusova prije šest godina uveden je lijep običaj čuvanja Božjeg groba. Ove godine odazvalo se najviše mladića: njih 40. Inicijator uvođenja ovog lijepog običaja u Tavankut bio je **Ivica Dulić**. On je i ove godine pismeno obavijestio sve zainteresirane mladiće koji žele vršiti ovu časnu dužnost. U subotu prije Cvjetnice u prostorijama župe održan je susret čuvara Božjeg groba sa župnikom i voditeljem. Mladići su upoznati sa značenjem ove službe i ujedno je dogovoreno da će njima biti prane noge za vrijeme obreda na Veliki četvrtak. Na Veliku subotu u našoj župi

svečano bilo na Veliki četvrtak kada je na misi Večere Gospodnje bilo više od 100 djece. Djeca iz Ljutova, njih oko 40, došla su na biciklima na ove obrede. Župnik ih je na kraju obreda posebno pohvalio i rekao da se nada da neće morati još puno puta dolaziti na obrede i sv. mise u Tavankut jer je u planu da i oni imaju svoju crkvu.

Za vrijeme obreda Uskrsnuća, na Veliku subotu, u našoj crkvi "Srca Isusova" primilo je krštenje 6 novih kršćana, a petnaestoro odraslih pristupilo je sakramentima sv. Pričesti i sv. Krizme. Na ovoj svetoj misi bilo je najviše vjernika, a sv. Pričesti pristupilo je više stotina osoba. U Gornjem Tavankutu sv. misa služena je ispred crkve zbog premalog prostora.

Poslije obreda Uskrsnuća za čuvare je priređena zajednička večera koju su omogućili mnogi vjernici dobre volje. Tako se radost Uskrsa doživjela i za obiteljskim stolom.

Uskrs je svečano proslavljen u obje crkve, a čuvari Božjeg groba ponovno su

bila je ispovijed. Zahvaljujući sedmoric svećenika iz Subotice koji su došli pomoći župniku svi zainteresirani mogli su pristupiti sakramentu Ispovijedi i sv. Pričesti. Toga dana ukupno se ispovjedilo oko 550 osoba. Župnik je desetak dana obilazio stare i nemoćne tako da se za Uskrs ispovjedilo oko 100 osoba koje nisu mogle doći u crkvu.

Treba naglasiti da je ove godine posebno svečano bilo na obredima Velikog četvrtka, Velikog petka i Velike subote u obje crkve: "Svetoj Ani" u Gornjem Tavankutu i "Srcu Isusovu" u Donjem Tavankutu. Predivno vrijeme omogućilo je da nesmetano mogu doći i oni iz najudaljenijih salaša. Posebno je

se svečano obukli u narodne nošnje da bi uljepšali misno slavlje.

Na uskrsni ponedjeljak poslije sv. mise po selima i salašima krenuli su polivači. Bilo je veselo u mnogim kućama i ulicama. Nekoliko skupina polivača pratili su tamburaši.

Na koncu ovog izvještaja posebno se zahvaljujemo obiteljima **Branka i Marije Horvat** i **Paje i Marije Horvat** iz Gornjeg Tavankuta koje su uložile najviše truda da bi prostor oko crkve "Svete Ane" u Gornjem Tavankutu bio što ljepši. Oni su učinili najviše da se veliko dvorište oko crkve potpuno očisti i obogati mnoštvom novih sadnica. Učinili su da se osposobi stari "arterski" bunar ispred kapelice i

ujedno su napravili hidrofor. Ovaj njihov primjer zaista je vrijedan svake pohvale. Idejno rješenje uređenja cjelokupnog prostora osmislio je ing. **Endre Šturc** iz Subotice koji je svoj trud nesebično darovao ovoj župi. *II. P./*

KONCERTI KRISTU U ČAST

Glazbeni uskrсни koncerti obogatili su Suboticu ove, jubilejske godine. Orila se "ALELUJA!" iz grla i srca mnogobrojnih pjevača...

GODIŠNJI KONCERT KATEDRALNOG ZBORA "ALBE VIDAKOVIĆ"

Na blagdan sv. Marka 25. 04. okupili su se u katedrali pjevači mješovitog katedralnog zbora "Albe Vidaković" i mnogobrojna publika da pjesmom i glazbalima proslave uskrslog Spasitelja. Ovo je godišnji koncert ovog zbora koji se već niz godina održava oko godišnjice smrti svećenika i glazbenika Albe Vidakovića koji je umro 18. travnja 1964. godine u Zagrebu a pokopan je u Subotici. Ujedno je to i uskrсни koncert katedralnog zbora u ovoj svetoj i jubilarnoj godini. Koncert je imao dva dijela - u prvom su pjevači na koru pjevali uz pratnju orgulja a u drugom dijelu ispred glavnog oltara uz pratnju tamburaškog orkestra.

Na programu su bila djela Albe Vidakovića, Mozarta, Mate Leščana, Milana Asića, Bethovena, Handelov "Aleluja" i gregorijanski koral...

Na kraju prvog dijela koncerta učenik Muzičke škole **Kadar Sándor** izveo je na orguljama Bachovu Fugu u g-duru.

Zbor je uz pratnju tamburaškog orkestra otpjevao tri uskršne pjesme, po jednu marijansku i šansonu i prvi put pjesmu "Jeruzalem" i "Hevenu Šalom alehem" u obradi za tamburaški orkestar i instrumente... I za kraj, "Ostani s nama", crnačka duhovna šansona...

Pjevači, tamburaši i učenici Muzičke škole nastupili su pod ravnanjemiskusne dirigentice **s. Mirjam Pandžić**. */Zv/*

KONCERT ZBORA ŽUPE "ISUSOVA USKRSNUĆA"

U katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske 28. 04. održan je uskrсни koncert na kojem su pjevači ovog mladog zbora pokazali svoje glazbeno umijeće.

Uz pjevače nastupili su solisti **Dragana Ristić, Sandra Mirković i Marin Kopilović** pod ravnanjem **Nele Skenderović**, a na orguljama je svirao **Miroslav Stantić**.

Na programu su bila djela Jelića, Mozarta, Bacha, Handela i drugih.

Ni ovog puta publika nije iznevjerena programom i izvedbom. */Zv/*

KONCERT "SVETE TEREZIJE" U POVODU VIŠESTRUKOG JUBILEJA

Katedrala-bazilika Svete Terezije na Bijelu nedjelju (30. travnja) bila je mjesto jedne ugodne glazbene večeri. Naime, katedralni zbor "Sveta Terezija" priredio je svečani koncert u čast višestrukog jubileja: prije svega, jubilarne i svete godine, zatim u čast **Đure Arnolda**, koji je točno prije 200 godina došao u Suboticu i postavio temelje cijele glazbene kulture ovoga grada.

Nadalje, koncert je priređen u čast pokojnog regensa chori **Franje Würtza**, koji je prije 30 godina iznenada preminuo, a nakon njegove smrti preuzeo je tu dužnost sadašnji regens chori **msgr. Josip Miocs**.

Glavni gost koncerta bio je orguljski umjetnik i profesor muzičke akademije iz Budimpešte **József Kárpáti**, koji je svirao na orguljama djela J. S. Bacha, Z. Kodalja i F. Lista. Solo arije od A. Vivaldija i C. Sens-Sansa su izvele sopranistica **Eva Herodek** i mezosopranistica **Guzsvány Izabella**. Na violini je svirala **Lilla Pekár-Varga**. Zborne kompozicije: koralnu melodiju, zatim J. Krügera, Đ. Arnolda i L. Halmoša zbor je izveo pod upravom **Josipa Miocsa**.

Oduševljene slušatelje, nakon dugog aplauza, orguljaš je nagradio dodatkom, tokatom u d-molu J. S. Bacha.

M. Lopar

EKUMENSKI BLAGOSLOV ŽITA Počela je Dužijanca 2000.

I ove godine na Markovo (25. travnja) blagoslovljeno je žito na njivi na kojoj će biti priređeno ovogodišnje takmičenje risara u okviru Dužijance 2000. Ove godine je to bilo na zajedničkoj njivi pokojnog svećenika **Marka Vukova i Marka Ruskog**, na Čantavirskom putu.

Zajednički su blagoslovili žito i žitna polja bikovački župnik **Julije Bašić** i protonamesnik **Milivoj Mijatov** i posvjedočili ekumenizam na djelu, zajedništvo pred Bogom i ljudima.

Blagoslovom žita započinje Dužijanca 2000. koja će, prema riječima predsjednika Organizacijskog odbora Dužijance **Laze Vojnić Hajduka**, imati preko 20 različitih manifestacija.

Ovom blagoslovu prisustvovalo je oko 300 gostiju, predstavnika hrvatskih institucija i organizacija, članova Organizacijskog odbora Dužijance i budući sponzor takmičenja risara, generalni direktor "Fidelinke" **Slobodan Vujačić**. */Zv/*

O EUHARISTIJI NA TRIBINI

Na tribini u Somboru u župi sv. Križa, održanoj u nedjelju 9. travnja, tema je bila "Euharistija u svjetlu Uskrsnuća" a o tome je govorila **Rozmari Mik**.

Sama riječ "euharistija" znači priznanje, zahvalnost. Po sinopticima, kod Posljednje večere Isus blagoslivlja, a po Ivanu zahvaljuje, te su te dvije riječi odatle sinonimi. Samo blagovanje je nešto sveto za što je potrebno posebno unutarnje svečano raspoloženje, pripravljenost duha i zajedništva. Jer, kako je **Leonardo Bof** rekao: "Gdje nema zajednice, Euharistija

je uvreda Boga." Preteča Euharistije i sv. mise je blagdan Pashe kod Židova. Jagnje, beskvasni kruh i vino su simboli koje i Isus kod Posljednje večere koristi. Jagnje u Starom savezu jest Isus u Novom.

Tema koja obilježava ovu jubilejsku godinu otvara mnoga pitanja od toga kako mi slavimo euharistiju do onog ima li zajedništva među nama...

Monika Vekonj

250 BIBLIJSKIH VEČERI U NOVOM SADU

Krajem marta o. g. ne baš mala zajednica slušatelja je imala nsvakidašnju priliku proslaviti lijep jubilej. Tada se navršilo 250 predavanja na biblijske teme.

Više od deset godina brižljivo i strpljivo prof. dr. Tadej Vojnović OFM tumači Božju riječ onima koji je žele slušati i po njoj živjeti.

Te 1989/90. održao je 30 predavanja na temu Biblija, da bi je po školskim godinama nastavio tumačiti: Crkva, Knjiga postanka, Poslanica Hebrejima, Ivanovo Evanđelje, Otkrivenje, Poslanica Rimljanima, Prva Ivanova poslanica, Crkva i crkve, Euharistija i ove školske 1999/2000. tumači veoma interesantnu temu "S Isusom za stolom".

Ova svojevrsna škola nije prekidala svoje aktivnosti ni u teškim vremenima kao što su: profesorova teška operacija ili nevolje koje su nam svima dobro znane. Naime, tada se još više okupljaju oni koji u ovim tumačenjima nalaze snagu za rješavanje svojih životnih zadaća.

Svjesni smo toga da nam je ovo Božji dar na kojem smo zahvalni Gospodinu i profesoru, sa željom da nam ustraje dok bude volja Njegova.

S. i M. Vojtas

PROŠTENJE I ŽUPNIKOV JUBILEJ U VAJSKOJ

Na liturgijski dan proslave sv. Jurja, zaštitnika vajštanske župe, proslavljeno je proštenje - kirvaj. Ove godine je taj dan bio 1. svibnja i bio je u znaku zahvale Bogu za deset godina misništva župnika vlč. Josipa Kujundžića. On je za ovu priliku pozvao najužu rodbinu a bilo ih je preko 80. Naime, trebamo znati da vlč. Josip potječe iz jedne od najbrojnijih hrvatskih obitelji naše biskupije. Uz vjernike Vajske okupio se lijepi broj svećenika iz bačkog dekanata da bi zajedno proslavili svečanu misu proštenja i svećeništva. Misu je predvodio slavljjenik. Prigodnu

homiliju je održao preč. mr. Andrija Kopilović. U svojoj homiliji je istakao značenje mučeništva kao jednog od znakova Crkve. I sv. Juraj je podnio mučeništvo štiteći obespravljene i malene. Svećeništvo je, po svojoj naravi, svjedočko a ponekad i mučeničko pa samim tim i autentično. Propovjednik je zaželio župniku apostolski žar u naviještanju evanđelja i milost da živi svetim životom.

Crkva je bila puna i slavlje znakovito a kod obiteljskog i bratskog stola našla se rodbina, Pastoralna vijeća Vajske i Bođana te prijatelji da zajedno, uz zvuke tamburice, proslave i ovaj skroman i osobni jubilej župnika. Za nas "hodočasnike" bio je doživljaj a za domaće radost susreta. U 16 sati je u okviru svibanjske pobožnosti izveden igrokaz u tri čina. /Zv/

Brat Grgo predaje poklone slavljjeniku

BEČEJSKI ŽUPNIK DOBIO POMOĆ

U donjogradskoj župi Bečej već godinama radi župnik Posa László, koji svojom zauzetošću pomaže i u radu ogranka Pokreta fokulara pri samoj župi. Kod gospodina Pose ponekad se nalaze na praksi mladomisnici, studenti teologije, đakoni kao i budući svećenici. Upravo onedavno ovdje je na službi mladi svećenik Željko Šipek iz Bođana, koji radeći u župi uči mađarski jezik, kako bi mogao svoju buduću službu obavljati pored hrvatskog i na mađarskom jeziku.

Velečasni Posa je rado služio svetu misu na hrvatskom, za mali broj vjernika koji ne razumiju mađarski jezik. Uslijed svoje prezauzetosti, dio posla povjerio je velečasnom Željku, koji je ovo zdušno prihvatio tako da se sada u donjogradskoj župi u Bečuju svake nedjelje u 10 sati služi sveta misa na hrvatskom jeziku. Grupu vjernika čine stari, mladi i djeca iz svih dijelova Bečuja. To su vjernici koji su stigli iz raznih krajeva Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Kosova, Slovenije, Vojvodine, bez obzira da li su katolici ili ne, poštujući tako jedinstvo vjere i Crkve. Sa puno žara i ljubavi ovaj mladi svećenik uspješno služi sv. mise, drži propovijedi, kao i sve prateće svećeničke obaveze i dužnosti.

Zahvalni smo gospodinu župniku Posi što je angažirao ovako mladog, ambicioznog i požrtvovnog svećenika. Sada je svake nedjelje zajednička misna žrtva i učešće na njoj dodatni praznik za nas, odgojno je za našu djecu a duša nam je puna mira.

Na Cvjetnicu smo imali Križni put koji je organizirao vlč. Željko. Prikazao nam ga je u audio-vizuelnoj tehnici, metodski je bio dobro pripremljen, tako da je to bio praznik za naše oči i uši a posebno za dušu.

Zahvalni vjernici

USKRSNA IZLOŽBA U SOMBORU

Korizmeno vrime nije bilo zapreka da se dica koja pohađaju vironauk pozabave stvaranjem i planiranjem uskrsne izložbe. Uz pomoć starijih i mašte uradilo se puno toga. Ideja je bila da se za izložbu prirede makete crkvenih objekata di naša dica pohađaju mise i borave na vironauku. Prikupilo se dosta primjera i blagovrimeno otpočela postavka izložbe u prilipom ambijentu župe Presvetog Trojstva.

Svako dite je ofarbalo ili načinilo neku figuricu od jaja, a mnogi su to udesetostručili. Prostor je oživio okičen divnim stolnjacima i vezeninama iz davnih vrimena (rađeni šokačkim, bunjevačkim i mađarskim vezom). Na njima su mnogi maštoviti aranžmani: pilići u gnjizdima, pune kotarice šarenih jaja, prilipe makete naših crkvi rađenih različitim materijalom. Prve olistale grane su kitila dica i stvarali veselu atmosferu. Učesnici ove izložbe su vironaučna dica župa: Presvetog Trojstva, sv. Križa, te salaša Nenadića i Gradine. Izložba je privukla brojne positi- oće kojima su sami autori objašnjavali detalje pojedinih aranžmana. Župna kuća je zračila radošću i dala nam nove po- ticaje za naredne izložbe.

Cecilija Miler

Subotica-Marija Majka Crkve

TRIBINA "PONEDJELJKOM U OSAM"

U župnoj crkvi Marije Majke Crkve je u korizmi počela svo- jevrnsna kateheza odraslih ponedjeljkom navečer u 8 sati. Teme su bile vezane za jubilej i korizmu. Po završetku korizme župnik je proveo anketu o daljnjoj "sudbini" tribine. Rezultati pismenog glasovanja su bili: 87 je bilo za svaki ponedjeljak, 46 za svaki drugi ponedjeljak a desetak glasova za jedanput mjesečno. Predložili su čak 121 temu za tribinu. Dakle, tribina se u Aleksandrovu nastavlja svakog ponedjeljka.

U mjesecu svibnju predavanja će biti iz područja obitelji, odgoja i odnosa u obitelji. Sljedećeg mjeseca bit će u vezi života Crkve i društva. Preko ljeta će tribina vjerojatno biti prekinuta do rujna.

Tako je inicijativa koja je "naivno" pokrenuta postala sjeme za jedan zahuktali pokret te ponedjeljak čekaju s nestrpljenjem ne samo vjernici Aleksandrova nego i mnogi posjetitelji iz grada. Redovito je na tribini prisutno od 80 do 200 osoba. /Zv/

USUSRET JUBILEJU ČLANOVA DUHOVNIH POKRETA

U franjevačkoj kući duhovnih vježbi "Domus pacis" (kod Horgoša) na trećem susretu predstavnika katoličkih duhovnih pokreta u Subotičkoj biskupiji preciziran je program ovog značajnog susreta koji će se održati uoči Duhova, 10. 06. 2000. godine. Na jubilej će se okupiti oko 1000 pripadnika različitih suvremenih duhovnih pokreta koji žive svoju duhovnost u ovoj biskupiji.

Program će biti sljedeći:

- * do 10 sati: OKUPLJANJE ispred crkve sv. Jurja u Subotici
- * u 10 sati: svečani početak Jubileja (u crkvi)
- pozdrav mr. Andrije Kopilovića, predsjednika Odbora za proslavu Velikog jubileja u Subotičkoj biskupiji
- Značaj duhovnih pokreta u suvremenoj Crkvi (predavanje)
- László Posa
- predstavljanje svakog pojedinog pokreta

Radni dogovor predstavnika duhovnih pokreta

* u 13 sati: ručak - druženje (hranu nosi svatko sa sobom i dijeli je s drugima)

- za vrijeme ručka u crkvi će biti prigoda za sv. ispovijed

* u 15 sati: polazak pješice prema katedrali (ulicom Braće Radića, preko centra grada te ulicom Matka Vukovića do kate- drale)

* u 16 sati do 16,15 priprava za sv. misu

* u 16,15: Euharistijsko slavlje (predvodi biskup mons. dr. Ivan Péntzes)

Nakon dogovora prisutni članovi su slavili Euharistiju koju su prikazali za uspjeh ovog značajnog jubilejskog događaja u Subotičkoj biskupiji. /Zv/

ČAST JE NOSITI KRIŽ NA OTOKU HVARU

Tradicionalne, oko 500 godina stare i nikad ne prekinute pučke pokorničke procesije, duge preko 20 km, posred otoka Hvara po župama Jelsi, Pitvama, Vrisniku, Svircama, Vrbanju i Vrboskoj i ove godine su privukle brojne hodočasnike i turiste. Prekrasno uređene i okićene crkve sa mnoštvom cvijeća i svi- jeća dočekivale su i ispraćale brojne, većinom mlade a moglo se vidjeti i starijih hodočasnika sa štapom i djece kako ponosno idu za križem te zaista svete noći.

Ove jubilarne godine i ja sam bila na takvoj procesiji u Vrboskoj. Imala sam čast pratiti križ od 22 sata navečer na Veliki četvrtak do 7 sati ujutro na Veliki petak.

Čast nošenja križa u Vrboskoj ove godine dopala je mom nećaku Siniši Milan koji već dugo godina čeka na red jer se neki upisuju od samog rođenja za taj čin. Hvala Bogu za sve milosti i lijepe doživljaje na tom hodočašću.

s. Silvana Milan

PAPA SE VRAĆA U FATIMU

Kada 12. i 13. svibnja Ivan Pavao II. posjeti Fatimu bit će to treći put od početka njegove papinske službe da kao papa posjećuje to marijansko svetište u kojem je g. 1917. troje pastira, Lucija, Francisco i Jacinta bilo svjedokom Gospinih ukazanja. Ujedno će to biti njegovo 92. inozemno putovanje. Sveti je Otac već dva puta pohađio to portugalsko selo kako bi zahvalio Gospi Fatimskoj što mu je spasila život u atentatu g. 1981. Prvo Papino hodočašće bilo je 13. svibnja 1982., godinu dana nakon atentata na Trgu Svetog Petra, a drugo 13. svibnja 1991. na desetu obljetnicu toga događaja. Bit će to u stvari četvrti put da Papa boravi u Lisabonu jer je u zračnu luku toga grada bio prisiljen sletjeti zbog tehničkoga kvara 2. ožujka 1983.

Svojim ponovnim pohodom Fatimi Papa će zaključiti dugotrajni postupak proglašenja blaženima dvoje pastira vidjelaca: Jacinte i Francisca Marta, koji je na ispitivanju Kongregacije za proglašenje blaženih i svetih bio od ljeta 1979. Između Pape i ukazanja u Fatimi neosporno postoji duboka povezanost događaja i datuma. On je sam, nakon atentata 13. svibnja 1981., povjerio kardinalu Eduardu Pironiju: "Svoj život dugujem samo Gospi Fatimskoj". Nije tek riječ o podudarnosti između dana ukazanja 13. svibnja 1917. i atentata koji se zbio na isti datum 64 godine kasnije. Rane koje mu je nanio Ali Agca bile su doista toliko teške da je Papi život praktički visio o koncu. Toliko teške da se, kao što je to zapisao kardinal Poletti, sam atentator u razgovoru s Papom u Rebibbiji zapitao: "Zašto niste mrtvi? Znam da sam dobro ciljao."

No Papu uz Fatimu veže i još nešto: presudna uloga koju je imao u rušenju komunizma u Istočnoj Europi postavši na taj način protagonistom jednog od proroštava Gospe Fatimske. Prva od glasovitih tajni koje je Gospa povjerila portugalskim pastirima već se ispunila a odnosila se na smrt dvoje od troje vidjelaca, upravo novih blaženika Jacinte i Francisca koji su nedugo nakon ukazanja umrli u dobi od 9 odnosno 10 godina. O drugoj se tajni mnogo govorilo: u njoj se tražilo da Papa zajedno s biskupima iz cijeloga svijeta posveti Rusiju Bezgrešnom Srcu Marijini. "Ako se poslušaj moj zahtjev", rekla je Gospa 13. svibnja 1917., kada Oktobarska revolucija još uvijek nije bila buknila, "Rusija će se obratiti i bit će mir. Inače će pronesiti svijetom svoje zablude: mnogi će pravednici biti mučeni, Sveti će Otac mnogo trpjeti, mnogi će narodi biti potlačeni."

Ivan Pavao II. ispunio je tu Gospinu želju 25. ožujka 1984. na Trgu Svetog Petra pred kipom dopremljenim iz Portugala.

S. Lucija, koja danas ima 93 godine, uvijek je šutjela no u razgovoru od prije dvije godine s kardinalima Padiyarjem i

FRANCISCO MARTO

JACINTA MARTO

Vidalom rekla je da je to posvećenje iz g. 1984. spasilo čovječanstvo od atomskog rata. Oni koji se sjećaju godina koje su prethodile Gorbačovljevoj eri ne mogu ne priznati da svijet nikada kao tada nije bio blizu propasti.

Ako je dakle, kao što se to da iščitati iz proroštava fatimskih ukazanja, došlo do izvanrednoga Božjeg zahvata u ljudskoj povijesti, ostvarena po Marijinu zagovoru, i Ivan Pavao II. sa svojim osobnim trpljenjem i svojom velikom vjerom bio je njegovo djelatno oruđe. Ovo njegovo treće putovanje u Fatimu u stanovitom smislu zaključuje stoljeće patnje i otvara nove vidike Marijine poruke. Upravo kao što je rekao 13. svibnja 1991., klečeći pred Gospinim kipom u Fatimi, u čijoj je kruni stavljen metak koji mu je zamalo oduzeo život, u nazočnosti milijun vjernika: "Povjeravam gospodarici i majci svih naraštaja dobre nakane i hod naraštaja XX. i XXI. stoljeća... Majko nade koračaj s nama, koračaj s narodima, koračaj s mladeži prema budućnosti solidarnosti i ljubavi..."

Jer Papa zna da je svijet, i nakon što je izmaknuo pogibelji, ostao u "vlasti najrazličitijih i često tragičnih povijesnih događanja" i da zlo uvijek vreba iz zasjede: ranije se zvalo marksizam, danas rašireni ateizam i posvjetovnjačenje koje okreće leđa Bogu.

Je li to smisao preostale "treće tajne", koja još uvijek nije otkrivena? "Nije dano da se objavi", upozorila je u razgovoru s. Lucia koja nastavlja zahtijevati da se u vezi s njom ophodi razborito jer bi se mogla krivo protumačiti. "Treća tajna", poznata Ivanu XXIII., Pavlu VI. i Ivanu Pavlu II., te još malom broju osoba, vjerojatno će i ostati tajnom. No Gospine riječi, uzete u cijelosti, osim majčinske ljubavi prema ljudima, objavljuju snažni poziv na pokoru i obraćenje. Upravo ono što označava i papinsku službu Ivana Pavla II. koji traži oprostjenje grijeha, poziva na novu evangelizaciju i vodi Crkvu sve bližem trećem tisućljeću. (sa - prema dosijeku talijanske novinske agencije SIR)

PRIOPĆENJE HAD-A ZA JAVNOST

Predsjednik Hrvatskog akademskog društva **mr. sc. Josip Ivanović** uputio je sljedeće priopćenje za javnost:

"Upravni odbor Hrvatskog akademskog društva je održao 12. sjednicu 27. travnja na kojoj su gosti bili **dr. Jasmina Kovačević Čavlović**, generalna konzulica Republike Hrvatske, i predsjednik Hrvatskog narodnog saveza **Lazo Vojnić Hajduk**. Izaslanstvo Upravnog odbora HAD-a (Josip Ivanović, Dujo Runje i Zlatko Šram) podnijelo je izvješće o svom petodnevnom službenom boravku Republici Hrvatskoj, kojom prigodom su obavljani razgovori u Hrvatskoj matici iseljenika, Ministarstvu znanosti i tehnologije, Ministarstvu prosvjete i športa, Ministarstvu vanjskih poslova, Hrvatskom državnom saboru, Institutu društvenih znanosti Ivo Pilar i Institutu za društvena istraživanja u Zagrebu.

U središnjoj točki dnevnog reda ove sjednice Upravnog odbora bila je aktualna društveno-politička situacija, to jest razmatrana je strategija za predstojeće izbore. U kratkom i vrlo konciznom uvodnom izlaganju predsjednik Hrvatskog narodnog saveza Lazo Vojnić Hajduk je upoznao članove Upravnog odbora HAD-a s političkom situacijom u našem okruženju i dnevno-političkim tendencijama oporbenih stranaka. Posebno je obrazložio značaj Udružene demokratske opozicije u Subotici (UDOS) sa osvrtom što ovakva koalicija znači za HNS i hrvatsku zajednicu u cjelini, osobito ukoliko dođe do realizacije jednog ovakvog političkog projekta u Subotici. HNS je politička stranka koja je nastala na inicijativu i uz podršku velike većine hrvatskih institucija i organizacija među kojima je i Hrvatsko akademsko društvo. Iz tih će razloga HNS s osobitom pažnjom uzimati u obzir stavove HAD-a u svezi procjene političke situacije, rekao je Lazo Vojnić Hajduk. Upravni odbor HAD-a je ocijenio da je HNS vrlo značajan politički čimbenik u hrvatskoj zajednici i činit će sve kako bi ovaj politički subjekt bio reprezent političkih interesa Hrvata na ovim prostorima."

DUHOVNE VJEŽBE ZA KOTORSKE SVEĆENIKE

Duhovne vježbe za svećenike Kotorske biskupije održane su od 3. do 6. travnja u isusovačkom samostanu na otoku Gospe od Milosti kod Tivta. Duhovne vježbe je vodio o. **Mihovil Filipović**, monfortanac, redovnik Družbe Marijinih Misionara (S.M.M.), iz Zagreba. Tema duhovnih vježbi bila je "Naš odnos prema Presvetom Trojstvu". Dani su protekli u molitvi, razgovoru i razmišljanju o ljepoti i uzvišenosti svećeničkog poziva u službi Isusa Krista kralja, proroka i svećenika. O. Mihovil poručio je nazočnim svećenicima da osobito u ovoj jubilarnoj godini Crkva od svećenika očekuje da radosno žive kršćanske vrijednosti po uzoru na prve Isusove učenike i prvu Crkvu.

Nakon duhovnih vježbi o. Mihovil je u petak 7. travnja u prostorijama Biskupskog dvora u Kotoru održao tribinu "Blažena Djevoja Marija na putu kršćanskog savršenstva". /IKA/

DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA U KOTORSKOJ BISKUPIJI

Dan posvećenog života u Kotorskoj biskupiji proslavljen je u subotu 8. travnja. Tog je dana bila i duhovna obnova prije svetkovine Uskrsa. Proslava Dana posvećenog života započela je u crkvi Sv. Antuna gdje je od 10 do 12 sati priređeno privatno, a poslijepodne od 14 do 15 zajedničko klanjanje u kojem su sudjelovali svećenici, redovnici i redovnice Kotorske biskupije. Zatim je predavanje o zavjetovanom životu održao o. **Mihovil Filipović** iz Zagreba. Istaknuo je kako je zavjetovani život Božji dar Crkvi. Taj dar je ukras i svjetlo koji u svijetu trebaju isticati uzvišenost i ljepotu Božjeg poziva da mu služimo nepodijeljena srca u poslušnosti siromaštvu i čistoći, rekao je o. Mihovil.

Nakon predavanja u crkvi Sv. Antuna priređeno je pokorničko bogoslužje, a u 17 sati svečana Večernja te pobožnost krunice. Nakon krunice vjernici su u svečanom ophodu krenuli u crkvu Sv. Marije, gdje se nalaze posmrtni ostaci blažene Ozane Kotorske. Tu se slavila svečana misa koju je predvodio domaći biskup **Ilija Janjić**. Nakon mise vjernicima je pružena mogućnost dobivanja potpunog oprosta u jubilejskoj godini.

Dan posvećenog života, koji Crkva slavi na blagdan Prikazanja Gospodinova 2. veljače, u Kotorskoj je biskupiji proslavljen sa za-kašnjenjem, budući da se početkom veljače u biskupiji slavio zaštitnik biskupije sv. Tripun. /IKA/

SVETKOVINA USKRSA U ŽUPI SRCA ISUSOVA U NIŠU

Ovogodišnja proslava svetkovine Kristova uskrsnuća u katoličkoj zajednici u Nišu, Aleksincu i Leskovcu bila je vrlo svečana. Za Cvjetnicu i Vazmeno trodnevlje crkve su bile ispunjene kao nikad ranije. U tijeku uskrsnog bdjenja bile su krštene četiri odrasle osobe.

Katolička zajednica je za Uskrs primila niz čestitaka među kojima i od pravoslavnog episkopa niškog gospodina Irineja te niškoga gradonačelnika gospodina Zorana Živkovića. Tročlano izaslanstvo Skupštine grada na sam Uskrs došlo je čestitati župnoj zajednici i župniku.

Župni zbor na svetkovinu Uskrsa izveo je misu mo. Miroslava Martinjaka uz gudačku pratnju članova niškog Simfonijskog orkestra. Više gradskih televizija pratilo je i snimalo obrede i u više navrata prikazalo javnosti. Mjesne Narodne novine također su zabilježile slikom i tekstom slavlje Uskrsa u niškoj katoličkoj župi. Niš od protekle jeseni krasi pročelje novosagrađene župne crkve Srca Isusova. Odsdora će se pristupiti konačnom uređenju unutrašnjosti, kako bi u jubilarnoj godini crkva mogla biti posvećena. Za Uskrs je blagoslovljen novi kip Srca Isusova, rad prof. Aleksandra Devića. /IKA/

"MEA CULPA" PREDSTAVNIKA VJERSKIH ZAJEDNICA BIH I KOSOVA I METOHIIJE

Članovi Međureligijskog vijeća Bosne i Hercegovine borave od utorka 11. travnja u uzvratnom posjetu vjerskim poglavarima Kosova i Metohije. Uz velike poteškoće s kojima su se susreli na svom putovanju do Prištine, članovi Međureligijskog vijeća konačno su u utrak navečer stigli u glavni grad Kosova i Metohije gdje im je u hotelu "Grand" tamošnja Islamska vjerska zajednica priredila doček. Pozdravljajući goste, muftija i predsjednik Islamske zajednice Kosova **dr. Rexep Boja** istaknuo je da je dijalog praktično jedini put do mira i tolerancije. U ime Vijeća domaćinima se zahvalio njegov predsjednik sarajevski nadbiskup kardinal **Vinko Puljić**, istaknuvši kako je "mir Božji dar, ali ga on bez sudjelovanja ljudi ne daje". Vjerski poglavari iz BiH u pratnji svojih domaćina posjetili su idućeg dana, 12. travnja, više značajnih vjerskih mjesta poput Patrijarhije Srpske pravoslavne crkve u Peći, gdje je još od srednjeg vijeka smještena episkopova rezidencija. Članovi Međureligijskog vijeća posjetili su također Islamski centar u Dečanima. Istog dana gosti su posjetili Prizren, gdje su se susreli sa skopsko-prizrenskim biskupom **Markom Sopićem** te Peć gdje su posjetili porušenu i zapaljenu džamiju. U tijeku posjeta spaljenoj džamiji reis-ul-ulema ef. **Mustafa Cerić** izrazio je spremnost i nadu u mogućnost praštanja i pomirenja. On je osudio pripadnike islamske vjere koji su oskrnavili pravoslavno groblje, a predstavnik episkopa **Artemija Radosavljevića** otac **Sava Janjić** rekao je na zgarištu džamije kako osuđuje počinitele tog zlodjela kao i sve one koji su učinili bilo kakvo nasilje nad nevinim stanovništvom. "U Srpskoj pravoslavnoj crkvi i u srpskome narodu ima mnogo onih koji osuđuju ta nedjela, ali to ne dolazi do izražaja i nemaju mogućnost svoje uvjerenje i stavove iznijeti u javnost", rekao je tom prigodom otac Sava. Otac **Niko Ilić** zamolio je u ime pravoslavnih vjernika da se oprost za takve čine. U tijeku posjeta biskupu Sopiću u Prizrenu priređen je zajednički ručak, a u govorima održanim tom prigodom istaknuta je težnja i spremnost vjerskih zajednica na zauzimanje i izgradnju mira na Kosovu. Članove Međureligijskog vijeća navečer je ugostio episkop raško-prizrenski gosp. Artemije. Na susretu je došla do izražaja spremnost međureligijske zajednice da u sklopu Međureligijskog vijeća pokuša djelovati još više i zauzete na promicanju mira na tim prostorima.

U četvrtak 13. travnja održan je radni sastanak i susreti sa šefom misije UN-a na Kosovu **Bernardom Kouchnerom**, zapovjednikom KFOR-a generalom **Reinhardom** i sa španjolskim generalom koji ovih dana preuzima zapovjedništvo nad KFOR-om na Kosovu.

Po završetku trodnevnog posjeta vjerskih poglavara BiH vjerskim poglavarima na Kosovu objavljeno je 14. travnja priopćenje za javnost. Bosanskohercegovački vjerski poglavari bili su od 11. do 13. travnja u posjetu Kosovu, a posjet je uslijedio nakon pohoda kosovskih vjerskih poglavara Sarajevu od 7. do 9. veljače. U tijeku trodnevnog posjeta Kosovu utemeljeno je, kako se navodi u priopćenju, Međureligijsko vijeće Kosova, a Međureligijsko vijeće BiH posjetilo je na Kosovu Peć, Dečane, Prizren, Gračanicu i Prištinu.

Poglavari s Kosova opetovano su u priopćenju osudili sve čine nasilja i sva kršenja temeljnih ljudskih prava, te se obvezuju da će nastaviti aktivniju suradnju kao vjerski poglavari i promicati suradnju između vjerskih zajednica. Poradit će na uspostavljanju vlastitih struktura i sredstava za suradnju putem Međureligijskog vijeća Kosova. Vjerski poglavari Kosova također će sudjelovati u radu Prijelaznog vijeća Kosova. Podupiru uspostavu mjesnih demokratskih institucija koje će pružati sigurnost, mir i dobrobit svim stanovnicima Kosova, a očekuju od međunarodne zajednice da osigura nužnu potporu stanovnicima Kosova u postizanju tog cilja. Kosovski vjerski poglavari obvezuju se također da će zajedno raditi na obnovi brojnih uništenih i oštećenih vjerskih građevina te pozivaju sve u raznim međunarodnim organizacijama da im pomognu u toj nakani. Na kraju priopćenja pozivaju međunarodnu zajednicu na zauzetiji rad u pronalaženju svih zatvorenih, nestalih i oteženih osoba te na rješavanje njihova stanja, jer njihova nepoznata sudbina ostaje jedna od najdubljih rana nedavnih tragičnih sukoba na Kosovu. /IKA/KTA/

Vatikan

SUSRET PAPE I KOFIJA ANNANA

Papa Ivan Pavao II. primio je 7. travnja u privatnu audijenciju generalnog tajnika Ujedinjenih naroda **Kofija Annana** s pratnjom. To je bio već četvrti susret Svetog Oca i Annana. Ovoga puta Papa i Annan su razgovarali o velikim svjetskim pitanjima i problemima. Sveti Otac upozorio je na negativne strane globalizacije. Papa je podsjetio i na pozitivne strane globalizacije, ali se negativnosti moraju otkloniti kako bi ovaj zahvat imao pravi učinak. Sveti Otac se u svom govoru zauzeo za širenje općeg dobra i prava svake osobe i svakog naroda u svijetu. /GK/

PAPA PROGLASIO SVETOM POLJSKU MISTIČARKU FAUSTYNU KOWALSKU

Papa Ivan Pavao II. u nedjelju 30. travnja svetom je proglasio poljsku redovnicu **Faustynu Kowalsku** (1905-1938). Istovremeno je Papa odredio da se u Katoličkoj crkvi ubuduće nedjelja nakon Uskrsa slavi kao "Nedjelja milosrđa". Božansko milosrđe u središtu je, naime, viđenja mističarke Faustyne Kowalske.

U bogoslužju na Trgu sv. Petra sudjelovalo je oko 200 000 ljudi među kojima više od 50 000 Poljaka.

Sveta redovnica Kowalska umrla je 5. listopada 1938. godine u Lagiewniki. Kao tadašnji krakovski nadbiskup upravo je **Karol Wojtyła** potpisao službeni početak procesa za njeno proglašenje blaženom, a kao papa ju je zatim 1993. proglasio blaženom. Sveti Otac je zbog štovanja Božjega milosrđa, što je očito iz njenog dirljivoga dnevnika u koji je zapisivala svoja viđenja, nazvao sv. Faustynu glasnicom Božjega milosrđa u 20. st. koje je obilježeno dvama svjetskim ratovima i odvjetnicom čovjekova dostojanstva. Njena poruka mogla bi pomoći osobito onim ljudima koji su izgubili vjeru u Boga i smisao života, istaknuo je Papa.

U vrijeme proglašenja svetom Faustyne Kowalske u krakovskom predgrađu Lagiewniki, do koje je dolazio satelitski prijenos proglašenja svetom, okupilo se blizu 200 000 vjernika. Otkako je 1938. godine umrla nova svetica u tome mjestu se neprestano okuplja velik broj hodočasnika. Procjenjuje se da godišnje u Lagiewniki hodočasti više od milijun hodočasnika iz zemlje i inozemstva. /IKA/

Zagreb

SUSRET PREDSTAVNIKA HBK I PREDSJEDNIKA MESIĆA

U prostorijama nadbiskupskog dvora u Zagrebu su se u utorak 11. travnja susreli predstavnici Hrvatske biskupske konferencije i Predsjednik Republike Hrvatske g. **Stjepan Mesić**. U delegaciji HBK bili su: **mons. Josip Bozanić**, zagrebački nadbiskup i predsjednik HBK, **mons. Ante Jurić**, splitsko-makarski nadbiskup i potpredsjednik HBK, **mons. Antun Tamarut**, riječko-senjski nadbiskup i član stalnog vijeća HBK, a uz predsjednika Republike Hrvatske g. **Stjepana Mesića** bio je **Igor Dekanić**, savjetnik Predsjednika za unutarnju politiku.

Glavna tema razgovora bila je razmatranje sadašnjih odnosa između Crkve i države. Predsjednik Mesić upoznao je sugovornike o stanju u hrvatskom društvu te rekao da se poduzimaju mnogi zahvati kako bi se situacija poboljšala. Bilo je govora i o demografskoj situaciji u Hrvatskoj i o mnogim drugim suvremenim problemima koji se tiču i Crkve i Države. /GK/

PAPIN POZDRAV HRVATSKIM HODOČASNICIMA

Prigodom opće audijencije srijedom papa Ivan Pavao II. pozdravio je 19. travnja i hrvatske hodočasnike. "Predragi, sutra će Misom Večere Gospodnje početi Sveto vazmeno trodnevlje. Slavit ćemo Otajstva našega spase-nija i proslave Krista, Riječi koja tijelom postade i nastani se među nama (usp. Iv 1, 14) da bi u potpunosti ispunila Očev naum ljubavi. Žarka mi je želja da ovi dani, obilježeni ujedno vremenom Velikoga jubileja, svima donesu obilje milosti uskrsloga Gospodina. Vama ovdje nazočnima udjeljujem apostolski blagoslov te od srca pozdravljam vjernike Hrvatskih katoličkih misija u Kasselu i Goettingenu, skupinu iz Splita i sudionike hodočašća Hrvatskoga populacijskog pokreta. Hvaljen Isus i Marija!", rekao je Sv. Otac hrvatskim hodočasnici. /IKA/

SPC SUDJELUJE NA EXPO 2000. U HANNOVERU

Srpska pravoslavna crkva u Njemačkoj sudjelovat će s vlastitom izložbom na EXPO 2000. u Hannoveru, objavio je generalni vikar SPC za srednju Europu **Milan Pejić**. Na izložbenom prostoru SPC, koji će biti uređen u bizantskom stilu, predstaviti će se teolozi, znanstvenici s područja medicine, te u Njemačkoj poznati srpski književnici, a bit će izloženi i neki eksponati iz pravoslavnoga muzeja u Beogradu. Teme predavanja i razgovora koji će se tim povodom održavati bit će bioetika, odnosi Crkve i države u nekadašnjem komunističkom sustavu u Jugoslaviji, te stanje na Kosovu. /IKA/

Vatikan

U 20. STOLJEĆU VIŠE OD DESET TISUĆA MUČENIKA

Prema popisu Komisije za nove mučenike u Vatikanu je objelodanjeno da će se u novim svescima koji će biti objelodanjeni koncem ove godine naći imena od oko deset tisuća mučenika koji su svoju krv prolili u ovom stoljeću iz vjernosti prema Isusu Kristu i Njegovoj Crkvi. Ovaj popis sačinjen je u posljednjih 6 godina ovog stoljeća i bit će objelodanjen u dvadesetak svezaka. O svakom mučeniku bit će napisani najvažniji podaci iz njegovog života i način na koji je podnio mučeničku smrt. Svi mučenici ne moraju biti od Crkve službeno proglašeni i blaženima, ali se o njima čuva dokumentacija za buduća vremena. /GK/

SKUP KATOLIČKIH NOVINARA IZ CIJELOGA SVIJETA U SEGETU KOD TROGIRA

Upravno vijeće Međunarodne udruge katoličkih novinara (UCIP) priredilo je od 26. do 29. travnja u hotelu "Medena" u Segetu, pokraj Trogira, svoju redovitu godišnju skupštinu na kojoj su raspravljana polazišta za daljnje djelovanje i dane smjernice za izradu novog statuta. Odlučeno je da se Svjetski kongres 2001. godine održi u Švicarskoj a ne u Zimbabveu, kako je bilo dogovoreno prošle godine. Prihvaćene su i glavne teme koje će biti na dnevnom redu kongresa. Na prvom mjestu bit će riječi o ekonomskom stanju u svijetu, posebice o dugu siromašnih zemalja, te o neoliberalizmu i njegovim posljedicama.

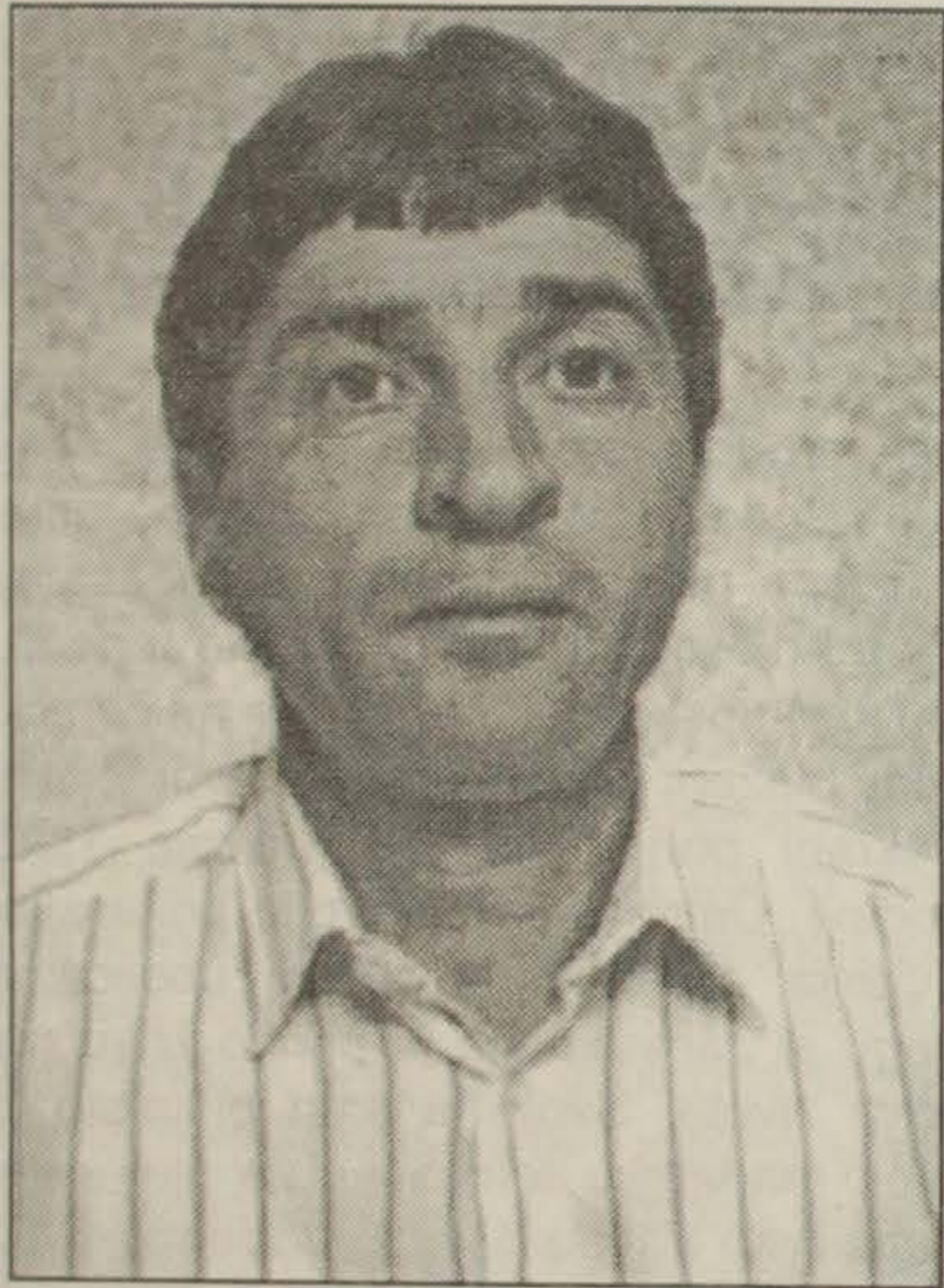
Skupu od šezdesetak vijećnika Međunarodne udruge katoličkih novinara obratili su se: predsjednik Papinskog vijeća za medije nadbiskup **mons. John P. Foley**, predsjednik odbora HBK za medije **mons. Vlado Košić**, predsjednica UCIP-a **Theresa EeChooi** i predsjednica Hrvatskog društva katoličkih novinara **Suzana Vrhovski**. /Prema: GK/

Vijesti priredio: Franjo Ivanković

Razgovor s Josipom Dumendžićem

TKO JE "MEŠTAR"?

Često se upitamo a i radoznali smo kada se neko novo lice nađe u našoj sredini: tko je on, čime se bavi, što radi? No, za čovjeka o kome će biti govora ne vrijedi to da je on nov i nepoznat čitateljima "Zvonika". Ali, da se o njemu malo zna, tu sam sigurno u pravu. Ako malo prolistate prijašnje a i sadašnje brojeve "Zvonika", "Subotičke Danice", naći ćete puno pjesama sa potpisom "Meštar". Tko je taj "Meštar"?

● Zvonik: Možete li nam nešto reći o sebi? Zašto taj nadimak "Meštar"?

□ Meštar: Zovem se Josip Dumendžić. Rođen sam 6. VII. 1951. godine u Bođanima. Osnovnu školu sam pohađao u Bođanima četiri razreda, a ostala četiri do osmog razreda u Vajskoj. Nakon toga (1966/67) upućen sam u subotičko sjemenište "Paulinum" od strane tadašnjeg župnika Ivana Vizentanera. Maturirao sam 1970. godine. To je ono osnovno. U tim mladim danima volio sam čitati knjige i baviti se glumom te sam u sjemeništu bio učlanjen u dramsku sekciju. I baš sam tu zaradio taj moj nadimak. Naime, glumio sam u jednoj predstavi iz Isusova života, tu sam napravio jedan *lapsus linguae*, umjesto da kažem "Juda", ja sam rekao "Meštar" i od tog dana ja nosim taj nadimak.

● Zvonik: Kada ste napisali Vašu prvu pjesmu i koliko ih do sada imate?

□ Meštar: Prvu pjesmu sam napisao 1967. godine, u prvom razredu sjemeništa. Davali smo skečeve, pa eto i naša recitatorska sekcija je radila, a budući da sam imao inspiraciju, napisao sam jednu šaljivu pjesmu. Poslije toga je to krenulo spontano svo do dana današnjeg. Za svog života sam napisao oko 200 pjesama. Nisam ja to intenzivno pisao, nego povremeno, kad sam imao vremena, a većinom za svoju dušu. Koliko moje pjesme vrijede to dajem čitateljima da procijene. Kažem to me zanima te nastojim kad imam vremena ponešto i napisati.

● Zvonik: Rekli ste da ste napisali oko 200 pjesama. Kako one nastaju, u čemu nalazite inspiraciju?

□ Meštar: Pjesme kod mene nastaju, ja bih rekao oko mene, u životu s ljudima s kojima živim, u podneblju u kojem živim u ovoj mojoj Bačkoj gdje sam rođen, koju izuzetno volim, u ovom našem seljaku nalazim temu, u ovim našim krajolicima, u ovoj našoj ravnici, u svemu što me okružuje. Nekad to ide glatko, dođe samo od sebe, a nekad se i mučim pa ostavim za neki drugi dan. Ima pjesama koje me vezuju za Crkvu, za vjeru...

● Zvonik: Da li je možda objavljena neka zbirka vaših pjesama?

□ Meštar: Dok sam živio u Hrvatskoj, u Borovu, objavljene su neke moje pjesme u dvije zbirke sa više autora. Jedna je objavljena 1980. pod nazivom "Četvrta smjena", a druga je objavljena 1982. godine pod nazivom "Krijesnice". Inače do tada nisam ništa objavio, premda sam pisao.

● Zvonik: Kanite li nešto objaviti?

□ Meštar: Predsjedavajućem Katoličkog instituta "Ivan Antunović" preč. mr. Andriji Kopiloviću poslao sam svoje pjesme te mi je obećano da će Institut kad bude imao sredstava te pjesme i objaviti.

● Zvonik: Postoji li pjesma koja Vam je naročito draga?

□ Meštar: Drage su mi sve pjesme, ali uvijek se nađe neka koja je čovjeku više prirasla srcu. Mogao bih izdvojiti dvije: "Tri ljubavi Šokac ima" i "Kad čuješ zvona".

● Zvonik: Hoće li čitatelji Zvonika i dalje moći čitati Vaše pjesme?

□ Meštar: Hoće! Ja ću i dalje pisati pjesme i slati ih u redakciju, a ona će već objaviti ono što misli da je prikladno za ovaj list.

● Zvonik: Što biste na kraju mogli poručiti čitateljima Zvonika?

□ Meštar: Poručio bih im da u Zvoniku osim mojih pjesama ima široka lepeza raznih tema; od liturgijskih do onih koje su vezane za život Crkve, za Bačku. Ima se sigurno što naći jer je Zvonik sve bogatiji sadržajem i pun je korisnih informacija iz života Crkve kako u svijetu tako i ovdje kod nas.

● Zvonik: U ime čitalaca a i u svoje osobno ime zahvaljujem Vam se na razgovoru. Dao Bog da uskoro u rukama imamo i Vašu zbirku pjesama.

□ Meštar: Hvala i Vama na lijepim željama!

Razgovarao: vlč. Željko Šipek

PROPEĆE U RAVNICI

U proljeće kad okopni snijeg
i kad se mokre brazde zacrne,
nježni maslačak razvije stijeg
a mladu lanad povedu srne.

S moćnoga hrasta jastreb na straži,
nijemi svjedok rađanja Sunca,
oštrim očima na zemlji traži
najslade jelo - mišjeg mladunca.

Blatnjavim drumom korak čilaša
remeti u zori rođeni mir,
dok čopor svinja pored salaša
strpljivo prikuplja otpali žir.

Na raskrižju lenija propeće,
prošlih vremena tragove nosi,
pod njim vosak ugasle svijeće
sjeća na ono, moj rode, tko si!

Meštar

23. svibnja

BLAŽENI VILIM APOR

(* 29. II. 1892. + 2. IV. 1945.)

- provjereni katolički korijeni ● ministrant od malih nogu ●
- isusovački đak ● insbruški doktor - kapelan ●
- odgojitelj bogoslova ● profesor dogmatike ● župnik u Gyuli ●
- borac za vjeronauk u školi ● vođa seljaka ●
- sazvao veliki katolički sabor ● veliki prijatelj mladih ●
- "župnik siromašnih" ● biskup u rudniku ● biskup u tvornici ●
- tješitelj ranjenika ● branitelj Židova ●
- braneći djevojačku čast smrtno ranjen na Veliki petak ●
- uskrsna žrtva biskupova ●

Blaženi Vilim (Vilmos) se rodio 29. veljače 1892. u Segesvaru (Sighisoara) u današnjoj Rumunjskoj. Njegov otac je bio županijski nadbilježnik. U vrijeme kad se Erdeljom širio protestantizam, obitelj Apor je ostala vjerna katoličkoj crkvi. Stasao je u vjerničkoj obitelji. Bilo mu je pet godina kad je postao ministrant. Srednjoškolsku obrazbu je stekao kod isusovaca, bogoslovne znanosti je studirao na bogoslovnom fakultetu sveučilišta u Innsbrucku, gdje je doktorirao. Kratko je vrijeme bio kapelanom u gradu Gyuli, da bi u jesen 1917. godine postao odgojitelj bogoslova (prefekt i profesor dogmatike) na bogosloviji u Nagyváradu (Veliki Varadin), danas Oradea u Rumunjskoj. Godine 1918. postao je gradskim župnikom u Gyuli.

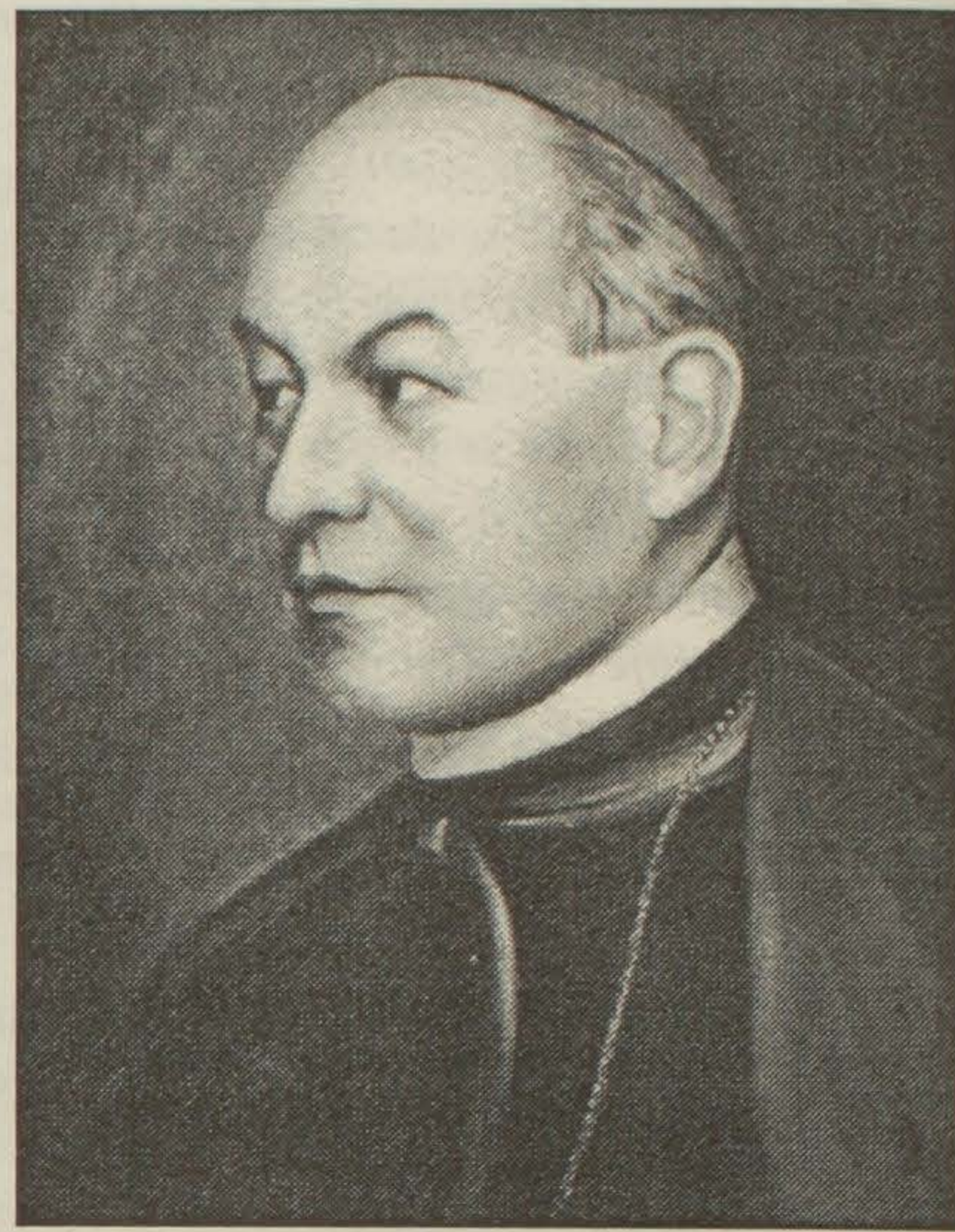
Kad je papa Lav XIII. izdao svoju socijalnu encikliku "Rerum novarum", njegov je život krenuo novim smjerom.

U to vrijeme u njegovoj domovini, Mađarskoj, na vlast dolaze komunisti. Prva stvar za mlade komuniste je bila dokinuti vjeronauk u školi. Međutim, mladi župnik je zajedno sa svojim župljanima energično nastupio. Vjeronauk je ostao u školama. Branio je interese udruženih seljaka. Apor Vilmos je 1924. godine organizirao veliki sabor katolika u jugoistočnoj Mađarskoj. Kao takav uživao je svestranu podršku Crkve. Na velikom katoličkom saboru su nastupili najugledniji ljudi Crkve u njegovoj domovini. Među govornicima je bio i znameniti biskup, propovjednik, teolog i pisac Ottokár Prohászka. Govorio je i nuncij Svete Stolice. U to se vrijeme trebalo boriti za radništvo i za vjeru u njihovim redovima. Organiziran je i pokret za vjersku i čudorednu obnovu mladeži (KALOT). I u tom je radu župnik Apor bio nenadmašan. Svestrano zalaganje župnika Apora nije bilo nezapaženo. On koji je nosio naslov baruna, svojim zalaganjem za siromašne slojeve zaslužio je naslov "župnik siro-

mašnih". Papa Pio XII. je 1941. godine imenovao župnika Apora biskupom u Đuru (Győr). Mladi su mu uvijek bili u žiži pastoralnoga zalaganja. Podupirao je sveučilištarce u biskupskom gradu a da pri tome nije zanemario ni KALOT. I u Đuru se zalagao za unapređenje poljoprivrede, a organizirao je i narodna sveučilišta. Sve je svoje poduhvate bogato podupirao i novcem. Osobno je bio povezan s tvorničkim radnicima. Često je pohađao rudnike i tvornice. Organizirao je momačka društva da u njima okuplja buduće majstore. Nije čudo što je 1943. godine izabran u gornji dom dvodomnog mađarskog državnog sabora. Uvijek je ostao najtješnje povezan s vjernicima a napose s mladima. Sve ih je okupljao u borbi protiv liberalizma. Hrabro je tražio ne samo da Mađarska istupi iz saveza s Hitlerom, već i da prekine rat.

Kad su grad Đur 1944. godine potresala beskonačna bombardiranja, biskup Apor nije napuštao svojih vjernika. Obilazio je pogođena područja, tješio je ranjenike. Mnoge je nezbrinute ranjenike smjestio u svoj biskupski dom i na druga prikladna mjesta. Energično je branio progone Židove. Za njih je naredio prikupljanje pomoći, a svećenike je obvezivao da pomognu progone. Imao je hrabrosti da preko đurskog Gestapoa poruči Hitleru: "I Führera obvezuju božanski zakoni. Doći će vrijeme kad će i on morati odgovarati pred svijetom i pred Božjim sudom." Kako su dani progona i razaranja odmicali, njegova se kuća sve više punila progone Židovima i drugim građanima koji nisu odgovarali strahovladi.

Veliki branitelj

mladih, seljaka, radnika, rudara, Židova i svih progone bio je na Veliki petak 1945. godine u 17 sati smrtno ranjen oružjem ruskoga vojnika braneći čast žena i djevojaka koje je skrivao u podrumu biskupske palače. Svoju mučeničku dušu blaženi Vilim je predao Stvoritelju na Uskrsni ponedjeljak, 2. travnja 1945. godine. Umro je poput svoga božanskog Učitelja. Oprostio je svojim ubojicama. Bogu je zahvalio što je primio žrtvu njegova života. Svoju je smrt prikazao za svoju mađarsku domovinu i za cijeli svijet. Papa Ivan Pavao II. je 9. studenog 1997. godine proglasio blaženim dobroga pastira Vilima koji je svoj život dao za svoje ovce i za cijeli svijet.

Prema: Incze Dénes, *A szentek élete*, 5. svezak, Novi Sad, 1999. str. 114-116.

U mjesecu svibnju slave imendan:

1. Josip, Sigismund, Žiga, Tamara, 2. Atanazije, Antonin, Boris, 3. Filip, Jakov, Mladen, Branimir, 4. Florijan, Silvana, 5. Anđelko, 6. Dominik, Irenej, Mirko, 7. Boris, Gizela, Dujam, Duje, 8. Ida, 9. Beato, Blaženka, 11. Marijan, 12. Leopold, Bogdan, 13. Imelda, Servacije, 14. Matija, Bonifacije, Bono, Justa, 15. Izidor, Sofija, 16. Ivan, Nenad, 17. Paskal, 18. Ivan, Erik, Feliks, Srećko, Veco, Kristijan, 19. Celestin, 20. Bernardin, 21. Viktor, Mirela, 22. Renata, 23. Deziderije, Željko, Vilim, 24. Suzana, Estera, 25. Beda, Grgur, 26. Filip, Zdenko, Evelina, 27. Augustin, 28. Vilim, 29. Ervin, Euzebije, Polion, 30. Ivana, Ferdinand, Nandor, 31. Petronela.

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

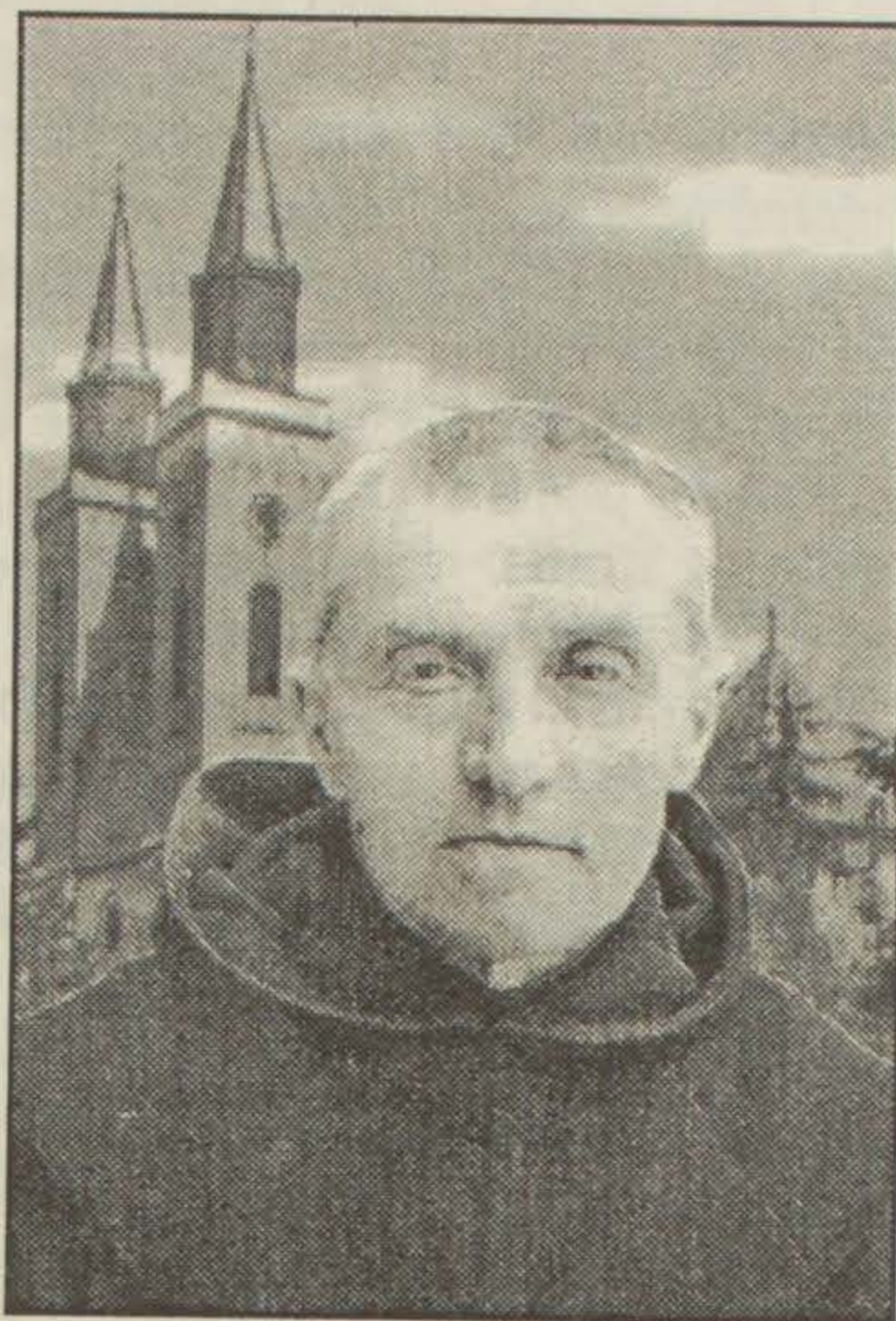
Otajstvo duhovnog djetinjstva (1)

Prenosimo prikaz doktorske radnje o Sluzi Božjemu pod naslovom "Otajstvo duhovnog djetinjstva u rukopisima o. Gerarda", koju je predstavio sam autor o. Franjo Podgorelec u razgovoru za časopis "Advocata Croatiae" (časopis župe Remete). Pitanja i odgovore doslovce uzimamo i prenosimo ih u dva nastavka.

* Doktorirali ste nedavno o temi "Otajstvo duhovnog djetinjstva u rukopisima o. Gerarda Stantića ocd. (1876-1956)". Možete li ukratko predstaviti svoju radnju, zapravo navesti i opisati attribute koji su resili duhovno djetinjstvo sluge Božjega?

O. Franjo Podgorelec - Da bi se sam predmet bolje razumio, moram prvo reći nešto općenito o samoj temi. Sama tema spada u smjer tzv. "francuske duhovne škole". Prema toj školi, nasljedovanje Isusa nije nešto izvanjsko, nego znači prije svega asimilirati njegove unutarnje stavove i duh. Sukladno tome ta duhovna škola drži da u svemu što je Isus činio, djelovao, govorio i preuzeo tijekom svog ovozemaljskog povijesnog života, što zovemo "otajstvima", postoji izvanjska i unutarnja (tj. unutarnja raspoloživost i stavovi koje je posjedovao te duh kojim je bio potaknut da to čini) forma tih djela. Uzašaćem zdesna Ocu, vanjska forma tih otajstava je prošla i neponovljiva, međutim, unutarnja dimenzija tih otajstava je trajno i vječno prisutna s njime zajedno, s njezinim čovječtvom u slavi Presvetog Trojstva, te je kao takva dostupna svakom vjerniku koji ih želi asimilirati. Tako su se razvila pojedina otajstva Kristova života, gdje su se osobe usredotočile na samo jedno otajstvo te kroz nju željele ući u cjelovito otajstvo osobe Isusa Krista. Jedno od tih otajstava jest i to da se je Isus začeo i rodio kao čovjek te proživio, kao svatko od nas, dob djetinjstva. Vjerojatno je poznato da je najznamenitiji predstavnik tog duhovnog smjera sv. Terezija od Djeteta Isusa, prošle godine proglašena naučiteljicom Crkve, koju je ujedno Sluga Božji posebno štovao. Cilj je dakle moje radnje bio da prikažem kako je to otajstvo živio o. Gerard.

U tu svrhu sam podijelio radnju u dva dijela. U prvom je predstavljena kratka biografija, povijesna (društvena i duhovna) situacija te narav njegovih rukopisa. U drugom dijelu izravno se razvija zadana tema u tri poglavlja. U prvom

poglavlju se razvija kristološka dimenzija, gdje se prikazuje njegovo osobno iskustvo koje je zapisao u svezi sa Malim praškim Isusom čiju pobožnost je redovito prakticirao te kakve je stavove u njemu pobudilo otajstvo Isusova djetinjstva. Zatim se razvija teologalna dimenzija, tj. obrađuju se tri teologalne kreposti: vjere, nade i ljubavi. Međutim, te su kreposti oblikovane i obilježene upravo gore navedenim otajstvom. Tako je, na primjer, krepost vjere predstavljena kao pouzdanje u Božju providnost, jer uz to što je pouzdanje prvotna sastavnica te kreposti (tek drugotno je prianjanje uz vjerske istine), ona je i tipična karakteristika duhovnog djetinjstva te temeljni stav u životu o. Gerarda. Krepost nade pak se prikazuje kategorijom "rasta" i trajnog dozrijevanja, jer je to prirodna kvaliteta djeteta i obilježje tog otajstva. Upravo takvo definiranje kreposti nade ističe njezinu bitnu sastavnicu koja se tradicionalno izriče binomom "već da i još ne". Kraljevstvo Božje je "već" prisutno i djelatno ali "još" ne u punini, to će biti tek u nebu. Stoga čovjek u svom duhovnom dozrijevanju ne može nikada na ovoj zemlji reći da je došao do konačnog cilja. I na kraju, u trećem poglavlju drugog dijela radnje, obrađuje se moralna dimenzija otajstva duhovnog djetinjstva. Naime, prikazuju se moralne kvalitete tipične za to otajstvo: divljenje, čistoća, jednostavnost, dobrostivost, poniznost, samozatajnost i zahvalnost.

(nastavlja se)

Priredio: o. Ante Stantić

Uređuje: Lazar Novaković
POETSKI
KULIAK

TEREZIJA DAVIDOVIĆ rođena je 1943. godine u selu Marjančaci kraj Valpova u Hrvatskoj. Završila je srednju medicinsku školu u Osijeku. Živi u Beogradu.

Do sada je objavila zbirke pjesama: "Novi dani za planetu Zemlju" (1995), "Isuse i Marijo, ave!" (1996), a u ediciji "Novi dani za planetu zemlju" zbirke "Ljubav na stazi povratka" (1997), "Oče moj" (1998) i o Uskrsu 2000. "Za svu djecu svijeta".

MARIJA MAJKA LJUBAVI

Mi smo Tvoji svi odreda
bijeli, crni, žuti, svi!
Zato širi svoje ruke
zagrlj nas sada Ti!

O, Marijo majko sveta
radi boli svog djeteta
naše boli uzmi Ti
i utješi sve sad majke

što bez djece sad spi
krevet neki u zabiti
i što mnoge kosti strše
put nebesa, golog mesa.

O, Marijo čuj nas Ti!
Iz ovoga mračnog mjesta
otjeraj sve gadosti
i pomoz, svjetlost nosi

Da nam Sutra opet dođe
Sin Tvoj dragi u milosti

O, Marijo, Dušo Svijeta
zaštiti nas sve sad Ti!

Beograd, 8. 07. 1994.

Terezija Davidović

OTKRIVENJE

Uvod

"Otkrivenje", po grčkoj riječi "Apokalypsis", označuje objavu kojom Bog otkriva ljudima nešto skrovito, samo njemu poznato, osobito s obzirom na budućnost. Teško je posve točno odrediti granicu između apokaliptičke i proročke književne vrste na koju se apokaliptička nadovezuje: dok su drevni proroci slušali božanske objave i usmeno ih prenosili, autor apokalipse prima objave u obliku viđenja, a zapisuje ih u knjigu. S druge strane, ta viđenja nemaju značenja sama po sebi nego po simbolici koju u sebi kriju. U apokalipsi sve ili gotovo sve ima simboličko značenje: brojevi, stvari, dijelovi tijela, pa i same osobe koje stupaju na pozornicu. Vidjelac, opisujući neko viđenje, pretače u simbole poruku koju mu Bog nadahnjuje. Pri tom on gomila simboličke stvari, boje, brojeve, a da se ne brine kako da sve te dojmove međusobno uskladi. Da bismo ga dakle razumjeli, treba ući u njegovu igru i njegove simbole ponovno prevesti u misao. Inače ćemo iskriviti smisao njegove poruke.

Apokalipse su cvale u određenim židovskim krugovima, kao npr. u Esena iz Kumrana, kroz dva stoljeća što prethode Kristovu dolasku. Apokaliptičku književnu vrstu pripravlja već neka viđenja proroka Ezekijela ili Zaharije, a ona dosiže puni razvoj u knjizi Danielovoj i u mnogim apokaliptičkim djelima na pragu kršćanske ere. NZ preuzima u svoj kanon samo jednu apokalipsu, Otkrivenje, čiji nam se autor sam predstavlja kao Ivan (1,9); u vrijeme pisanja on je zbog vjere u Krista prognanik na otoku Patmosu. Jedna predaja koju nam zapisuje sv. Jeronim, a uvelike je raširena već krajem drugog stoljeća (sv. Irenej, Klement Aleksandrijski, Tertulijan, Muratorijev kanon), istovjećuje tog Ivana s istoimenim apostolom, piscem četvrtog evanđelja. Ipak, čini se da crkve Sirije i Kapadocije, pa čak i Palestine, sve do V. stoljeća, nisu uvrstile Otkrivenje u kanon Pisama, što je znakom da ga nisu smatrale apostolskim djelom. Neki Kaj, rimski svećenik s početka III. stoljeća, čak ga je pripisavao heretiku Cerintu, bez sumnje iz polemičkih razloga. S druge strane, makar Ivanovo Otkrivenje pokazuje neporecivu srodnost s drugim ivanovskim spisima, također se od njih jasno razlikuje i jezikom, i stilom, i određenim teološkim pogledima (osobito u pogledu Kristove parusije). Stoga ga je teško bez daljnijega pripisati istom autoru. Uza sve to, Otkrivenje očituje ivanovsko nadahnuće te je napisano u neposrednom apostolovu krugu i prožeto je njegovim naukom. Kanonicitet mu ne treba dovoditi u sumnju, a što se vremena tiče, općenito se smatra da je sastavljeno za vladanja Domicijanova, oko 95. Ima ih koji, ne bez neke vjerojatnosti, misle da su bar neki dijelovi napisani već za vrijeme Nerona, nešto prije 70.

Ako želimo dobro razumjeti Otkrivenje, bilo da se odlučimo za vrijeme Domicijanovo ili Neronovo, trebamo ga smjestiti u povijesne okolnosti u kojima je nastalo. Bilo je to svakako doba nemira i žestokih progona Crkve u nastanku. Doista, kao i apokalipse koje su prethodile Otkrivenju (osobito Danielova), a na kojima se ono očito nadahnjivalo, Otkrivenje je prije svega prigodni spis, namijenjen da podigne i podrži moral kršćana koje je bez sumnje sablažnjavala činjenica što je tako žestoko progonstvo navalilo na Crkvu Onoga koji je rekao: "Hrabri budite, ja sam pobijedio svijet" (Iv 16,33). Za ostvarenje svog nauma Ivan preuzima tradicionalne velike proročke teme, osobito temu o "velikom Danu" Jahvinu (usp. Am 5,18+). Svetom narodu, kog podjarmiše Asirci, Kaldejci, a zatim Grci, tom narodu što ga je progonstvo skroz raspršilo i gotovo uništi-

lo, proroci su navješćivali skori dan spasa u koji će sam Bog osloboditi svoj narod iz ruku tlačitelja i povratiti mu ne samo slobodu nego i moć i gospodstvo nad neprijateljima koji će biti kažnjeni i gotovo uništeni. U doba Ivanova pisanja Crkva, novi narod izabrani, upravo je desetkovana zbog krvava progonstva (13; 6,10-11; 16,6; 17,6) kojim je na nju navalio Rim i Rimsko carstvo (Zvijer), a sve na poticaj Sotone (12; 13,2-4), zakletog Protivnika Krista i njegova Naroda. U uvodnom se viđenju opisuje veličanstvo Boga koji stoluje na nebu kao apsolutni gospodar ljudskih sudbina (4) a Jaganjcu predaje knjigu s nalogom o uništenju progonitelja (5). Viđenje se nastavlja s navješćajem provale barbarskih naroda (Parta), uz tradicionalnu pratnju zala: rata, glada, kuge (6). Ipak, Božji će vjernici biti pošteđeni (7,1-8; usp. 14,1-5), ali očekujući istom na nebu svoj trijumf (7,9-17; usp. 15,1-5). A budući da Bog hoće da se grešnici spase, on ih ne želi odmah uništiti, nego im šalje niz bičeva da ih opomene kao nekoć faraona i Egipćane (8 - 9; usp. 16). No uzalud. Stoga Bog uništava, zbog otvrdnuća, opake progonitelje (17) koji su pokušali iskvariti zemlju navodeći je da se klanja Sotoni (što podsjeća na imperatorski kult poganskog Rima). Slijedi tužaljka nad razorenim Babilonom-Rimom (18) te pobjedna pjesma na nebu (19,1-10). Novo viđenje ponovno preuzima temu o uništenju Zvijeri (Rima-progonitelja), što je djelo slavnoga Krista (19,11-21). Time se otvara jedno razdoblje blagostanja Crkve (20,1-6) koje dokrajčuje nova navala Sotonina (20,7s), na što se nadovezuje uništenje Neprijatelja, uskrsnuće mrtvih i njihov sud (20,11-15) te napokon konačna uspostava nebeskog Kraljevstva gdje je radost savršena jer je i sama smrt uništena (21,1-8). Na kraju pogled unatrag opisuje savršeno stanje novog Jeruzalema, zajednice spašenih (21,9s). To povijesno tumačenje Otkrivenja njegov je prvi i temeljni smisao. No domet se knjige na tome ne zaustavlja. U igri su vječne vrednote što utemeljuju vjeru vjernika svih vremena. Već se u SZ pouzdanje svetog naroda temeljilo na obećanju da će Bog biti "uza svoj narod" (usp. Izl 25,8+). Ta je prisutnost Božja značila zaštitu protiv neprijatelja u ostvarivanju spasa. I sada je Bog, i još savršenije, uza svoj novi narod što ga sa sobom sjedinjuje po osobi svoga Sina, koji je Emanuel (Sa-nama-Bog). Stoga Crkva živi od obećanja uskrslog Krista: "Ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta" (Mt 28,20). Ako je tako, vjernici se nemaju čega bojati. Makar morali i trpjeti za ime Kristovo, na kraju će pobijediti Sotonu i sve njegove spletke.

(nastavlja se)

/Usp. JERUZALEMSKA BIBLIJA, KS, Zagreb 1994, str. 1757-1758/

Biblija danas

©

Pretplata na časopis "BIBLIJA DANAS"

Časopis "Biblija danas" je jedinstveni biblijski časopis u našoj zemlji. On vam pomaže u boljem upoznavanju Božje riječi i sticanju biblijske kulture. Saznat ćete mnogo toga što do sada niste znali. Svaki broj obrađuje jednu temu iz Biblije. Čine to stručno naši i strani bibličari. U svakom broju upoznajemo vas i s arheološkim pronalascima na području Biblije. I još mnogo toga. Časopis je tromjesečnik i dolazi na vašu adresu.

Godišnja pretplata je 12 DEM. Pretplatu slati na adresu: Tadej Vojnović, 21000 Novi Sad, Cara Dušana 4. Sve obavijesti na tel. 021/372-331.

VRŠENJE OPĆEG SVEĆENIŠTVA U SAKRAMENTIMA

3. EUHARISTIJA, izvor i vrhunac cijelog kršćanskog života

Vjernici "sudjeluju na euharistijskoj žrtvi, koja je izvor i vrhunac cijelog kršćanskog života. U euharistiji prikazuju Bogu božansku Žrtvu i sebe s njome. Tako u prinošenju i svetoj pričesti svi imaju svoju ulogu pri svetom slavlju, dakako, različito i na svoj način. Okrepljujući se Kristovim tijelom na svetoj gozbi, konkretno očituju jedinstvo Božjeg naroda, koje ovaj divni sakrament prikladno označuje i pospješuje" (LG 11,1).

Liturgijsko vrijeme u svibnju i lipnju u znaku je euharistijskih kongresa na razini biskupija u godini Velikog jubileja 2000. To će za sve nas biti milosna prigoda produbiti naš odnos prema svetoj Euharistiji, izvoru i vrhuncu kršćanskog života. Tri su poglavlja pristupa u kršćanstvo: krštenje, potvrda i euharistija. U starini ti su se sakramenti primali u uskrsnoj noći; što obnovljeni obredi tih sakramenata ponovno preporučuju kršćanskim zajednicama da ih primjenjuju osobito kod odraslih obraćenika, da se istakne njihov udio u pashalnom otajstvu, kojim se pridružuju Crkvi, zajednici onih koji su se obratili Gospodinu. Odrasli krštenici odmah nakon krštenja sudjeluju u euharistijskom slavlju "u kojem njihov pristup dosiže svoje dovršenje" (Red potvrde, napomene br. 13).

Koncilski dokument kojega obrađujemo želi istaći tri glavne misli:

- prikazivanje božanske Žrtve
- svetu gozbu, na kojoj se očituje i skuplja konkretna Crkva
- označuje i pospješuje jedinstvo Božjeg naroda.

U koncilskom dokumentu (PO 5,1) čitamo: "Ostali sakramenti i djela apostolata, kao i sve crkvene službe, tijesno su povezani s Euharistijom i prema njoj su usmjereni. Presveta Euharistija, naime, sadržava svekoliko duhovno dobro Crkve, to jest samog Krista, naš Vazam i živi Kruh. On po svome Tijelu, Duhom Svetim oživljenim i oživljavajućem, daje ljudima život. Oni su tako pozvani da zajedno s njime prikazuju sebe, svoje napore i sve stvari."

Pojasnimo ovaj poduži tekst

a) **Prikazivanje božanske Žrtve.** Euharistija je nekrvna žrtva, spomen-čin Kristove smrti i uskrsnuća, po kojoj Krist neprestano živi u Crkvi i sebe sama prinosi Ocu za svoju braću. Za kršćanina uistinu nema boljeg načina štovanja Boga i izvršavanja općeg svećeništva od uključivanja u euharistijsku žrtvu, kojom raspeti i uskrsli Krist postaje uvijek iznova Bog među nama. U euharistiji Krist daje najveći stupanj udioništva na svome jedincatom svećeništvu i to je za nas utješno. Nakon

pretvorbe kruha i vina u Tijelo i Krv Isusovu, svećenik se obraća svim sudionicima na euharistiji riječima: "Tajna vjere!" Sudionici euharistije zajedno odgovaraju: "Tvoju smrt Gospodine naviještamo, tvoje uskrsnuće slavimo, tvoj slavni dolazak iščekujemo." Zato je nužno da u Euharistiji prinosimo sami sebe i da aktivno u svetom slavlju sudjelujemo. U tome se sastoji izvršavanje sveopćeg svećeništva svih kršćanskih vjernika, kao i ministerijalnog što ga vrše svećenici, snagom svetog Reda.

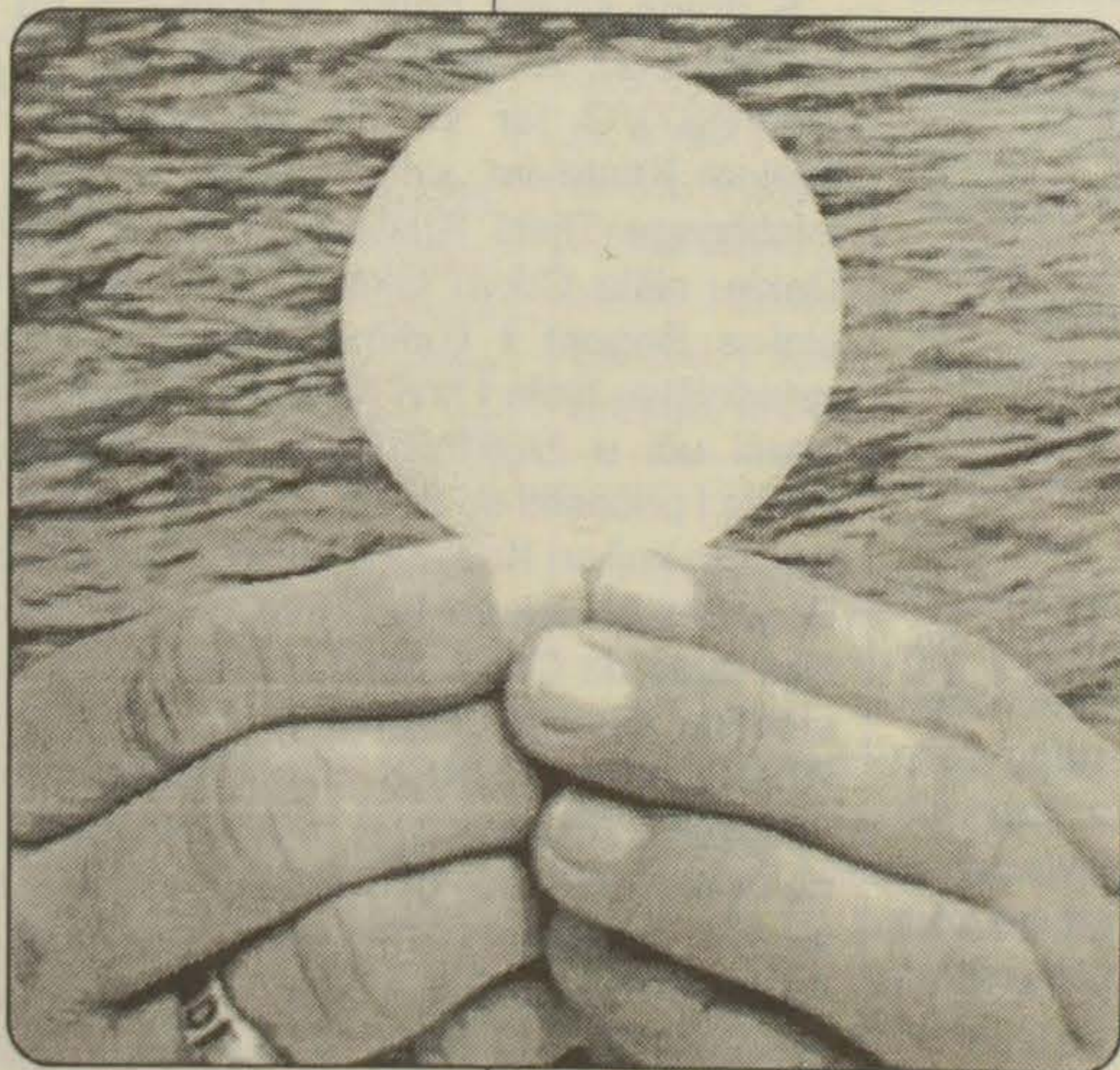
b) **Sveta Gozba.** Apostol Pavao mjesnu zajednicu vjernika u Korintu, koja se okuplja na euharistiju, naziva Crkvom, odnosno Božjim sazivom, a njihov sastanak Gospodnjom Večerom (usp. 1 Kor 11,17-34). I mi smo Crkva u najvišem smislu te riječi onda kada slavimo svetu žrtvu i gozbu, jer se tu očitujemo kao konkretna zajednica vjernika koja se okuplja oko Krista, među nama prisutnog. Euharistija je sveta gozba na kojoj nas Krist hrani kod stola riječi (ambon) i kod stola svoga tijela (oltar). Po euharistiji mi kao Crkva neprestano živimo i rastemo kao konkretna mjesna zajednica gdje se ona zakonito slavi. Sabor traži da se cijeli liturgijski život mjesne Crkve, kojoj u Kristovo ime predsjedava biskup, očituje u punom i djelatnom sudjelovanju svega naroda Božjeg, kod jednog oltara, okružen svojim svećenicima i služiteljima. Koncil je ponovno oživio staru kršćansku praksu koncelebracije kojom više svećenika služi jednu misu. Uputa o štovanju euharistije traži da se u svetkovanju euharistije, osobito nedjeljom, razvija zajedništvo s općom Crkvom, s nazočnom braćom i cijelim svijetom.

c) **Jedinstvo Božjeg naroda.** Po krštenju vjernik je urastao u Krista i postao je jedan u Kristu (Gal 3,26-28). To jedinstvo

raste sudjelovanjem u ostalim sakramentima Crkve. Ujediniteljska uloga euharistije nastaje iz Očeve volje da se svi ljudi spase, iz poslanja Sina i silaska Duha Svetoga (LG 2-4). Kristovo djelo okupljanja nastavlja se u euharistiji, a "ujedno se sakramentom euharistijskog kruha predočuje i izvršuje jedinstvo vjernika koji tvore jedno tijelo u Kristu" (LG 3). Crkva je tijelo uskrslog Krista, a u euharistiji nam Krist nudi svoje pravo uskrslo tijelo. Euharistija to jedinstvo očituje, pospješuje, produbljuje i čuva. Tamo gdje nema kanonskog zajedništva, nema ni potpunog slavljenja euharistije.

Naša biskupija priređuje svoj biskupijski Euharistijski kongres koncem lipnja cijelog tjedna. On će biti na znanstvenoj, praktično liturgijskoj i adorativnoj razini. To će biti prigoda živog subotičkoj Crkvi još bolje produbiti svoj osobni odnos prema euharistiji i dakako prigoda konkretno ju slaviti u zajedništvu biskupa, klera i svega Božjeg naroda. U šutljivoj adoraciji svi ćemo imati mogućnosti osobno se približiti izvoru i vrhuncu pravog štovanja Boga. Ne propustimo taj milosni Božji prolaz, prema onoj Augustinovoj misli: "Bojim se Boga koji prolazi i više se ne vraća!"

Mato Miloš, OCD

JUBILEJ SE DOGAĐA (4)

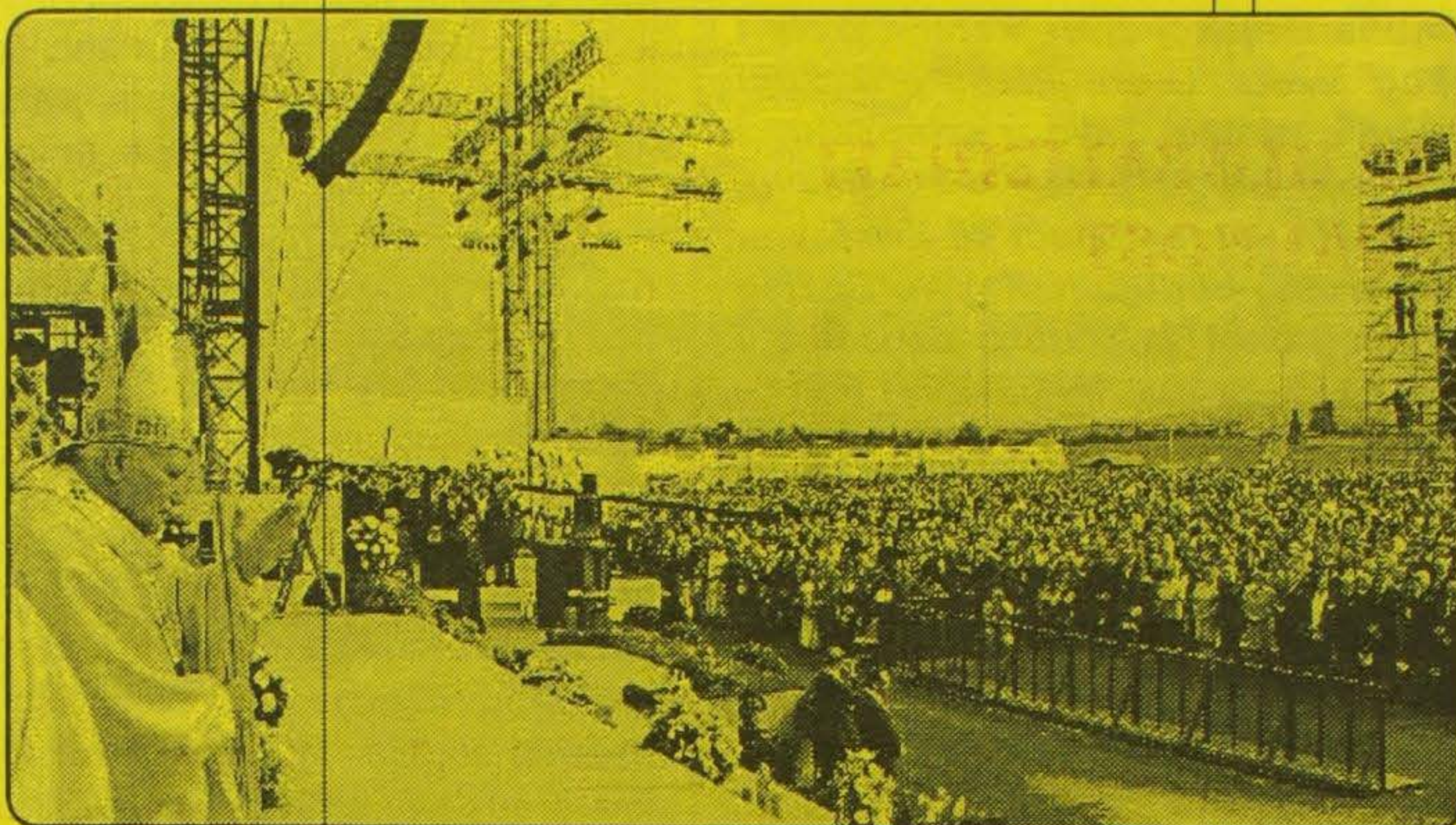
ZAJEDNIŠTVO TIJELA I KRVI KRISTOVE

Drugi Vatikanski sabor presvetu euharistiju naziva izvorom i vrhuncem svih sakramenata. Isusovo utjelovljenje te njegova smrt i uskrsnuće najveći su događaji povijesti spasenja. Naša ljudska misao jedva može doseći ta otajstva Božje ljubavi. Apostol Pavao stoga zgodno upozorava da ljudsko oko nije vidjelo, uho nije čulo, srce osjetilo što je Bog spremio onima koji ga ljube. Ivan Pavao II. u svom nastojanju da Veliki jubilej pomogne što dublje čišćenje vjere suvremenog čovjeka, naša razmišljanja

vodi upravo k otajstvu utjelovljenja, otajstvu smrti i otajstvu uskrsnuća Gospodinova. Jednom riječju - Isusu, jedinom spasitelju svijeta. Ono što u cijelom djelu spasenja nadmašuje naša očekivanja i čini našu vjeru misterijem jest činjenica Isusove euharistijske prisutnosti. Naime, da je Isus izvršio Očevom voljom djelo spasenja prihvaćamo vjerom, ali da je to djelo spasenja ostavio trajno prisutnim u znakovima - sakramentima, osobiti je znak koji je vidljiv i opipljiv svakoj generaciji i svakom čovjeku u proteklih 2000 godina kršćanstva. U nizu sakramentalnih spasenjskih čina svakako najizvrsnije mjesto zauzima sakrament Gospodinove fizičke prisutnosti u Presvetom oltarskom sakramentu. On je u tom sakramentu ustanovio trajni spomen na svoje djelo spasenja i trajno ostao sa svojom zajednicom koja je stvarna, osobna i tjelesna. Dakle, euharistija nije znak nego sama stvarnost. Ona nije slika, nego sam događaj. Ona nije spomen nego sam čin spasenja. I zato nije moguće ni vjerom a pogotovo riječima izreći sve bogatstvo koje je Gospodin ostavio u Presvetom oltarskom sakramentu.

Posve je jasno da su u svim jubilejima od 1300. godine do sada svi rimski prvosvećenici uz sve ostale uvjete jubileja u središte stavljali sakramentalnu pričest, čak i u onim vremenima kada su joj prethodili vrlo teški uvjeti kao što su postovi, određene molitve i dr. Razumljivo je, prema tome, da je Ivan Pavao II. pripremajući najveće djelo svoga pontifikata - Veliki jubilej - tri pripreme godine tako vodio da smo preko otajstva Isusa Krista, Duha Svetoga te Boga Oca

ušli u jubilej u ime Presvetoga Trojstva. A znak te troosobne Božje ljubavi jest činjenica da Bog šalje Sina koji je začet po Duhu Svetom i postao čovjekom te boravio na ovoj zemlji, a da se to isto, voljom Očevom, snagom Duha Svetoga događa u svakodnevnom sakramentalnom utjelovljenju Isusa Krista - u sv. misi. Sudjelovati u misi a ne blagovati na gozbi Isusovoj je defekt -

manjak, nepotpunost. Stoga Veliki jubilej vodi vjerničku dušu ka produbljenu vjere u osobnu, stvarnu i tjelesnu prisutnost Kristovu u otajstvu pričesti da bi se **VJERNIK S ISUSOM OSOBNO SUSREO**. Zato se u uvjetima slavljenja ovog Jubileja na poseban način ističe **POBOŽNO PRIMANJE SVETE PRIČESTI**.

S druge strane dobro je podsjetiti da je latinski izraz za pričest **COMMUNIO - ZAJEDNIŠTVO** jer se mi, pričešćujući se Tijelom Kristovim, pričešćujemo u otajstvu mističnoga Tijela Kristova, a to je Crkva. Dakle, ništa Crkvu tako ne sjedinjuje i ne čini s Bogom i ljudima povezanom kao zajedništvo tijela i krvi Kristove. Pričestiti se znači ući u zajedništvo s Isusom koji je Crkva i pričestiti se znači ući u zajedništvo s braćom koji su Kristovi a takvo zajedništvo s Bogom i čovjekom je pravo preporođenje. Nije čudo da Crkva onda u ovom Jubileju u središte cijeloga događanja stavlja **EUHARISTIJSKI KONGRES** a kongres je upravo skupljanje (congregere) svih vjernika mjesne i sveopće Crkve oko jednoga otajstva koji ih čini zajednicom (Pričest - Communio). Razumjet ćemo posve lako da je nemoguće proslaviti ovaj Jubilej a ne postati euharistijski vjernik. Zato svi vidovi štovanja euharistije - od blagovanja do klanjanja u Velikom jubileju imaju prvo mjesto. Treba promatrati programe i izazovni primjer Ivana Pavla II. pa da se svaki kršćanin osjeti u ovom Jubileju pozvanim na tzv. opredjeljenje **ILI - ILI** što znači: ili ću postati suzajedničar tijela i krvi Kristove ili ću ostati izvan Crkve, pa onda i izvan Jubileja.

A. K.

PROSLAVA JUBILEJA RADNIKA U RIMU

Predstavnici svih područja svijeta rada - uposlenici, poduzetnici, članovi sindikata, studenti, nezaposleni, financijeri, političari, upravitelji tvrtki, njih 200.000, bili su sudionici susreta održanog 1. svibnja u rimskom predgrađu Tor Vergati na Jubileju radnika kojem je bio nazočan i Papa. Građanski praznik i jubilejska proslava objedinjeni u jednoj proslavi posvjedočili su, kako je to u svome komentaru za Radio Vatikan istaknuo tajnik Središnjeg vijeća Svete Stolice za proslavu Velikog jubileja nadbiskup **Crescenzo Sepe**, "jasnu volju za

prihvatanjem temeljnih vrijednosti koje su zajedničke svima: Crkvi i građanskome društvu".

Posebnu je pozornost privukao veliki broj okupljene mladeži ali i predstavnika vlasti među kojima i predsjednik nove talijanske vlade **Giuliano Amato**.

Središnji događaj susreta bilo je koncelebrirano euharistijsko slavlje kojim je predsjedao Papa. Netom što je stigao helikopterom, prostorom na kojem će slaviti misu, kojim su se vijorile bezbrojne žuto-bijele papinske zastave te šarene zastave različitih sindikalnih udruga, prolomio se gromoglasni pljesak sudionika. Oltar je bio uređen u futurističkom stilu: u pozadini oltara Cimabuova slika Raspetoga; sa svake strane oltara dva dugačka reda klupa uz koje je stajalo 600 svećenika koji su koncelebrirali s Papom. No ono što je plijenilo najveću pozornost bilo je deset tornjeva izgrađenih od metalnih cijevi i stilizirani vodoravni krakovi na mjestu slavlja. Podsjećali su na gradilište ali i divovske križeve.

Sve sudionike Papa je u propovijedi podsjetio na nužnost da napreći u gospodarstvu nikada ne budu odijeljeni od postojanih načela etike i ljudskog dostojanstva, osobito u vremenu kao što je to Jubilej kojeg je Papa nazvao "prigodom za ponovno otkrivanje smisla i vrijednosti rada". Papa je ujedno uputio

poziv na ponovnu uspostavu hijerarhije vrijednosti u kojoj će prvo mjesto zauzimati dostojanstvo muškarca i žene radnika kao i njihove slobode, odgovornosti i sudjelovanja.

U prinošenju darova na euharistijski stol sudjelovalo je svih 18 kategorija sudionika koji su na znakovit način predstavljali svijet rada. Uz kruh i vino prineseni su među ostalim i umjetnički pano na kojem je prikazan Krist, prostirač za molitvu, zaštitna kaciga te računalo.

Na završetku mise uslijedio je glazbeni dar Papi i sudionicima susreta poznatoga talijanskog opernog pjevača **Andreje Bocellija** koji je odlučio nastupiti unatoč tome što je bio u žalosti zbog smrti oca koji je preminuo noć prije. Bocellija je pratio zbor i orkestar Sv. Cecilije. /IKA/

POTREBNO JE GLOBALIZIRATI SOLIDARNOST

/Iz Papine propovijedi na središnjoj proslavi Jubileja radnika/

Praznik rada podsjeća na radinost ljudi koji žele, po zapovijedi Gospodara života, biti graditelji budućnosti nade, pravde i solidarnosti za cijelo čovječanstvo. Danas na ovome putu civilizacije, zahvaljujući novim tehnologijama i telekomunikaciji, javljaju se nove mogućnosti napretka. Ne nedostaju ipak novi problemi koji se pridružuju prijašnjima i koji pobuđuju opravdanu zabrinutost. U nekim dijelovima svijeta traju i katkad se pogoršavaju pojave poput nezaposlenosti, izrabljivanja maloljetnika, nedostatne zarade. Potrebno je uvidjeti kako organizacija rada ne poštuje uvijek dostojanstvo ljudske osobe, niti se u dovoljnoj mjeri vodi računa o općoj upravljivosti dobara.

Zauzetost da se u svim dijelovima svijeta riješe ti problemi tiče se svih. Tiče se vas, poduzetnika i upravitelja; vas financijera i vas zanatlija, trgovaca i uposlenika. Moramo svi poraditi na tome da gospodarski sustav u kojem živimo ne poremeti temeljni poredak prvenstva rada nad kapitalom, zajedničkog dobra nad privatnim. Kao nikada prije nužno je da se u svijetu uspostavi globalni savez u prilog "dostojnog rada". Globalizacija danas predstavlja pojavu koja je prisutna u svakom području ljudskog života, no prema njoj se treba vladati razborito. Potrebno je globalizirati solidarnost.

Jubilej pruža povlaštenu prigodu da se otvore oči za siromaštva i isključenosti, ne samo pojedinih osoba već i zajednica i naroda. U buli proglašenja Jubileja podsjetio sam da su "brojni narodi, osobito najsiromašniji, potlačeni dugom koji je primio takve razmjere da ga je praktički nemo-

guće otplatiti" (Incarnationis mysterium, 12). Smanjenje ili čak opraštanje tog duga: evo jubilejske geste koja bi bila poželjna više no ikada prije!

Ovaj je poziv upućen bogatim i razvijenim narodima; jednako tako onima koji imaju veliki kapital i onima koji mogu potaknuti solidarnost među narodima.

Neka taj poziv nanovo odjekne na ovome povijesnom susretu na kojem su ujedinjeni u istome naporu radnici vjernici i svjetovne radne organizacije. /IKA/

KATOLICI SAD-a OBILJEŽAVAJU JUBILEJ SAMACA

Američki katolici proslavili su 27. travnja jubilejski Dan samaca. To je jedan od 34 jubilejskih dana koje su Sveta Stolica i biskupi SAD-a odvojili kako bi se razlikovalo različite skupine u tijeku jubilejske godine. Dani su izlistani na kalendaru koji je priredio Pododbor za jubilejsku godinu 2000. američkih biskupa.

Prema najavama Biskupske konferencije SAD-a, ciljevi su Dana samaca: proslava dana samaca u društvu i u Crkvi, te usredotočenje na njihove potrebe i darove unutar njihovih vjerskih zajednica. Potaknuti time, biskupi Tajništva za obitelj, laike, žene i mlade objavili su brošuru na osam stranica, pod naslovom "Oni koji su izabrani i pozvani u Kristu". Brošura sadrži preporuke o tome kako "živjeti jubilej kao samac", prijedloge za župe i biskupije, pojedine primjere iz Biblije, te katoličkog Kanona o svecima.

U brošuri se također navode različite "vrste" samaca. "Neki su sami uslijed određenih okolnosti, a neki prema vlastitom izboru", piše u brošuri, te se dodaje kako "postoje oni koji premda sami, još uvijek su otvoreni prema pitanju braka, svećeništva ili vjerskog života, a s druge strane, ima onih koji osjećaju kako je njihov poziv da žive sami". /IKA/CNS/

ZAJEDNICA S ATHOSA IZDALA CD U POVODU 2000. OBLJETNICE KRISTOVA ROĐENJA

Grčka pravoslavna zajednica na planini Athos izdala je CD u povodu dvijetisućite obljetnice Kristova rođenja. CD je naslovljen "Krist je Gospodin", a na njemu se mogu pronaći sveti himni i propovijedi preuzete iz vjerske literature posljednja dva tisućljeća. Pri snimanju CD-a korištena je najnovija tehnologija, a sav je materijal snimljen u samostanu u Koutloumoušionu iz XII. stoljeća. Pravoslavna redovnička zajednica na planini Athos smatra se središtem duhovnosti, a smještena je na poluotoku Halikidika na Egejskome moru, samoupravnoj grčkoj enklavi. Pristup poluotoku nije dopušten ženama i mladeži bez pratnje. /IKA/

SVEPRAVOSLAVNA PROSLAVA VELIKOG JUBILEJA

Grčko pravoslavlje u listopadu priprema iznimno svečanu proslavu Velikog jubileja kojom će, tvrde, zasjeniti sve takve svečanosti kršćanskih Crkava. Prema najavama grčkog tiska, od 14. do 18. listopada u programu je, između ostaloga, veliki pravoslavni susret 15 patrijarha i nadbiskupa, izložba nikad do sada prikazanih ikona iz mnogih manastira od Rusije do Egipta kao i teološki simpozij. U svibnju će se u Saloniki održati pripremni susret predstavnika svih pravoslavnih patrijarhata i mjesnih Crkava. Iz katoličkih krugova u Ateni ne isključuje se i mogućnost da će se istodobno pripremati i drugi veliki pothvat - naime susret pravoslavlja sa Svetim Ocem na grčkom tlu, na kojemu bi sudjelovale i reformirane Crkve, a u povodu potpisivanja "Charta Oecumenica". Naime, svečanost potpisivanja povelje koju su pripremili Konferencija europskih Crkava i Vijeće europskih biskupskih konferencija, najavljena za 2001. godinu u Saloniki, prema nekim izvorima mogla bi se dogoditi još ove godine. /IKA/

DESET BOŽJIH ZAPOVIJEDI

Isus se u više navrata obraćao svojim slušateljima odgovarajući na njihova pitanja. Tako je bogatom mladiću, koji ga je pitao: "Učitelju, koje mi je dobro činiti da imam život vječni?", odgovorio da treba čuvati zapovijedi koje su od Boga objavljene. Isus od bogatog mladića traži da proda sve i razda siromasima te da krene za njim. Mladić je otišao žalostan jer mu je bogatstvo bilo važnije od vječnog života.

Na drugom mjestu Isus govori da su dvije zapovijedi najvažnije u cijeloj Bibliji: "Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, a bližnjega svoga kao samoga sebe!" Isus otvoreno kaže da nije došao dokinuti zapovijedi ni proroke nego želi cjelokupnom ljudskom djelovanju udahnuti dušu; dati pravi smisao. Tako i svih deset Božjih zapovijedi valja tumačiti u svjetlu ljubavi prema Bogu i prema čovjeku.

Deset zapovijedi (Dekalog = deset riječi) označava direktne Božje riječi koje je On sam objavio i zapisao, za razliku od ostalih zapovijedi koje je zapisao Mojsije. Deset zapovijedi Bog je objavio svom narodu kada ga je izveo iz egipatskog ropstva. Zato Deset zapovijedi "označava uvjete za život oslobođen od ropstva grijeha. Dekalog je put života." Bog je svom narodu darovao Deset zapovijedi i Zakon, a oni su sastavni dio Saveza što ga je Bog sklopio sa svojim. Po sklapanju saveza Božji narod je postao njegova baština; njegova predraga svojina. Zato kada gledamo Deset zapovijedi u strogom smislu, one nisu nametnute Božjem narodu nego je njihovo obdržavanje i vršenje plod zahvalnosti Bogu što je stao u zaštitu naroda. Tako je vršenje Božjih zapovijedi iskaz poštovanja Bogu i zahvalno bogoštovlje. U zapovijedima Bog očituje svoju volju narodu, ali i svakom pojedincu.

Crkva je prihvatila Deset zapovijedi kao izraz Božje volje. Prve tri zapovijedi odnose se na ljubav prema Bogu, a drugih sedam odnose se na ljubav prema bližnjemu. Zato Crkva u svim svojim važnim dokumentima podsjeća da je svaki kršćanin dužan vršiti Deset zapovijedi jer je u njima sadržana volja Božja. Sve zapovijedi međusobno su povezane i jedna o drugoj ovisne. Zato je nemoguće i jednu od zapovijedi zanemariti. Deset zapovijedi savršeno objedinjuju vrhunaravni i društveni život čovjekov. Slobodno možemo zaključiti da su sve zapovijedi Dekaloga pristupačne i samom ljudskom razumu. Bog ih je ipak htio objaviti jer dobro poznaje grešnost čovječanstva. "Božje zapovijedi priznajemo kroz Božju objavu koju nam izlaže Crkva, i po glasu moralne savjesti."

Deset zapovijedi izriču osnovne čovjekove dužnosti prema Bogu i prema bližnjemu. One su nepromjenjive te vrijede za sva vremena i na svakom mjestu. Deset zapovijedi najdublje su urezane u ljudska srca. Isus je na jednom mjestu rekao da bez njega nije moguće ništa učiniti. Samo onaj tko ostane s njim najdublje povezan donijet će mnogo roda. Vršenjem Božjih zapovijedi vjernik se povezuje sa samim Bogom koji ga čini vrijednim postojanja. Isus je sam na zemlji do kraja ljubio ljude i za njih položio svoj život, a to isto traži od svojih vjernika - da ljube jedni druge.

"JA SAM GOSPODIN, BOG TVOJI NEMOJ IMATI DRUGIH BOGOVA OSIM MENE!"

Bog podsjeća svoj narod da ga je On izveo iz Egipta te da se čuva od trajne opasnosti da sebi pravi različite likove bogova. Čovjek je pozvan da svojim životom očituje Boga jer je stvoren na "sliku i priliku Božju". U prvim riječima Božje zapovijedi sadržan je poziv na vjeru, nadu i ljubav. Bog poziva ljude da mu vjeruju, da mu se nadaju i da ga iskreno ljube, kao što On ljubi čovjeka. Nevjera prema Bogu temelj je svih ostalih grijeha. Samo ako čovjek iskreno vjeruje Bogu, on može biti usmjeren na pravi

put života. Zato prva zapovijed od vjernika traži da odbacuju sve ono što se protivi vjeri a to su: sumnja, krivovjerje, otpad od vjere, raskol...

Čovjek na Božji poziv nije sposoban sam odgovoriti vlastitim snagama nego se on zato pouzda ili ufa da će mu Bog dati snage i sposobnosti da na ljubav uzvрати ljubavlju. Grijesi protiv ufanja su:

očaj i preuzetnost. Očajem se čovjek prestaje nadati svom osobnom spasenju te se tako suprotstavlja Božjem planu spasenja. Kod preuzetnosti čovjek može precjenjivati svoje moći te misliti da se može spasiti bez Božje pomoći ili da se previše pouzda u Božju dobrotu te misli da nije uopće važno kako on sam živi jer će mu Bog svakako sve oprostiti bez obzira na njegovo raspoloženje.

Prva nam Božja zapovijed nalaže da ljubimo Boga iznad svega, a sva ostala stvorenja za njega i poradi njega. Protiv Božje ljubavi može se grijesiti na različite načine kao što su: ravnodušnost prema Bogu, nezahvalnost, duhovna lijenost, mržnja...

Mi smo Božja stvorenja i dužni smo Bogu dati zahvalnost za sve što je za nas učinio i čini. Zato se čovjek treba Bogu klanjati i zahvaljivati za njegova neizmjerena dobročinstva. Boga treba veličati i davati mu hvalu. Klanjanje, zahvaljivanje i čašćenje Boga jesu različiti oblici molitava pomoću kojih se čovjek s Bogom sve dublje sjedinjuje. Bog zaslužuje da mu čovjek prinosi i žrtve. Čovjekova žrtva Bogu mora biti izraz unutarnjeg predanja.

U pojedinim okolnostima života vjernik Bogu i nešto obeća: posebno kod krštenja, potvrde, ženidbe, ređenja... Također iz osobne pobožnosti čovjek može Bogu obećati neko dobro djelo, molitvu ili žrtvu. Jedan od viših oblika pobožnosti jeste zavjet kojim se vjernik promišljeno i slobodno povjerava Bogu. Crkva ima ovlast da u nekim uvjetima dopusti oprost od zavjeta ili obećanja. Kršćani su pozvani da u svim uvjetima budu svjetlo drugima te da svojim primjerom bude u drugima ono što je dobro i istinito.

"Nemaj drugih bogova uz mene"

U prvoj zapovijedi govori se o tome kako je zabranjeno čašćenje drugih božanstava ili bilo koji oblik nevjere. Čovjek je stvoren da u zajedništvu s Bogom stvoriteljem ostvaruje sebe. Zato je praznovjerje izopačena pretjeranost religije. Gatanja i magija su teški oblik praznovjerja i kršćani ih se moraju kloniti. Jedino Bog zna budućnost, a On je može objaviti preko proroka ili drugih svetih osoba. Zato traženje pomoći od Sotone ili zlođuha pomoću zazivanja duša pokojnika ili sličnih oblika praznovjerja spada u teški oblik praznovjerja. Nitko drugi nije gospodar vremena osim Boga. Nitko nema nadmoć nad drugim osobama te zato magije i čaranja predstavljaju povredu bogoštovlja.

Iskušavanje Boga i njegove dobrote riječima ili djelima, svetogrđe i simonija, također su oblici povrede prve Božje zapovijedi. Potpuno bezvjerje ili ateizam plod je novijeg vremena i teška je posljedica duhovnog siromaštva ljudi današnjice.

Čovjek se treba klanjati samo Bogu, a čašćenje slika ili kipova predstavlja iskazivanje počasti onima koje taj lik predstavlja. Tako Crkva od prvih stoljeća svoga postojanja dopušta čašćenje slika i kipova Isusa, Bogorodice, anđela i svetaca.

Prema Katekizmu Katoličke Crkve (br. 2052-2141)

Priredio: Franjo Ivanković

KATEKIZAM
KATOLIČKE
CRKVE

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Uređuju: Markan Lopar i Vladimir Sedlak

Dani najvećeg kršćanskog blagdana

Iz života

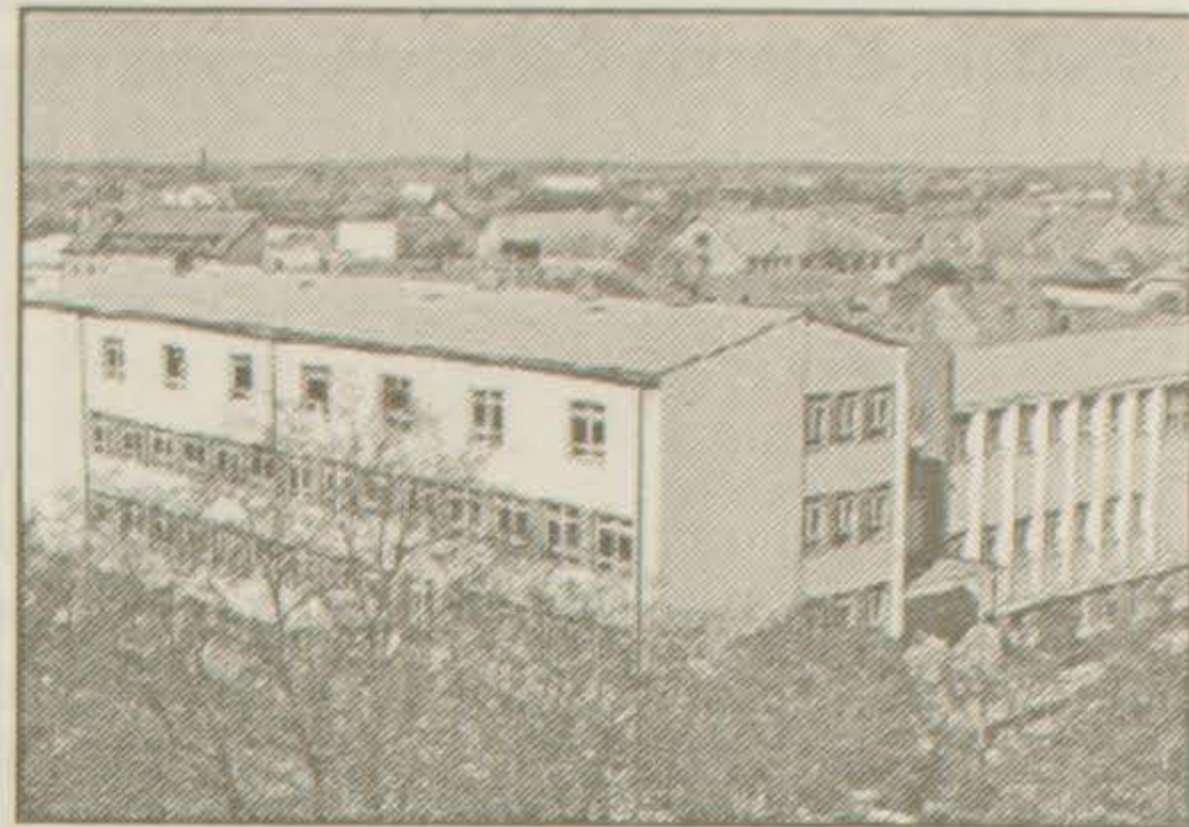
Uskrsni blagdani donose veselje i radost, a također je to razdoblje održavanja raznih svečanosti, priredbi, akademija, koje obilježavaju proslavu Gospodinova uskrsnuća. I mi sjemeništarci svojim sudjelovanjem u svečanostima nastojali smo uveličati uskrsno slavlje.

Bdjenje mladih * U subotu 16. 04. u predvečerje Cvjetnice održano je tradicionalno bdjenje mladih, koje jedino prošle godine nije bilo održano zbog ratnog stanja. U sjemenišnoj kapelici okupilo se oko 150 mladih. U svom programu mladi su pjevali duhovne šansone, čitali čitanja iz Svetog pisma, molili se, meditirali, a pročitana je i poruka Svetog Oca mladima povodom XV. svjetskog dana mladih. Na kraju bdjenja mladima se obratio subotički biskup dr. Ivan Péntzes, istaknuvši ulogu mladih u

najvećeg kršćanskog blagdana održana u svečanoj dvorani Gradske biblioteke. Tom prigodom zbor je nastupio sa koralnim kompozicijama "O, salve, vir dolorum" i "Hossana", zatim sa kanonima i višeglasnim skladbama "Laudate dominum", "Dona nobis pacem" i "Exultate Deo" i "Stabat mater". Ovim nastupima i sami smo se dublje duhovno pripravili za proslavu svetog Trodnevlja i za sam Uskrs.

Uskrsni odmor * Od 18. do 25. travnja imali smo uskrsne ferije, da bismo mogli u krugu svojih župljana, obitelji i prijatelja proslaviti dane Velikog Tjedna i sam blagdan Uskrsa. Ponovno smo se vratili u sjemenište 25. travnja i prihvatili se ozbiljnoga školskog posla.

Koncerti * U uskrsnom ozračju bili smo na dva koncerta - 25. travnja na koncertu katedralnog zbora Albe Vidaković, a 30. travnja na Bijelu nedjelju na koncertu kate-

Posljednji sud

**Život kratak, a smrt stalna,
njoj se ne zna dan ni čas.
Ako gubim vrijeme sada,
u pogibli moj je spas.**

**Samo jednu imam dušu,
nju mi dade vječni Bog.
Propadne li ona ludo,
što će biti od zla tog.**

**Bog će vidjet, Bog će suditi
il' u pak'o il' u raj,
il' u raju vječna slava,
il' u paklu strašan vaj.**

**Spasitelju moj raspeti,
duši mojoj sada daj
pokajanje, oprostjenje,
poslije smrti vječni raj.**

Zbor "Schola cantorum Paulinum" pod ravnanjem mo. J. Miocsa u Gradskoj biblioteci

sadašnjoj i budućoj Crkvi. Govorio je i o jubilarnoj godini kao milosnoj godini, koju ova sretna generacija treba iskoristiti i poželio im sretne uskrsne blagdane.

Ekumenizam * Na Cvjetnu nedjelju u evangeličkoj crkvi održana je ekumenska Služba Božja na njemačkom jeziku, koju je upriličio Narodni njemački savez. Službu su predvodili superintendent Árpád Dolinsky, dekanica Márta Dolinsky iz Bajše, te arhiepiskop podunavski i župnik u Apatinu i Odžacima preč. Jakob Pfeifer i rektor sjemeništa msgr. Josip Mioč. Pod Službom je nastupio i sjemenišni zbor "Schola cantorum" sa koralom "O, salve, vir dolorum" i skladbom "Stabat mater" od Giuseppea Tardinija, te zbor Narodnog njemačkog saveza.

Akademija * U ponedjeljak 17. 04. zbor "Schola cantorum Paulinum" je nastupio u sklopu akademije, koja je povodom

dralnog zbora Sveta Terezija.

Josip Radnik * 1. svibnja slavili smo blagdan Josipa radnika i međunarodni dan rada u prirodi. Proveli smo cijeli dan na Paliću, gdje se na taj dan godinama održava vojvođanski susret. Neki od sjemeništaraca su posjetili zoološki vrt, neki su uživali u sportskim priredbama, neki u zabavnom parku, a neki su opet slušali glazbu u prirodi... Bio je to divan izlet.

Svibanjske pobožnosti * Mjesec svibanj je posvećen Blaženoj Djevici Mariji. Cijeli kršćanski svijet slavi u tom mjesecu Mariju Majku sa svibanjskom pobožnošću. To činimo i mi u našoj sjemenišnoj zajednici pa smo već 1. svibnja navečer imali svečane pjevane litanije i pobožnost, a to ćemo činiti kroz cijeli mjesec jer bez zaštite nebeske Majke ne bismo mogli uspješno obaviti naše dužnosti.

Kristova pobjeda

Isus je razapet i umro za nas na križu na Veliki petak. No, na Veliki petak nije bilo sve završeno. Nakon Velikog petka je došao Uskrs.

Poslije svake tame dolazi svjetlo. Čovjek koji shvati što za nas znači Uskrs, može jednostavno zanijemjeti pred ovom velikom Božjom tajnom, pred neizrecivom ljubavlju prema čovjeku, čovjeku otpalom, palom, grešnom...

Uskrs je, grijesi su naši oprani Kristovom krvlju. Pravdi Božjoj je zadovoljeno i to je razlog naše velike radosti. To svjedoči anđeo koji sjedi na kamenu. To svjedoči i veliki grobni kamen koji je odvaljen, to svjedoči i straža koja je zaspala, to svjedoči čitava povijest ljudska.

Uskrsnuo je kako je rekao. Slavnijeg groba od Isusovog nema. Mnogi spomenici velikana su podignuti, od njih je ostala samo uspomena i ništa više.

Ali Isusov grob je mjesto veselja i sjaja, moći i zahvalnosti. Njegov grob za nas mora postati početak našeg uskrsnuća i naše nade.

Zvona crkve kao da govore kako treba probuditi mnoge duše iz sna. Daj mi, Gospodine, da budem svjedok Tvojega uskrsnuća i na Tvoj poziv spremno odgovorim: "Evo me, Gospodine, mene pošalji. Neka mi bude...!"

Ivan Milodanović

Uređuje: Katarina Čeliković

BIJELA HALJINA ČISTA DUŠA

Da, dragi prvopričesnici, dragi Isusovi najmlađi prijatelji, svibanj je svojoj raskoši dodao još jednu ljepotu. To su trenuci koje svi mi pamtimo cijeli život - PRVE PRIČES-TI. Koliko uzbuđenja u kući, na vjeronauku, u crkvi! Sve je u znaku priprema za veliki trenutak u kojem Isus ulazi u naš hram, kada mu kažemo: "Gospodine, nisam dostojan(na) da uniđeš pod krov moj."

U ovom broju "Zvonika" nudim vam i nešto staro - pogledajte kako je to nekad bilo a ako od vas dobijem vaše fotografije i to ćemo objaviti da i drugi vide kako ste vi izgledali.

Onima koji će po prvi put biti na Isusovoj gozbi čestitam, a ostalima želim da podijele sreću sa svim prvopričesnicima u njihovoj župi.

Zvončica

Ovako su izgledali prvopričesnici prije 50 godina

ZVONČICI NA MISI

14. 05. 2000. - 4. VAZMENA NEDJ.
Iv 10,11-18

Isus je DOBRI PASTIR koji nas pazi kao što pastir pazi svoje ovce.

21. 05. 2000. - 5. VAZMENA NEDJ.
Iv 15,1-8

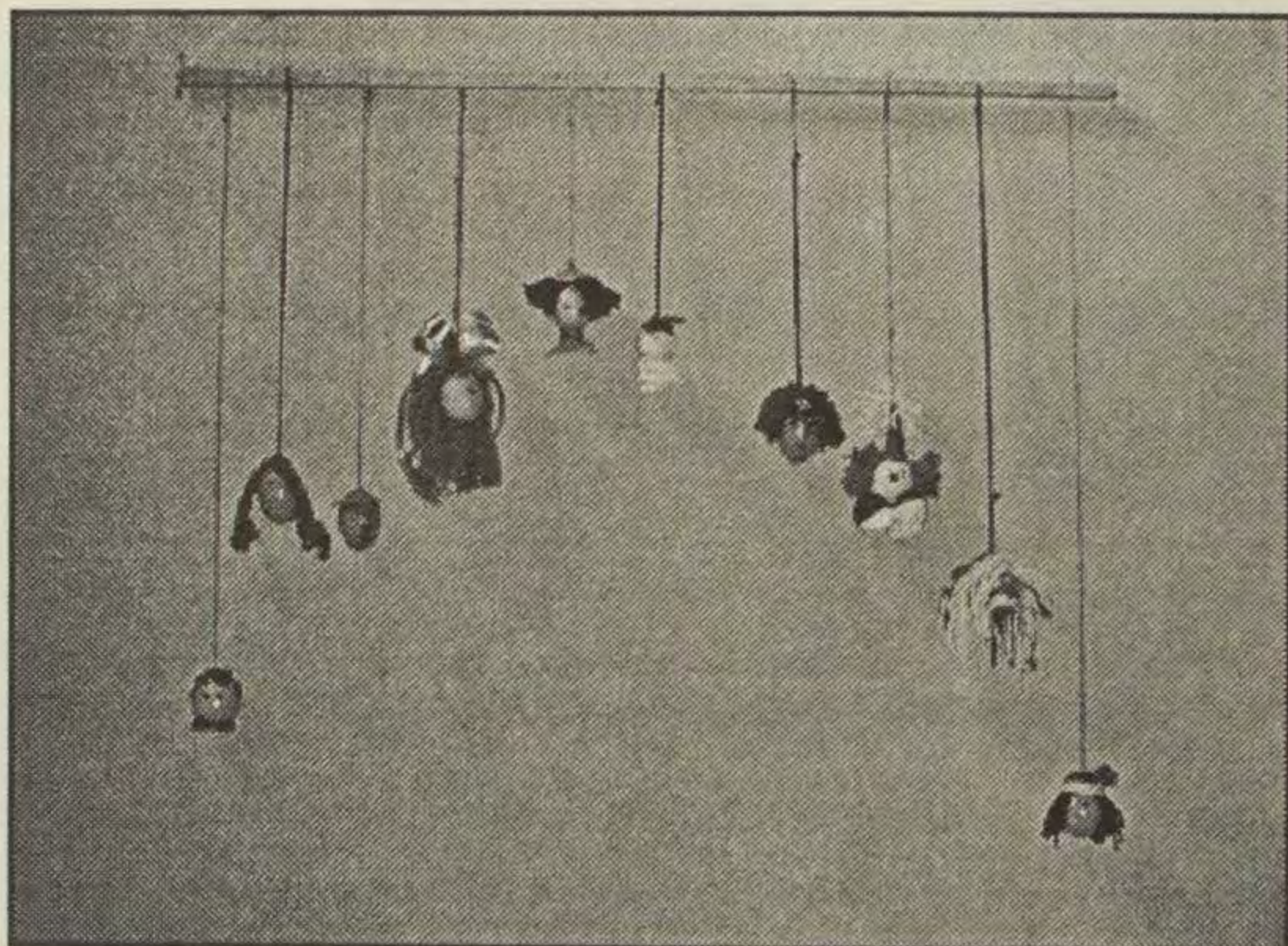
Još jedna slika - Isus je trs, Otac njegov je vinogradar, a mi smo loze. Ako loza ne donosi rod, vinogradar je siječe! Ako smo uz Isusa i slušamo ga, donijet ćemo mnogo roda.

28. 05. 2000. - 6. VAZMENA NEDJ.
Iv 15,9-17

Nas je Isus odabrao za prijatelje.

4. 06. 2000. - 7. VAZMENA NEDJ.
Iv 17,11b-19

Isusova svećenička molitva - u kojoj moli svoga Oca da nas, kojima je predao njegovu riječ, sačuva da budemo JEDNO kao što je On JEDAN s OCEM I DUHOM SVETIM!

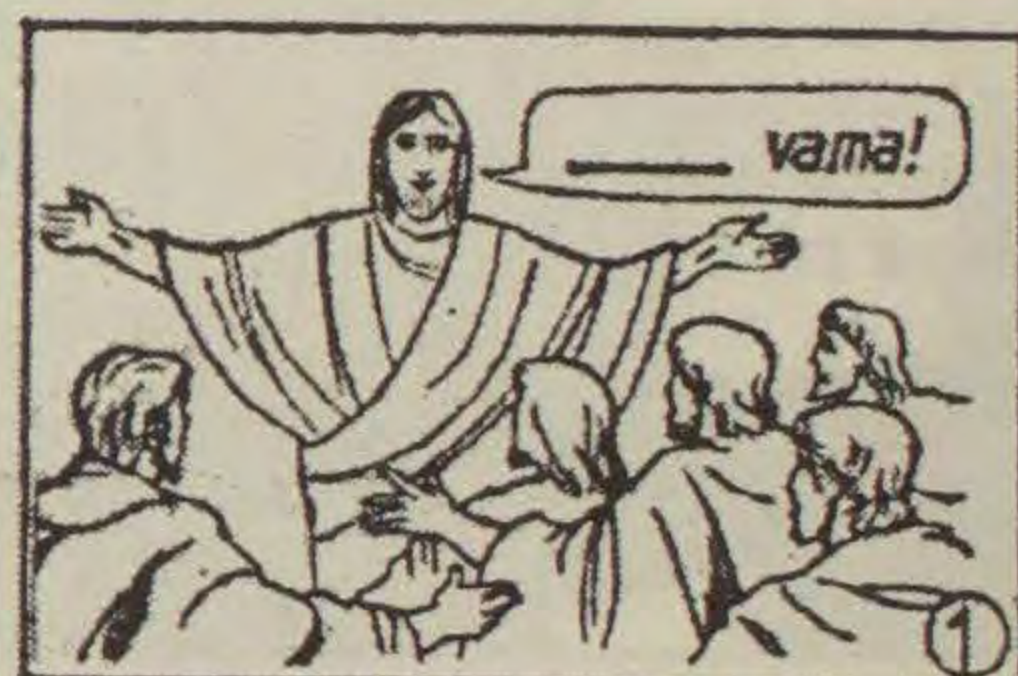

Detalj sa uskrсне izložbe u župi Presvetog Trojstva u Somboru

**SVIBANJ JE!
MJESEC
POSVEĆEN
MAJCI BOŽJOJ**

**UKLJUČITE SE U
SVIBANJSKE
POBOŽNOSTI
U
VAŠOJ CRKVI**

40 DANA S USKRSLIM ISUSOM

Dopunite rečenice; dodajte gdje treba: Otac - vas - ja - su - grijeha - Mir

DJECA - ČUVARI BOŽJEG GROBA

Božji grob je uvijek mjesto klanjanja ali privlači napose tzv. "čuvare". Kako se mladi Šandorčani već godinama organiziraju na čuvanju Božjega groba u katedrali, s. Elonora, katehistica župe, angažirala je školsku pa i predškolsku djecu za čuvanje Božjega groba. Oni su se oblačili u bijela odijela i svakih dvadeset minuta se izmjenjivali pred grobom. Toga dana od 7 do 23 sata je sudjelovalo 122 djece u "čuvanju Božjega groba". Inicijativa hvale vrijedna, a malim čuvarima je osobiti doživljaj. /Zv/

Što znamo o...

1. Na sam uskrсни dan Isus se javio apostolima i rekao im:

- a) JAO VAMA
- b) MIR VAMA
- c) BOG S VAMA

2. Isus se nakon smrti javljao apostolima kroz

- a) 40 DANA
- b) 60 DANA
- c) 100 DANA

3. Blagdan na koji slavimo Isusovo uzašašće naziva se:

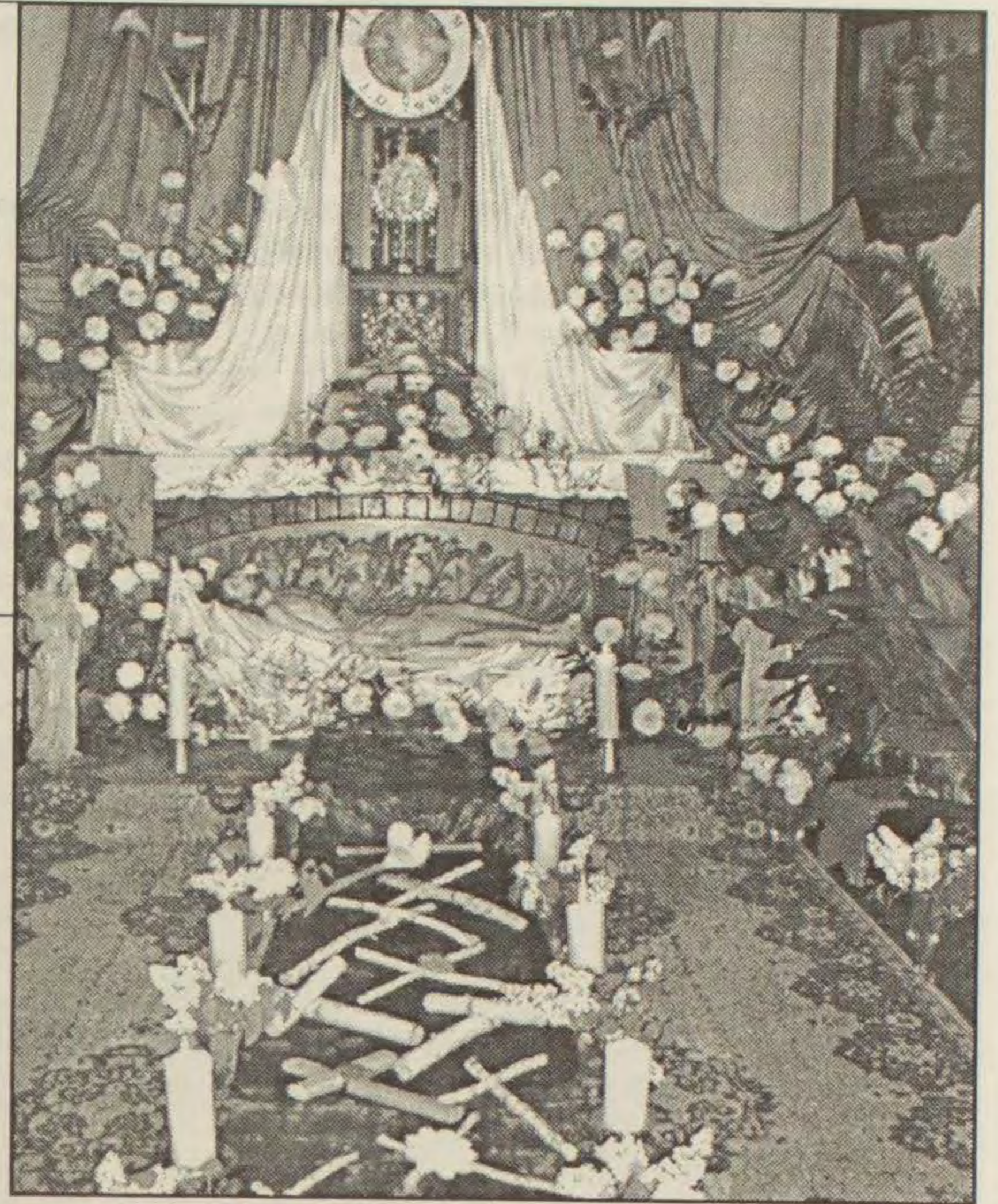
- a) DUHOVI
- b) TIJELOVO
- c) SPASOVO

DJEČJI KRIŽEVI U SV. ROKU

U župi sv. Roka u Subotici i mi djeca smo na ideju s. Silvane u korizmi napravili svoje križeve. Te križeve smo nosili u rukama tokom Križnog puta, a nosili smo ih i na subotičku kalvariju.

Dječjih križeva je bilo puno i poslije svakog Križnog puta ostavljali smo ih kod oltara. Svi su križevi bili lijepi, ali najljepše ih je bilo gledati na Veliki petak kada smo ih stavili ispred Isusovog groba. Isusov grob prekrasno je okitila naša č. Jasna. Nadam se da će ovaj lijep dječji dar Isusu ostati djeci u trajnom sjećanju.

Filip

KORIZMA VRIJEME LJUBAVI U SELENČI

Korizma počinje Pepelnicom i traje 40 dana.

Kroz korizmeno vrijeme razmišljamo o Isusovoj patnji i trpljenju. Oni koji Isusa jako ljube kroz korizmu dolaze na pobožnost Križnog puta, i tako zajedno s Isusom nose svoje križeve.

U ovoj Jubilarnoj godini, djeca naše župe htjela su korizmeno vrijeme posebno zaživjeti i pokazati Isusu da ga jako ljube.

U crkvi ispred oltara postavili smo veliki križ, kamenje, trnje, crvene trake. Sav ovaj prizor je odisao svojim značenjem - Veliki križ, na njemu je Isus umro, trnje je označavalo Isusovu krunu, crvene trake su bile znakom pet Isusovih rana, a kamenje podsjeća na Isusov bolan put na Kalvariju.

I tako poučeni ovim simbolima, mi djeca smo se okupljali svake nedjelje u velikom broju na pobožnost Križnog puta. Svako dijete je sa sobom donijelo "srce od papira" a poslije smo ih stavljali pred križ na kamenje. Do kraja korizme naša "srca" su prekrila kamenje a mi smo bili sretni što smo na taj način mogli pokazati Isusu koliko ga volimo.

Marija i Tereza

IGRAJMO SE S DUHOM SVETIM

Odgovorite točno na postavljeno pitanje iznad kupona i svoje odgovore pošaljite na našu adresu a rezultate nagradnog izvlačenja saznat ćete u Zvoniku koji izlazi za DUHOVE.

Duh Sveti će vam pomoći da točno odgovorite, a kupone pošaljite najkasnije do 4. 06. 2000. godine. Bit će vrlo lijepih nagrada.

NAGRADNA ISPUNJALJKA

zrnje -
- blizanci
ZA KRUH ŽIVOTA

Sedam parova slova s ovog klasa umetnite u prazne kvadrate tako da dobijete naziv VELIKE A GOZBE kojoj mnogi od nas uskoro pristupaju

→	□	□	□	□		
→	□	□	□	□		
→	□	□	I	C	□	□

KUPON ZVONIKA br. 67

Odgovor: _____

Ime i prezime: _____

Adresa: _____

Uređuju: Marina, Dijana, Ivana, Željka, Biserka, Igor, Ljubica i Svetlana

DVA UVODNIKA

/urednici stranica mladih u našem "Zvoniku" dogovorili su se da će svake godine birati novog "glavnog" urednika SM. Učinili smo to nedavno. Stoga i dva uvodnika u ove stranice. Jedan oprostajni i jedan nastupni. Shvaćate, zar ne?! (op. gl. i odg. urednika)

Hvaljen Isus i Marija!

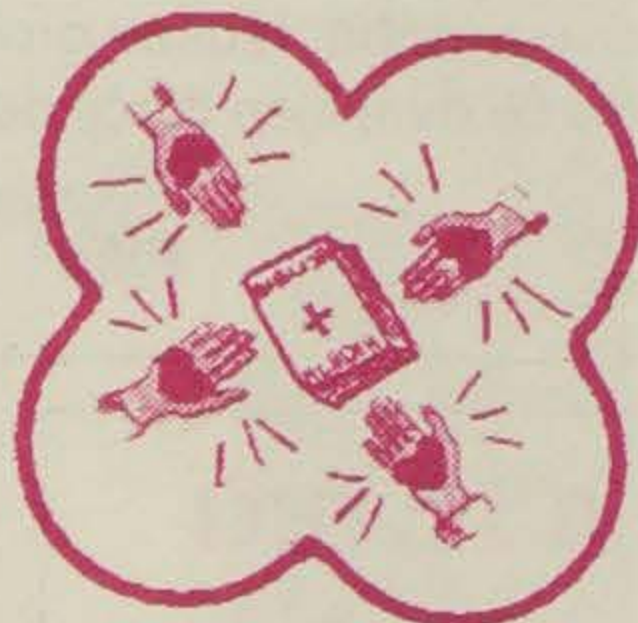
Slijedi malo duži uvodnik.

Znaš li koliko te Bog ljubi? To je novost koju ti svaki put kad pišem želim iznova reći. Jer nitko ne ljubi kao ON koji za nas čini nemoguće mogućim. Uskrsnuo je! - to je doista izazov čovjekovu umu. Ali, ne mislite li da je fantastičnije to što je u svojoj savršenosti Bog odlučio postati čovjekom? Čudesni su njegovi načini i izrazi ljubavi. Ostao je s nama ON - jedan Bog - na toliko različitih načina. ON obnavlja svoju žrtvu i daruje nam se dirljivo nemoćan u Euharistiji. Poslao nam je Duha Svetog koji nam daje snagu i poučava nas u svemu. Naš jedini zadatak je slušati njegove poticaje, živjeti punim plućima šireći Radosnu vijest ljubeći ga. Za ostvarenje tog zadatka imamo na raspolaganju svaki dan više prilika. Preispitajte se, dakle, prisjetite se jeste li se susreli s njim u Baču, na Trsatu (u Rijeci)... Ne sumnjam u to... "Pustite da vas grije njegova ljubav."

Dragi mladi! Na Bunariću sam molila Gospodina i dragu Gospu da mi pomognu napisati ovaj moj vjerojatno posljednji uvodnik za stranice mladih. Bez šale, iz objektivnih razloga, iz subjektivnih pobuda, vama na radost ili možda na žalost, od sutra prestaje moja dužnost urednice stranica mladih...

Mir Krista bio sa svima vama!

Sve vas voli vaša Dijana, ex urednica SM

Bog mladi!

Radost koja sija na licima mladih dok svoje susrete grade u ozračju uskrslog Gospodina, svjetlo je koje ne blijedi. S tom radošću stranice mladih ovog svibanjskog broja odsijavaju u priložima o susretima. Takvu jednu radost i ja želim podijeliti s vama - radost sa nacionalnog susreta hrvatske katoličke mladeži koji se zbio na Trsatu. Neposrednost koja je bila prisutna učinila je da se izbrišu uloge domaćina i gosta - postojala je samo otvorenost koja je rušila sve granice i barijere. Kako i ne bi kada vjera koju živimo diktira takav način života... Otvorenost mladih riječi Božjoj koja spaja u predivne molitve, razdraganost pjesme i igre, jednom riječju "procvala mladost" na koju možemo biti više nego ponosni. Stoga osmijehom nagradite svakog prijatelja pri vašim susretima i neka taj osmijeh bude simbolom i vaše radosti.

Ovog puta u ulozi urednika, pozdravlja vas i, naravno, potiče da svoje radosti i sreću podijelite s nama pišući na našu adresu.

Marina

Ni u Rijeci nismo mogli bez tamburaša. Da nam pomognu u predstavljanju, "ulovili smo" ove iz Slavonije

AH, TI MLADI...

... uvijek prave probleme, ne možeš se na njih osloniti, nemaju vrijednosti za koje se bore i žive, ne žele raditi, ne znaju se žrtvovati...

Unatoč općem trendu kukanja i narićanja nad svim i svačim (pa i nad mladima), odlučujem se za pohvalu nastojanjima mladih koje poznajem. Nisu savršeni ali se trude. Malo ih je ali statistike Bogu nisu važne.

Mladi koje poznajem trude se u svom rastu, ljudskom i vjerničkom. Nastoje živjeti i produbljavati svoju vjeru. Vole biti zajedno, družiti se, podržavaju jedni druge. Dobri su i lijepi kad se otvaraju životu i ljubavi. Hrabri su i vole izazove. Imaju dobrih ideja i snage da ih ostvare. Istina, treba ih ohrabriti i podržati.

Optimisti su i vjeruju da je moguće izgraditi drukčiji i bolji svijet. Znaju oprastati i razumiju odrasle i onda ako ovi ne uspijevaju uvijek u svojim nastojanjima. Mladi koje poznajem osobno prihvaćaju svoju vjeru, pomno biraju svoje životne suputnike i znam da će svoju djecu odgojiti u duhu evanđelja.

Malo ih je, ali oni su dovoljni da budu kvasac, sol i svjetlo. Oni su nada naše budućnosti. Oni su dokaz da Bog nije napustio naš svijet i da ljudi nisu napustili Boga.

**AH, VI MLADI MOŽETE PUNO!
Samo hrabro!**

s. Blaženka

SEDAM LAŽI O LJUBAVI

LAŽ br.5

*Pa mi živimo u 20. stoljeću -
- Bog će za to sigurno imati
razumijevanja*

Kao što je već spomenuto, ni jedna laž neće postati istinitom samo zato što u nju vjeruje većina. Bog je moderniji od 20. stoljeća! On je poznavao i poznaje budućnost čovječanstva i svakog pojedinog čovjeka od samog početka. Iz tog razloga On nas želi sačuvati takvih laži o ljubavi. Kad Isus veli da nam je došao darovati vječni život, upozorava i na lopova koji ovce želi ukrasti, ubiti ih i uništiti.

Da, Bog pozna 20. stoljeće, pa i 21. i 22., ali On ne mijenja svoje zapovijedi zato da bi ugodio ljudima, jer su one znak njegove istinske ljubavi prema nama.

"Prava ljubav čeka"! To načelo nije nešto za konzervativce, već za progresivne kršćane koji gledaju naprijed - koji zajedno s Bogom grade budućnost.

NAJAVA

TRIBINA MLADIH

21. 05. 2000. u 20 sati
u Katoličkom krugu

Tema: Zašto se molimo Gospi i svecima?
Predavač: vlč. Josip Leist, palički župnik
Druženje priređuju mladi iz "Šandora"

MISA MLADIH ZA MIR

2. 06. 2000. u 20 sati
u crkvi Srca Isusova u Tavankutu

**VJERONAUK ZA STUDENTE
I MLADE RADNIKE**

23. 05. i 13. 06. 2000. u 20 sati
u župi sv. Roka

**Sudjelujmo u SVIBANJSKIM POBOŽNOSTIMA
u svojim župama**

NA SVJETSKOM DANU MLADIH MILIJUN I POL SUKIONIKA

Na katoličkom Svjetskom danu mladih od 14. do 20. kolovoza u Rimu, okupit će se oko milijun i pol mladih iz cijeloga svijeta, objavio je generalni tajnik Vijeća za Veliki jubilej nadbiskup **Crescenzo Sepe** na tiskovnoj konferenciji. Predsjednik Talijanske BK i vikar za grad Rim kardinal **Camilo Ruini** rekao je kako će njegova biskupija i 12 susjednih besplatno ugostiti mladež iz svih dijelova svijeta. Oko 650.000 mladih bit će smješteno u škole, sportske i župne dvorane, a ostali u šatore, sveučilišne dvorane i obitelji. Ipak, najmanje će biti onih koji će biti smješteni u obitelji, jer većina Rimljana u kolovozu koristi godišnji odmor izvan grada. Sama biskupija uputila je proteklih dana milijun i pol pisama rimskim obiteljima moleći ih da ugoste mladež. U pripremama za organizaciju Svjetskog dana mladeži pomaže 25000 dobrovoljaca.

15. Svjetski dan mladih započinje 15. kolovoza misom u rimskim župnim zajednicama. U popodnevnim satima Ivan Pavao II. pozdravit će mlade okupljene ispred Lateranske bazilike i bazilike Sv. Petra. Od 16. do 18. kolovoza održavat će se u različitim crkvama i sportskim dvoranama seminari produbljivanja vjere koje će predvoditi biskupi, te diskusije. Također će biti priređena ispovijed, a mladima će biti na raspolaganju više od 2000 ispovjednika. U petak 18. kolovoza, održat će se križni putovi u različitim dijelovima grada, a posljednjeg dana susreta 20. kolovoza bit će zajednička misa s Papom na južnome dijelu Rima. Upravo susreti s mladima i obraćanja mladima karakteristični su za pontifikat pape Ivana Pavla II., istaknuo je novinarima predsjednik Papinskog vijeća za laike kardinal **James Stafford**. /IKA/

/Priredio i preuzeo sa interneta Igor Čeliković/

BDJENJE MLADIH U SUBOTICI

U subotu navečer, uoči Cvjetnice, 15. 04., u sjemenišnoj kapelici "Paulinum", održano je već tradicionalno bdjenje mladih pod geslom "I Riječ je tijelom postala". Predvođeni svojim svećenicima okupili su se mladi iz subotičkih i okolnih župa. Odaziv je bio velik - kapelica je bila puna. Bdjenje je započelo pjesmom "Milosti je čas" budući da je ova godina godina oprosta i milosti Gospodnje. Pjevanje je predvodio zbor župe sv. Roka, naravno sa **s. Silvanom i Ervinom**.

Na bdjenju su sudjelovali mladi iz pojedinih župa čitajući odlomke iz Svetoga pisma. Bilo je mjesta i za spontane molitve i pjesme, u kojima su svi mogli dati svoj doprinos. Mladi su pročitali i meditacije koje su napisali na zadane teme, a oplemenjeni smo odlomkom iz Papine poruke koja je u ovom jubilejskom bdjenju bila temelj.

S nama je, kao i uvijek do sada, bio naš **biskup Ivan** koji nam je uputio i svoje pastirske riječi poticaja i ohrabrenja. Na kraju susreta biskup je svima podijelio svečani blagoslov a iz svih srdaca vinuo se poklik na latinskom "Christus vincit". I kao uspomenu na ovo bdjenje svatko je primio iz biskupovih ruku Papinu poruku za ovogodišnji Svjetski dan mladih, koju je svima darovalo Uredništvo katoličkog lista "Zvonik".

Ovo je bdjenje bilo na mađarskom i hrvatskom jeziku pa je i to posvjedočilo jedinstvo mladih u našem gradu.

Bdjenje je animirao, kao i svake godine, **preč. Andrija Kopilović**.

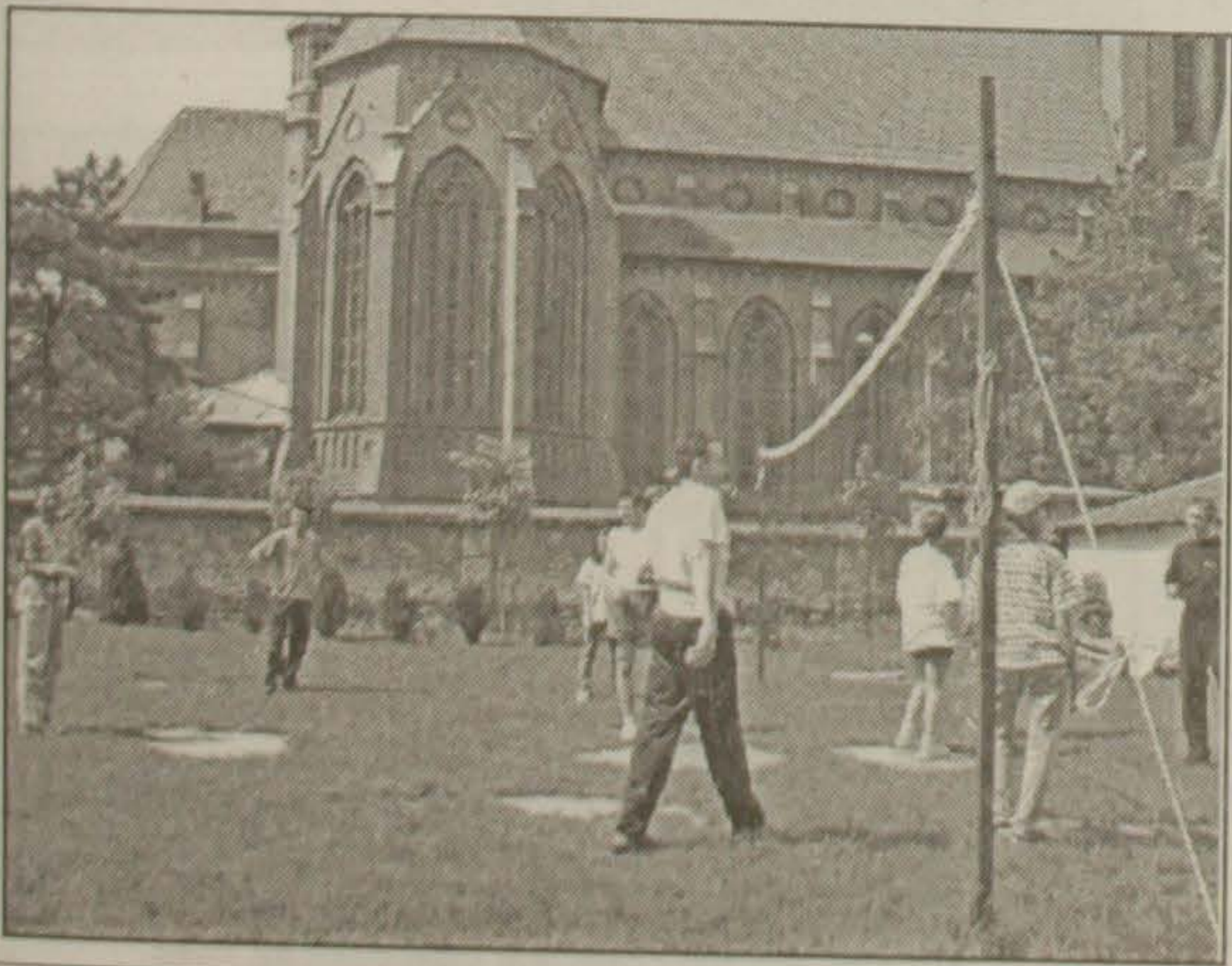
Nakon ovog toplog susreta u sjemenišnoj kapelici požurili smo kući jer nas je Bog pozdravio izručivši kišu na nas.

Biserka J.

Tko kako - a mi ovako

I ove godine "1. maj - praznik rada" obilježen je, manje-više, "neradom" i odmorom. Neki su ovaj dan proveli u krugu obitelji, prijatelja, a većina je, već tradicionalno, išla na Palić. Petnaestak mladih odlučilo je proslaviti ovaj dan na roštiljijadi u dvorištu župe Sv. Roka. Dok su jedni sa s. Silvanom pekli roštilj, drugi su igrali odbojku, treći razgovarali, slušali muziku... Sve je ovo doprinijelo boljem apetitu, a nakon njegovog zadovoljenja i poslastice, dvorište je ponovno zaživjelo u duhu prazničkog raspoloženja.

Biserka J.

NIKAKO NE PROPUSTITI NEDJELJNU MISU

*/iz propovijedi biskupa Pénezesa
na Euharistijskom kongresu mladih u Baču/*

Bez euharistijskog zajedništva ne bi bilo Crkve u prošlosti, nema je ni sada a neće je biti ni u budućnosti, u trećem tisućljeću. Samo u zajedništvu kršćani mogu prepoznati Uskrslog Gospodina, iskusiti snagu njegove prisutnosti, naglasio je biskup i istaknuo kako mladi ne bi smjeli ni iz kojeg, osim iz opravdanoga, razloga propustiti NEDJELJNU MISU, jer onaj tko ne sudjeluje na nedjeljnoj misi, gubi veoma mnogo... Ako budete sudjelovali na nedjeljnom euharistijskom slavlju, onda vam nitko i ništa neće moći oduzeti vjeru, ništa vas neće rastaviti od ljubavi Kristove i moći ćete do konca svoga života imati mir u srcu, bit ćete radosni, radosni bez obzira na sve poteškoće i životne nevolje. Osnaženi nedjeljnim euharistijskim slavljem sve ćete moći razumjeti, sve ono što je u Božjoj providnosti, sve ćete moći prihvatiti i podnijeti i bit ćete zreli kršćani koji će, doista, moći prenijeti kršćanstvo u treće tisućljeće.

EUHARISTIJSKI KONGRES MLADIH 2000. - BAČ

Mladi razmišljaju o Euharistiji

Nakon prošlogodišnjeg "MINI" Bača, ove godine uobičajeno 2. svibnja organiziran je "Dan mladih", odnosno Euharistijski kongres mladih u Baču. Ove godine okupilo se ukupno 345 mladih iz gotovo svih župa hrvatskog govornog područja, kao i mladi katolici Slovaci iz Selenče, i grupa mladih iz Beograda.

Okupljanje je najprije bilo u franjevačkom samostanu, gdje je mlade pozdravio **preč. Josip Pekanović**, somborski župnik i dekan, a zatim i gvardijan bačkog samostana **o. Josip Špehar**. Kako je već uobičajeno, svoje župne zajednice predstavili su predstavnici pojedinih župa, nakon čega je svoje nadahnuto predavanje održao **mr. Zvonko Blaško** iz Beograda na temu "Mladi s Euharistijom u treće tisućljeće". On je na početku okupljenim mladima postavio pitanje kakav je zadatak mladih na pragu trećeg tisućljeća. Također je istaknuo primjer kako su apostoli krenuli u prvo tisućljeće sa živom vjerom da žive od Isusove riječi "Ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta." Također je istakao i sljedeće: "Ne možemo otići u treće tisućljeće sami već s Kristom. Jer Krist nam je sebe ostavio pod prilikama kruha i vina. Euharistija je sam Krist, ona nas čvrsto veže s Bogom, veže nas međusobno..., ona je spomen Isusove fizičke blizine..."

Ovom uvodnom predavanju, na žalost, nisu bili nazočni mladi iz Tavankuta, koji su zbog kvara autobusa kasnili oko dva sata. Stigli su na rad u grupama, koji je uslijedio nakon kratke pauze poslije predavanja.

I ove godine grupa animatora pripremala se da bi vodila šest grupa koje su bile podijeljene po bojama, s tim da su studenti, kao i krizmanici koje je ove godine "u prirodi" predvodio **mons. Stjepan Beretić**, katedralni župnik, bili zasebne grupe.

Nakon rada u grupama mladi su pošli u župni dom, gdje je bio ručak. Kao i svake godine, naši divni domaćini, kojima se od sveg srca želimo zahvaliti, pripremili su mnoštvo sendviča, i ostale hrane i pića.

TAKOĐER SE ŽELIMO ZAHVALITI OBITELJI MARIJE I PAJE HORVAT IZ GORNJEG TAVANKUTA KOJI SU ZA OVAJ SUSRET DAROVALI DESET GAJBI JABUKA.

Neka ih sve Bog obilno blagoslovi.

Oko 15 sati mladi su se svi ponovo našli na plenumu, da bi podijelili ono što su zaključili u okviru svojih grupa.

Skoro svaka grupa kratko se osvrnula na uvodno predavanje. Mladi su razmišljali o mnogim pitanjima, a izdvojit ćemo samo neka: značaj euharistije za apostole, kako mladi doživljavaju euharistiju, koliko su angažirani na svetoj misi, o uvjetima i plodovima pričesti, o "nedjeljnom susretu", o tome koliko razgovaramo o Bogu i kako svjedočimo za Krista, i došli do zaključaka da moramo širiti razumijevanje i ljubav, svojim životom pružati primjer drugima kroz potpuno predanje i češće pristupanje Euharistiji... Jedna je čak grupa (plavi) sastavila i molitvu vjernika koja je bila pročitana na sv. misi.

Ove godine nisu bili proglašeni najbolji prozni i poetski tekstovi, likovno ostvarenje i skladba, jer natječaj nije bio raspisan. Eto dobre pouke da se mladi naredne godine malo više moraju angažirati oko toga.

Da bismo imali što više slobodnog vremena kasnije (koje je, na žalost, kasnije omeo pljusak i nevrijeme, ali smo se već nekako snašli), odmah je započelo klanjanje, po prvi put organizirano, koje je predvođena **preč. Andrijom Anišićem** vodila i osmislila lijepim sadržajem Mladež euharistijskog pokreta iz Subotice. Na klanjanju, kao i na svetoj misi, pjevao je zbor mladih župe sv. Roka (Kerčani) iz Subotice, predvođeni **s. Silvanom** i pod orguljskom pratnjom **mr. Ervina Čelikovića**.

U 17,30 sati započela je sveta misa koju je predvodio biskup subotički **Ivan**, u zajedništvu sa prisutnim svećenicima, a on je ujedno i propovijedao.

Nakon svete mise mladi su se još "dodatno" okrijepili sendvičima, jabukama i sokovima, a nakon toga smo se puni Duha Svetoga, sa osmijehom na licu i radošću u srcu uputili svatko svojoj kući.

HVALA OCU ŠTO NAM JE I NA OVAJ NAČIN OČITOVAO SVOJU LJUBAV, I SVIMA ONIMA KOJI SU SVOJIM ŠIROKIM SRCEM, LJUBAVLJU, MOLITVOM, ILI NA BILO KOJI DRUGI NAČIN ULJEPŠALI OVAJ DAN KOJEMU SE SVAKE GODINE IZNOVA RADUJEMO!!!

Željka Zelić

mr. Zvonko Blaško i Beograđani po prvi put u Baču

Rad u grupama

Plenum i klanjanje

Vrhunac susreta - svečana biskupska sv. misa

BILI SMO NA DRUGOM SUSRETU HRVATSKE KATOLIČKE MLADEŽI NA TRSATU

Vjera koja spaja...

Najveća radost i zadovoljstvo života jeste osjećanje da si ljudima potreban i drag, kaže Gorki, a nas devetero, sudionika susreta u Rijeci, može to i potvrditi.

Što se to događalo u Rijeci?

Drugi nacionalni susret hrvatske katoličke mladeži okupio je u Rijeci u subotu 29. travnja 7000 mladih iz svih krajeva Hrvatske - ukupno dvanaest (nad)biskupija), a na susretu su sudjelovali i mladi iz Kotorske i Subotičke biskupije te gosti iz Italije. Tim skupom, pod geslom "I Riječ je tijelom postala..." hrvatska katolička mladež zajednički je obilježila proslavu Velikog jubileja 2000.

Nakon dolaska u Rijeku i prijepodnevnog druženja po riječkim župama, mladi su u perivoju franjevačkog samostana na Trsatu sudjelovali na misnom slavlju kojem je predsjedao zagrebački nadbiskup **Josip Bozanić** u zajedništvu s apostolskim nuncijem u Republici Hrvatskoj nadbiskupom **Giulio Einaudijem**, hrvatskim nadbiskupima i biskupima te brojnim svećenicima.

Nadbiskup domaćin **Anton Tamarut** uz riječi dobrodošlice rekao je mladima kako je njihov dolazak na Trsat u ovoj jubilejskoj godini svojevrsno hodočašće u Nazaret jer se svetište Majke Božje Trsatske naziva i hrvatskim Nazaretom. Naime, prema predaji u njemu je od 1291. do 1294. godine boravila nazaretska kuća Svete Obitelji. U ime priređivača mladima se obratio pomoćni biskup riječko-senjski **Mile Bogović**.

Papin pozdrav

Okupljene mlade pozdravio je i apostolski nuncij **Giulio Einaudi** prenoseći im pozdrave i blagoslov Svetog Oca. Papa je zaželio "da susret uroditi obilnim duhovnim plodovima za sve sudionike i za cijelu

hrvatsku naciju i da pruži novi zamah i polet u dušobrižništvu mladih naraštaja". Papa je također potaknuo mladež da "s pouzdanjem pristupa Isusu Kristu, vječnoj Riječi koja se utjelovila radi nas ljudi i radi našega spase-nja i koja muževima i ženama svih naraštaja nudi pravi odgovor na upit o smislu svijeta i ljudskog postojanja".

I mi smo se predstavili

Nakon misnog slavlja predstavnici pojedinih biskupija predstavili su svoje mjesne Crkve prigodnim glazbenim i kulturno-umjetničkim programom. Našu su biskupiju reprezentativno predstavili **Željka Cvijanov** i **Željko Horvat** u bunjevačkoj narodnoj nošnji. Mladi puni Duha, kojima dobro raspoloženje nije mogao pokvariti ni iscrpljujući put, veselili su se punim srcem, igrali su i pjevali sve do kasno u noć, kada se predstavljanje i završilo.

Premalo je mjesta da bi se sve zapisalo i prikazalo širem čitateljstvu, ali ono što svaki od nas nosi u svom srcu kao plod ovog susreta najbolja je potvrda da su susreti potrebni, da mladi vjeruju i da će oni svoju vjeru i Kristovu riječ prenijeti u novo tisućljeće.

Utisci

Željko - Prezadovoljan sam susretom, ljudima, dočekom. Neposrednost koja je zračila iz svakog razgovora je stvorila ugođaj dugogodišnjeg poznanstva.

Željka - Osjećala sam se nekako posebno; gdje god da se okreneš i pogledaš vidiš mlada nasmijana lica koja kao da nemaju nikakvih problema i briga, kao dijete u sigurnom naručju majke. Tako sam se i ja osjećala - kao u naručju naše zajedničke majke Marije. Jednostavno divno!!!

Kristina - Divan je osjećaj kada 7000 mladih moli i pjeva zajedno. Iako su molitve za osobne potrebe, ipak smo bili jedno s našim Bogom koji nam poručuje da je On tu - uvijek.

Antun - Mogu reći samo SUPER. Domaćini su super. Hvala Ivani i mladima s Kantride. Društvo, najbolji ste!

Marina - Još mi odzvanja u ušima aplauz koji smo dobili

Željka Cvijanov i Željko Horvat u narodnoj nošnji predstavljaju našu mladež

svjedočeći o jačini vjere mladih na našim prostorima pokazujući da, iako nije lako biti i izjašnjavati se kao katolik, je važno svoje opredjeljenje živjeti, a ne skrivati jer ćemo jedino tako opstati.

ČOVJEK OBDAREN SPOSOBNOŠĆU DA MOŽE RAZUMJETI I LJUBITI

/Iz propovijedi nadbiskupa Bozanića/

Dragi mladi, čovjek je obdaren sposobnošću da može razumjeti i ljubiti. Razumjeti znači dopustiti da drugi uđe u mene: postati jedno s osobom koju prihvaćam, ili s onim što spoznajem, znači otvoriti vrata drugome... Inteligencija je način, čin otvaranja razuma drugome ili istini koja ulazi u mene... Ljubiti s druge strane predstavlja moje poniranje u drugoga, u njegove interese... postati njegovim. Zatvaranje je suprotan čin: ne željeti shvatiti, ili drugačije rečeno, tražiti da se drugi suobličiti po mojoj mjeri, da ne bude onakav kakav jest, nego, na neki način sveden na moju mjeru. /.../

Prihvatiti Krista znači od Oca primiti zadaću živjeti u ljubavi za Njega i braću, osjećajući se solidarnim sa svima, bez ikakve diskriminacije. Znači vjerovati da u ljudskoj povijesti, premda je obilježena zlom i patnjom, posljednja riječ pripada životu i ljubavi. /.../

Budućnost je u vašim rukama: vaša budućnost, ali i budućnost Crke i vaše domovine. Bit ćete na razini svojih budućih zadataka ako se sada na odgovarajući način pripravite uz pomoć svoje obitelji, Crkve i odgojnih ustanova... Odlučnu ulogu ima izbor pravih, a ne prividnih vrijednosti, izbor prave istine, a ne poluistina ili možda lažnih istina. Ne vjerujte onima koji vam obećavaju lagana rješenja. Bez žrtve ne može se sagraditi ništa veliko. /IKA/

Priredila: Marina

Pred katedralom u Rijeci

Piše: Jakob Pfeifer

USKRS U ZNAKU EKUMENIZMA

Bdjenje na Veliku subotu u Odžacima bilo je u znaku ekumenizma. Na obredima su, već po starom običaju, bili paroh SPC o. **Goran Artukov**, jerej, i po prvi put svećenik slovačke Evangeličke crkve iz Selenče **Jaroslav Javornik**, sada inače na odsluženju vojnog roka. Svaki od njih nam je, prije blagoslova, zagledan u "Kamen temeljac", u Uskrslog Gospodina, čestitao Uskrs.

Ovakvo "ekumensko" slavljenje Uskrsa je doprinijelo još većoj radosti među vjernicima. To se nastavilo i pokazalo i poslije obreda u župnom domu, gdje se nastavilo zajedničko druženje uz šarena jaja i jednostavno druženje.

Ovogodišnja proslava Uskrsa u našoj župi očitovala je još jedanput da mi ovdje nastojimo i dalje ostvarivati ono do čega je stalo Isusu, a što uči i preporučuje Katolička Crkva kad po Drugom vatikanskom saboru uči: "Disciplinska različitost ne škodi jedinstvu, nego se čak može radije smatrati ukrašom opće Crkve." (usp. UR, 16)

Svjestan je sastavljač i pisac ovih redaka da će uvijek biti "i ovijeh i onijeh"; "ovijeh" - koji će nastojati dati od sebe najviše što mogu za ostvarivanje kršćanskog jedinstva; "onijeh" - koji će činiti samo nešto, a i to nešto, bezvoljno; ili čak i onih koji rade "najviše što mogu" ali u negativnom smislu, tj. onih koji glede jedinstva kršćana obeshrabruju i ismijavaju druge, koji govore da je to ludost - utopija, da nema od toga ništa, itd.

No mi ćemo se i dalje držati smjernica Koncila koji na jednom mjestu govori: Koncil je prije svega svojim stavom i naučavanjem utro staze, ostavivši ipak prostrano polje razmišljanja, ispitivanja i djelovanja mjesnim Crkvama i teozima, neka u dijalogu s odjeljenom braćom stječu istinsku spoznaju i pravilnije vrednovanje nauke i života i drugih zajednica (usp. UR, 4).

Zato dajmo ekumenizmu, jer je to Božja volja, radi Isusa, šansu.

POSJEĆUJEMO STARE I BOLESNE

Pod ovim se naslovom mogu naći dvije divne akcije koje su javljene Uredništvu "Zvonika" iz župa Isusova Uskrsnuća i sv. Roka u Subotici.

Mladi čestitali Uskrs starima i bolesnima

Povodom najvećeg kršćanskog blagdana - Uskrsa mladi u župi Isusova Uskrsnuća zajedno sa vlč. Marinkom Stantićem odlučili su posjetiti svoje stare i bolesne župljane. U četvrtak 27. travnja ušli smo u petnaestak domova pjevajući uskrsne pjesme s čestitkom za Uskrs i uskrsnjim jajetom. Vidjeli smo na licima onih koje smo posjetili da smo na ovaj način unijeli u njihove domove sreću i zadovoljstvo. Primijetila se i poneka suza, a rado su se prisjetili i dana kada su oni zdravi slavili Uskrs.

Aktivisti župnog Karitasa nosili "posvetilište"

Na Veliki četvrtak je u crkvi sv. Roka započelo prikupljanje darova za braću i sestre u potrebi koje je nastavljeno na Veliku subotu nakon blagoslova jela, "posvetilišta". Prikupljeni novac i hranu aktivisti župnog Karitasa raznijeli su osobnim automobilom na više od dvadeset adresa. Uz hranu svaka je osoba primila i župnikovu čestitku za Uskrs. Znamo da je uz brašno, ulje, šećer, kobasice i kolač potrebno još mnogo toga, ali ipak je očigledno da je ovaj znak pažnje bio vrijedan kako za one koji su u potrebi tako i za one koji mogu dati. Mnogi župljani su se zaustavljali na izlasku iz crkve gdje su ostavljali unaprijed pripremljenu hranu. Zahvaljujući jednom našem taksisti hrana je istoga dana stigla na adrese onih kojima je to potrebno.

Blagoslov jela u župi sv. Roka u Subotici

Ovih je dana u župne Karitase stigla nova humanitarna pomoć. Molimo sve one koji znaju za naše ili za svoje župljane u potrebi da jave u svoje organizacije Karitasa kako bi pomoć stigla na prave adrese. A ako ste i sami u mogućnosti dati pomoć, također se javite jer je djelotvorna ljubav prava kršćanska ljubav.

K. Č.

RODITELJIMA PRVOISPOVJEDNIKA I PRVOPRIČESNIKA

Dragi roditelji!

Pripala vam je posebna čast! Vaše će dijete prvi put pristupiti ISPOVIJEDI I PRIČESTI u godini VELIKOG JUBILEJA 2000.

Volim sakramente nazivati DOGAĐAJIMA. Kao što je krštenje veliki događaj po kojem vaše dijete postaje i Božjim djetetom, Božjim miljenikom, tako je i PRVA ISPOVIJED vašeg djeteta veliki događaj susreta s Bogom dobrote i ljubavi, s Bogom koji oprašta, jer s tim se susreću u svom svakodnevnom životu. Koliko puta ste vi oprostili svome djetetu? Koliko puta vam je ono obećalo da će biti bolje? Učite svoju djecu da vama priznaju svoje pogreške, da traže oprost, da se kaju ali i da daju obećanja da će biti bolji, pa će onda lako to prenijeti i na vjersko područje. Bog je dobar. On voli sve ljude, pa i one koji griješe. On oprašta svima koji se kaju i koji žele biti bolji...

Dok je prva ispovijed više događaj koji se zbiva u "skrovitosti", dotle je PRVA PRIČEST događaj koji prate mnoge vanjske pojave: odijelo, haljine, fotografiranje, svečani ručkovi, pokloni... Stoga valja paziti da se slavje Prve pričesti ne pretvori u vanjsku "paradu". Razgovarajte s njima o važnosti hrane u njihovom svakodnevnom životu jer, polazeći od svakodnevnog uzimanja hrane, lako ćete djeci protumačiti potrebu da se hrane i ovom duhovnom hranom. Ovdje se radi o posebnoj hrani, o KRUHU ŽIVOM. Tko jede taj kruh, živjet će uvijek...

Budite blizu svojoj djeci u ovim velikim trenucima. Hrabrite ih ako se budu plašili ispovijedi, budite strpljivi ako budu dosadni s pitanjima i dajte im prave odgovore, veselite se i radujte s njima; molite s njima, surađujte s katehetama i katehisticama u pripravi za taj veliki dan, pođite s njima na njihove duhovne pripreve... Ali ne zaboravite da djeca uvijek najbolje UČE ONO ŠTO VIDE. Pođite i vi s njima na ispovijed i pričest... Onima koji to još ne mogu, želim reći: učinite to što prije; I SAMI SE PRIPREMITE ZA PRVU ISPOVIJED I PRIČEST; VJENČAJTE SE U CRKVI da biste mogli svojoj djeci biti UZORI u vjeri i kršćanskom življenju.

Andrija Anišić

Razmišljanje jednog virnika

Prva pričest

U vrime posli Uskršnji blagdana se po župama obavljaju svečane Prve pričesti dicit koja su za ovaj sakrament spremna par godina na vironauku, a kad i kako će se ona obaviti unaprid je određeno u svakoj župi, dok se u obitelji prvopričesnika iz daljeg pripovida kako će proslaviti taj važan virski događaj njevog diteta.

Kadgod su Prvu svetu pričest primali odrasli, a da za taj sakrament danas spremaju dicitu triba zafalit papi Piju X. (1904-1914) koji je ko dite patijo jel se nije mogo pričesćivat. Zato je on ko papa ostvarijo svoj dičiji san, da prvopričesnici mogu bit dicit koja u tim godinama još nisu kadra da naprave kaki velik gri, a razlikuju euharistij-ski krv od običnog.

Viroučitelji imaju ni malo laku zadaću da spremaju dicitu kako bi svatili šta za virnika znači pričest i kako je ona nastala... Dicitu virimenom nauče u čem je važnost tog sakramenta, a u daljem odrastanju će to još bolje ubardat što će njim bit dragocina pomoć u oblikovanju njive ličnosti. To je njev prvi velik iskorak u zrelo životno svaćanje.

Na dan prve pričesti prvopričesnici će na poseban način čuti i doživiti Isusove riječi:

UZMITE I JEDITE OD OVOGA SVI: OVO JE MOJE TIJELO KOJE ĆE SE ZA VAS PREDATI!

koje će još toliko puta čuti od svećenika, dokle god budu živili životom virnika, dokle god uzimali Isusa utilovljenog u oštiji. Posli svakog primanja ovog sakramenta virnik iznova počima suživot s Isusom, koji mu pomaže da živi s njegovim naukom.

Obavljanju Prve pričesti i Crkva pridaje veliku važnost - za taj dan obaško uređuju i kite unutrašnjost crkve da i izgledom uveličaju tu svečanost, pivaju se prikladne svete pisme, a svećenik će još jedared priditi o značaju sakramenta euharistije. Puna crkva virnika i dični roditelji s rodbinom prvopričesnika će upotpunit lipotu doživljaja te svečanosti, na zadovoljstvo viroučitelja da je do ovog sakramenta dovo još jednu generaciju dicitu.

Kako i priliči i ovoj svečanosti, zdravo se pazi na oblaćenje prvopričesnika, koje se podešava prema vrmenu u kojem se živi. Stari kršćani su sakramente krsta, potvrde i euharistije primili odjedared u proslavi Uskršnuća, kad su bili u odrasloj dobi i posli temeljnog nauka. Za primanje ovi sakramenata svi su katekumeni bili jednako obučeni u bile aljine (1). I danas u bilo oblaće dite na krštenju (toliko nji kroz čitav život čuva svoju krsnu bilu benkicu), u bilo se oblaće i prvopričesnici - biloća je zalog života vičnog - zato je bila boja kod kršćana simbol vičnosti.

Lipo je od roditelja što se paštre da za

Prva pričest 1944. godine u Maloj Bosni

tu priliku što svečanije, što lipče obuku svoje dite, ali smo i sve češće svidoci da neki roditelji čer obuku u raskošno bilo skupocino ruvo koje nose snaše... Sve su češći prigovori virnika, ne samo oni koji su skromniji mogućnosti, da pojedini roditelji u tom pritiraju i potiču dicitu da se razlikuju po novčanoj moći roditelja. Zato su se pojedini župnici odvažili i odstranili skupo i koji put neukusno oblaćenje i sve prvopričesnike izjednačili jel ji oblaće u jednake bile aljine.

Danas i u napridnijim, bogatijim zemljama prvopričesnici se oblaće u jednake aljine, koje se neznatno razlikuju samo u kroju, al je svima zajedničko da su skromno i u bilo obučeni kako i priliči svečanosti prvog blagovanja euharistije - izvora svi sakramenata.

(1) - katekumeni su posli primanja sakramenata, na proslavi Uskršnuća, u bilom ruvu išli do prve nedilje posli Uskrsa, rad čeg je zovu "bila nedilja".

Alojzije Stantić

Matija Mamužić

(IV. dio)

Piše: Stjepan Beretić

**Društveno angažirani
subotički župnik**

Je li Matija Mamužić bio socijalist?

Mamužićevo vrijeme je bilo vrijeme velikih previranja u cijeloj monarhiji, pa tako i u Subotici. Poznata je bila, i do danas poznata ostala obitelj Mamužić. **Josip i Martin Mamužić** su bili među istaknutim građanima, koji su za Suboticu uspjeli izboriti povlastice slobodnog kraljevskog grada. Vršnjak Matije Mamužića bio je gradonačelnik **Lazar Mamužić**. Mladi subotički kapelan Matija Mamužić je dospio u žižu političkih zbivanja svoje domovine kad je, na mjesec dana, 1885. godine stupio u jedno radničko udruženje s izrazitim socijalističkim predznacima. Još 1890. godine raspravljalo se o, tada već subotičkom, župniku Mamužiću, na osnivačkom kongresu Mađarske socijaldemokratske stranke. Stotinu godina kasnije je mariborski biskup i profesor bogoslovlja Vekoslav Grmič ustvrdio: "sve što je bitno u evanđelju, bitno je i u pravom socijalizmu". Čak je tvrdio, tko se "ne zalaže za socijalizam, ne zalaže se ni za evanđelje". Ipak je pretjerao. Ne može se stavljati znak jednakosti između ideologije i Evanđelja. Ako se znade da je Karl Marx okrenuo socijalizam protiv kršćanstva, te da je religiju nazvao "otuđenjem" i "opijumom za narod", a njegovi socijalistički sljedbenici polazili od uvjerenja da se socijalizam i kršćanstvo odnose kao vatra prema vodi, onda je nepomirljivost socijalizma i kršćanstva zasnovana na isključivosti socijalističke ideologije. Premda je pomagao nastojanja socijalista da pomognu radnicima, Matija Mamužić nije bio socijalist.

Svestrani svećenik i građanin Subotice

Za društvo i grad Suboticu je puno načinio. Zalagao se za posuvremenjenje vjeronauka i školstva. Ogledao se i u rješavanju pitanja radničke mladeži. U tom je smislu 1855. godine osnovao i podupirao već spomenuto Katoličko momačko društvo. Od 1888. godine djeluje i Društvo svetoga Vinka,

te Pučka kuhinja svetoga Antuna. 1892. godine je osnovao Katolički krug kao "društvo katoličkih intelektualaca, kojemu je cilj bio da osposobi svoje članove za kršćansko svjedočenje u suvremenom svijetu i da utječe na ona područja javnoga života s kojih je Crkva bila potisnuta". Takva su društva nicala diljem mađarskog kraljevstva. Mamužić je mislio i na salašare. Svu je svoju ušteđevinu odredio za podizanje salašarskih župa. Tako su Mamužićeva zalaganja doticala i radništvo i seljaštvo, inteligenciju i prosvjetu, te su vremenom donijela višestruki plod u duhovnom, vjerskom i napose u društvenom smislu. U međunarodnim trvenjima je nastojao naći mudru sredinu. Iako nije dopuštao pjevanje mađarske himne u crkvi, neki su ga u njegovo vrijeme držali previše odanim državi. S druge strane, Mađari su ga optuživali s panslavizma. Matija Mamužić se u prvom redu borio protiv svega što je u liberalizmu bilo negativno, imajući u vidu probitak radništva. Unutar Pučke stranke borio se protiv liberalne koja je tada bila na vlasti. Pri kraju života je pokušao objediniti sve kršćanski organizirane stranke u gradu. U tom nastojanju omela ga smrt.

Pokušaj društvenog angažiranja

Kad je u Subotici 1885. osnovana "Opća radnička zdravstvena i invalidska blagajna" koja je imala štititi interese radnika u slučaju bolesti, invaliditeta i smrti, Matija Mamužić se kao kapelan subotičke župe svete Terezije uključio u radnički pokret, gdje je smjesta dospio u najužu upravu. Subotički kapelan se nadao da će i kao svećenik moći doprinijeti rješavanju gorućih problema subotičkih radnika. Međutim, Opća radnička blagajna je svakom svom članu besplatno dostavljala i socijaldemokratske listove "Népszava" i "Arbeiter Wochen-Chronik". A ti su listovi bezočno napadali Crkvu. Zagovarala se revolucija. Pozivala je siromašnije na mržnju prema bogatima. Sve više se produbljivao jaz među društvenim slojevima. Udruženje se raspalo nakon mjesec dana. Matija je prigovarao udruženju što je novac prikupljen od radnika trošilo na spomenute listove, u kojima se grubo vrijeđala Crkva i kršćanski svjetonazor, dok su se potrebe radnika zaboravljale. U takvom udruženju dosljedni katolički svećenik kao što je bio Matija Mamužić nije imao mjesta. Osim toga, Radnička blagajna, premda je to obećavala, nije bila kadra osigurati odgovarajuću pomoć radnicima, dok je žene i starije zapostavljala. Tako uočavamo da je Mamužić stupio u spomenuto društvo samo zato da pomogne radnicima, a ne zato što bi bio čovjek liberalnih pogleda na Crkvu i svijet.

Prema: Tomo Vereš, Matija Mamužić - naš prvi kršćanski socijalist? Marulić, broj 1, 1985, str. 57-65.

CRKVA U BROJEVIMA NA PRAGU TREĆEG TISUĆLJEĆA

Statistički podaci o stanju Crkve u svijetu prema Statističkom godišnjaku Crkve koji je ovih dana predstavljen u Vatikanu

Broj katolika u svijetu, porast duhovnih zvanja, svećenika i biskupa na pet kontinenata, udio katolika u ukupnome svjetskom pučanstvu. Poznavati te podatke, njihove promjene u postotcima, tendenciju širenja ili smanjenja tih kategorija znači raspolagati "rendgenskom slikom" snaga na polju opće Crkve. Upravo to je institucionalna zadaća Statističkog godišnjaka Crkve koji je ovih dana predstavljen u Vatikanu. U godišnjaku, koji je izradio posebni ured Državnog Tajništva Svete Stolice, sadržani su podaci za g. 1998.

Već letimičnim pogledom na tabele u kojima je, kroz različite statističke pokazatelje, prikazano stanje Crkve u svijetu mogu se uočiti vrlo značajni podaci. Svakako najpozitivniji znak predstavlja porast krštenih katolika u svijetu: tendencija koja je zabilježena '96. i '97. nastavljena je i u 1998. Zanimljivo je da je, premda u gotovo neznatnoj mjeri, porast katolika te godine bio veći u odnosu na porast svjetskog pučanstva. Izraženo u brojkama trenutno je u svijetu **17,4 katolika na 100 stanovnika**, dok je prethodne godine taj broj iznosio **17,3**. Gotovo polovica od njihova ukupnog broja živi u Amerikama. Samo u **Južnoj Americi živi čak 28,4% svih katolika** dok ih je u **Srednjoj i Sjevernoj 14%**. Slijedi potom **Europa u kojoj živi 27,8% katolika**.

U svijetu je, prema podacima iz g. 1998., gotovo **4.500 biskupa**, od čega ih je **većina u Europi i Africi**.

Broj svećenika, bilo biskupijskih bilo redovničkih, u posljednjih je dvadeset godina opao za gotovo 4%. **God. 1998. u svijetu je bilo više od 400.000 svećenika**.

Unatoč tome valja zamijetiti kako se zajedno s opadanjem broja svećenika bilježi veliko povećanje broja stalnih đakona, redovničkih i dijecezanskih, zatim laika u ustanovama zavjetovanog života, laika misionara i vjeroučitelja. Upravo ovi posljednji bilježe najveći porast u odnosu na sve ostale kategorije. **U svijetu je, prema podacima iz g. 1998., čak 2.298.387 vjeroučitelja**. (sa)

Uređuje: s. Blaženka Rudić

SESTRE KOJE RAZUMIJU KRIŽ

U ovom broju upoznat ćemo Milosrdne sestre sv. Križa. O njima nam u znak ljubavi i zahvalnosti piše Ivan Cingeli iz Srijemske Mitrovice. Naši stariji vjernici sigurno se sjećaju njihovog boravka i rada u franjevačkom samostanu u našem gradu.

**"Trebam sestre koje razumiju križ.
S njima ću postići sve."
o. Teodozije Florentini**

Kada govorimo o ženskim redovničkim zajednicama na našim prostorima ne možemo zaboraviti Družbu milosrdnih sestara sv. Križa.

Korijeni ove družbe vezani su za brdovitu Švicarsku, za kanton SCHWYZ i mjesto INGEBOHL, gdje su je 1856. god. osnovali franjevac kapucin o. TEODOZIJE FLORENTINI i MARIJA TEREZIJA SCHERER, koja je postala prva generalna poglavarica te družbe.

Konstitucije ove družbe svakoj sestri preporučuju da "... prihvati Kristov KRIŽ. Križ neka bude njezin uzor, njezina snaga i utjeha". Za sestre sv. Križa Gospodinov križ predstavlja izvor snage, milosti i ljubavi prema bližnjemu.

Diljem svijeta sestre sv. Križa žive i rade često tiho i povučeno, uvijek odane i vjerne Bogu i svetoj Crkvi. Sestre djeluju u gotovo svim zemljama Europe, u dalekoj Indiji, mnogoljudnoj Kini, u Ugandi i Južnoj Americi. Zvanični jezik družbe je njemački, ali u novije vrijeme to postaje i engleski. Na svim tim prostorima sestre služe Bogu i svima onima kojima je pomoć potrebna.

Dolazak sestara u Đakovo

Na molbu đakovačkog biskupa J. J. Štrosmajera, mladice ove družbe prešađene su iz kuće matice na plodno đakovačko tlo. Iz Đakova, gdje se i danas nalazi kuća matica, sestre se šire po drugim krajevima bivše Jugoslavije.

Osnovna karizma družbe mogla bi se svesti na dva glavna područja djelovanja: njega bolesnika, briga o starima i bolesnicima, te odgoj djece i ženske mladeži.

Dolaskom u Đakovo sestre preuzimaju rad u tadašnjoj četverogodišnjoj školi i na preparandiji (učiteljskoj školi). Slijedi otvaranje škola u Osijeku, Pulji, Herceg-Novom... Tom vrstom javnog djelovanja sestre su se bavile sve do okončanja

Drugog svjetskog rata, kada im nova vlast oduzima škole i odgojne zavode. Slijedeći poruku svoga duhovnog oca Teodozija - POTREBA VREMENA VOLJA JE BOŽJA - sestre se aktivno uključuju u župni pastoral. Preuzimaju službu orguljašica, katehistica, sakristanki, šivaju crkveno ruho i dr. služeći tako Crkvi i svom narodu.

Uz odgojno-obrazovni rad sestre se posvećuju i karitativnom djelovanju radeći po bolnicama. Sestre su nekada radile u bolnicama u Nišu, Podgorici, Novom Sadu, Subotici, Somboru, Srijemskoj Mitrovici, Starom Baru. Sestre i same osnivaju brojne ubožnice i sirotišta.

Brigom o bolesnima i nemoćnima bez obzira na vjersku i nacionalnu pripadnost i svjedočenjem evanđeoske ljubavi prema bližnjemu stekle su ugled, poštovanje i zahvalnost u multietničkim sredinama u kojima su djelovale. Zoran primjer za to je epidemija "crnih kozica" u Đakovici 1972. godine gdje sestre ostaju dvoriti teško oboljele i za svoj trud dobivaju priznanje tadašnjih državnih vlasti.

A danas?

Danas na području SRJ djeluju ukupno 22 sestre ove družbe. U Srijemskoj Mitrovici rade dvije sestre, u Beogradu tri. U Risnu radi šest sestara u staračkom domu. U Prištini i Đakovici djeluje jedanaest sestara u župnom pastoralu i u bolnicama. Nekada su sestre radile i u Vrnjačkoj Banji, Indiji i u franjevačkom samostanu u Subotici do 1978. godine. Sa mnogih mjesta sestre su se povukle zbog nedostatka mladih snaga koje bi nastavile započeto djelo.

Današnji svijet vapi za Bogu posvećenim osobama. Molimo na tu nakanu i spremno se odazovimo ako začujemo onaj divni poziv: "DOĐI I SLIJEDI ME".

IZ PORUKE SVETOG OCA ZA XXXVII.
SVJETSKI DAN MOLITVE ZA ZVANJA
14. svibnja 2000.
4. vazmena nedjelja

EUHARISTIJA, IZVOR SVAKOGA ZVANJA I SLUŽBE U CRKVI

U susretu s Euharistijom neki otkrivaju poziv da postanu službenici oltara, drugi promatraju ljepotu i dubinu toga otajstva, drugi da izlijevaju bujicu ljubavi na siromahe i slabe, drugi opet da prihvate tu preobražujuću snagu u stvarnostima i činima svakidašnjeg života. Svaki vjernik nalazi u Euharistiji ne samo ključ za objašnjenje vlastitog života nego hrabrost da ga ostvari, da u različitosti karizmi i poziva izgrađuje jedinstveno Tijelo Kristovo u povijesti.

U prikazu o učenicima iz Emausa (Lk 24,13-35), sveti Luka nam pokazuje što se događa u životu onoga koji živi od Euharistije. Kad se u "lomljenju kruha" što ga izvrši "stranac" učenicima otvaraju oči, oni primjećuju da im je srce gorjelo u grudima dok su slušali tumačenje Svetoga pisma. U tom srcu koje gori možemo vidjeti povijest i otkriće svakoga poziva, koje nije prolazno ganuće, nego sve sigurnije i snažnije opažanje da će Euharistija i Uskrs Sina biti sve više Euharistija i Uskrs njegovih učenika. /.../

Draga mladeži, idite u susret Isusu Spasitelju! Ljubite ga i klanjajte mu se u Euharistiji! On je nazočan u svetoj misi koja sakramentalno uprisutnjuje žrtvu na Križu. Od dolazi u nas u svetoj pričesti i ostaje u svetohraništima naših crkava jer je naš prijatelj, prijatelj svih, osobito vas mladih, tako potrebnih pouzdanja i ljubavi. Od njega možete crpiti hrabrost da budete njegovim apostolima u ovom osobitom povijesnom prelazu: godina 2000. bit će takva kakvom je vi mladi želite i izgradite. Poslije tolikog nasilja i pritisaka svijet treba mlade koji su sposobni "graditi mostove" za ujedinjenje i pomirenje; poslije čovjekove kulture bez zvanja potrebni su muškarci i žene koji vjeruju u život i prihvaćaju ga kao poziv koji dolazi od Svevišnjega, od onoga Boga koji, jer ljubi, poziva; poslije ozračja sumnje i izazova koje kvari ljudske odnose, samo će hrabri mladi, s pameću i srcem otvorenim uzvišenim i velikodušnim idealima, moći obnoviti ljepotu i istinu života i međuljudskih odnosa. Stoga će ovo jubilejsko doba biti za sve doista "godina milosti Gospodnje", poziv na Jubilej.

Kafana - "Dukat"

Subotica, Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 30-136

Organizira: svadbe, rođendanska slavlja,
bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI

Nedjeljom: "BUNJEVAČKA UŽNA"

Posebno se preporučamo za organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22 sata,
nedjeljom od 12 - 16 sati,
ponedjeljkom zatvoreno

vl. Jakov Letović

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2,
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- BAJMOK, JNA 3 (u evecari "MARIŠKA")
Telefon (danonoćno): 762-024
- PALIĆ, Jo Lajoša 18 (u evecari "ORHIDEJA")
Telefon: 753-759
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202

Poljoprivredna apoteka

AgriS
Subotica

Nudimo vam

- sredstva za zaštitu bilja
- sjemensku robu
- dajemo besplatne stručne savjete

Radno vrijeme od 8 do 19 sati, a subotom od 8 do 12 sati

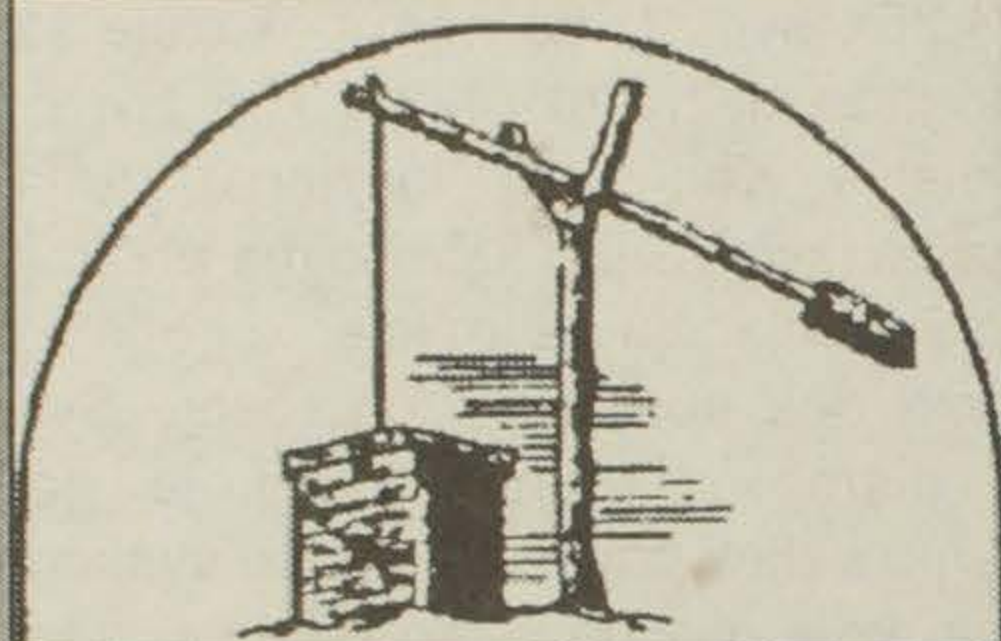
Prešernova ulica 37 (kod crkve sv. Jurja), Tel/fax: 556-228

U spomen
sestri *Vijanejl*

SELK d.d.

K U T I N A
Kolodvorska 27

Tel.: 044/ 682-432, fax: 044/ 682-438

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

Možete nam pisati i na
E-mail adresu:
zvonik@tippnet.co.yu

Dr. Kern Katalin
specijalista - fizijatar

Subotica, Ptujška 1
tel: (024) 551-375

Radno vrijeme:
ponedjeljak-petak
8 - 13 sati
poslijepodne
terenski rad

Djelatnost ordinacije:

- Bolovi u kičmi i zglobovima
- Reumatologija
- Internistički pregled; snimanje EKG, laboratorij, terapija
- Neurološki pregled i terapija
- Psihijatrijski pregled i psihoterapija
- Ortopedski pregled
- Kućna posjeta i kućno liječenje sa suvremenim aparatima

Tel/fax:
(021) 775-411
063-566-062
VAJSKA

...uvek, kada poželite lepe stvari.

PRODAJEMO UNIVER, MEDIJAPAN, RADNE PLOČE, ŠARKE ("LAMA"-SLOVENIJA) I SAV OSTALI PRIBOR ZA STOLARE, PLOČICE, SANITARIJU I KOMPLETNI GRADEVINSKI MATERIJAL.

24000 SUBOTICA, Batinska 34, Tel./fax: 024/ 561-186, Tel.: 024/ 561-167

INTERNET

WWW.
TippNet
.co.yu

Internet provajding

Prodaja računara

Instalacija i održavanje računarskih mreža

Pojedinačni i grupni kursevi

(Windows, Word, Excel, Internet)

(024)555-765 Braće Jugovića br. 5. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

Preplatnici iz inozemstva uplate (30 DM ili avionom 40 DM) mogu izvršiti pošt. uputnicom ili čekom na adresu:
Gabrijela Skenderović,
Kneza Trpimira 1/3
44320 Kutina
tel: 99 385 (0)44
681-272
R. Hrvatska

HORVÁT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301,
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

SIDA MI JE UKRALA PRIJATELJA

Pismo najboljem prijatelju

Meko promiče proljetno jutro, svježe, sunčano, posebno, jer proljetno sunašće uvijek budi lijepa osjećanja, poput kapi kiše koja vraća život izgorjeloj travi. Da, prijatelju, svako proljeće me podsjeća kako si uživao u ožujskim (martovskim) i travanjским (aprilskim) danima. Uostalom, nitko nije toliko volio život i uživao u svakom trenutku kao ti.

Kraj prozora sam. Ne zato da bih vidjela još jedno novo jutro, jer svaki novi dan osjećam kao da mi kroz krv protiče. Da si sad tu, kraj mene, opisivala bih ti kakvo je nebo - svijetlo plavo poput bistre vode. I kamenčići nekih čudnih oblika i veličine se vide... Ma ne, ne zamjeri mi, to su oblaci, da oblaci. Opet prizivam stare uspomene. Nogavice smo povukli do koljena, bili smo pretrpani odjećom, naše su mame uvijek strepile nad nama, a bio je dan prevruć za proljeće kao i sad. Otkrit ću ti tajnu. Tada sam poželjela da se vratimo, ali kad ostarimo, zajedno. Nisam puno tražila, ne više od prijateljstva. Tvoja meka ruka, luckasti, vragolasti osmijeh naglo odraslog dječaka u smiješnim farmericama i plavoj majici, uvijek plavoj.

Tvoje plave oči. Plavo, Bože, zašto?

Plavo me proganja zbog tebe.

Suza u oku, klizi niz obraz. Nisam ja tužna, ja sam uvijek vesela. Znaš, oči mi uvijek suze zbog vjetra. Ne lažem, nisam nikad lagala, jedino možda sebe samu. Nama običnim smrtnicima je uvijek najdivnije lagati samog sebe, ali to nije laž, to je obmana. Nisam ti nikada rekla kako sam se uvjerala da je sida sitnica, bar kad si ti u pitanju.

Ti si uvijek bio stijena, moj kamen oslonac, okrijepljenje, utjeha, ne bi te jedna bolest mogla odnijeti od mene.

Nisam se ni na tu djevojku nikad ljutila. Koju djevojku? Tvoju veliku avanturu jedne strasne noći. Ne, istina je, nikad se nisam ljutila zbog toga što te je zavela. Imala je više od mene, predivno tijelo, sva zanosna, a nitko nije znao da je bila zaražena...

Ja sam uvijek bila i ostala, do onog zadnjeg poslijepodneva, samo najbolja drugarica.

U dobru i zlu, odzvanja - čini mi se kao da sam ti to rekla nekad, negdje. Ne, rekla sam to Bogu kad sam ga molila da ti budem anđeo čuvar.

Ne zamjeri mi, obećala sam da ću pokušati spasiti svakoga tko oboli od onoga što te ukralo iz moje blizine, ali ne iz srca, duše.

I voljet ću svakoga tko bar malo podsjeća na tebe. To dugujem Bogu, jer mi te je povjerio i tvoje mi prijateljstvo poklonio.

Ivana Medved, Sombor - sv. Križ

RAZMIŠLJANJE O VAŽNIM ŽIVOTNIM PITANJIMA IZ KRŠĆANSKOG UGLA

Život je Božji dar. Kršćanski nauk nas uči kako taj dar iskoristiti: Bogu na slavu, a nama na radost i korist. Površno razmišljajući može nam se činiti ovo nejasnim, ali ako dublje promislimo o sebi i svom cilju životnog putovanja, shvatit ćemo da je to velika istina.

Za ljudsku opstojnost potrebni su određeni materijalni i duhovni uvjeti: **RADOM** čovjek osigurava svoje materijalne potrebe i ujedno se duhovno oblikuje.

MOLITVA jača duhovnu snagu u čovjeku i priprema ga da izdrži napore i obveze što ih donosi život.

OBITELJ je temeljna stanica ljudske zajednice. O obitelji ovisi sadašnjost i budućnost.

NARODNA KULTURA: veselje, proslave običaja, stanovanje, nošnja, igre, glazba, pjesme, prožimaju cijeli čovjekov život i pokazuju ljepotu narodne duše.

Kako živjeti danas?

Poštujući rad, molitvu, obitelj i uživajući u kulturi te svemu dajući pravu mjeru. Mi možemo voditi pun i sretan život i u današnjem vremenu. O svim ovim potrebama bit će izrečeno nekoliko misli.

R A D

Rad u životu kršćana zauzima važno mjesto. On je najznačajniji za životnu egzistenciju u čovjekovom postojanju. Radeći vrijedno i odgovorno čovjek stječe dobra koja su mu potrebna za svakidašnji život. Radeći, čovjek se kao osoba duhovno oblikuje jer koristi sve svoje moći i sposobnosti. Svojom kreativnošću čovjek uređuje svoj okoliš, svoje domove te pribavlja sebi razne ugodnosti. Opasnost od koje se kršćanin treba čuvati je da rad ne postane u njegovu životu sam sebi cilj. Rad mora biti sredstvo za ostvarenje životnih potreba.

Stoljećima su roditelji pomagali djeci da nauče raditi. Učili su ih sticati razna umijeća koja su važna za vršenje raznih poslova. Pored osobne koristi, kršćani vole da materijalna dobra budu korisna cijeloj ljudskoj zajednici.

Zato je potrebno voditi brigu i o onim dobrima koja su nam zajednička, a to su: crkve, škole, vjerske zgrade, domovi i slično. Stvaraju se različite organizacije kojima je cilj pomoći ljudima u nevolji. Sve one njeguju zajedništvo među ljudima i tako jačaju zajednicu. Zato i zajednički rad ima svoju veliku važnost. Od njega imaju korist i pojedinci i zajednica.

Alozije Firanj

Željela bih ostaviti trag

Tiho, poput mirnog lijepog slova u boji tako finog, tananog slova koji ostavlja trag na čistom listu bijelom tako finom, tananom listu

Ali nemoj mi vjerovati

jer moje je srce nepospremljena odaja Zadržah se u evropskim samostanima u Kartuzijanskom Parmskom najviše Stendhal me vodio u najskrivenije kutke Otkrih kosturnice vitezova u visokoj travi onih što padoše onako divno

kako njihove balade pjevaju

Razgmuh travu

ostavim je namjerno taknutu

Pustih misli svoje lutati i čekati

u ovim nepreglednim daljinama

kao da su školjke u nemirnoj morskoj vodi

Zaustavih dah

da bih čula disanje

i ukrotila vježbama otkucaje srca

al' ostavih tijelo na obali

da se samo čisti i opravlja

*Mila Markov-Španović
Sr. Mitrovica*

ŠTO JE GEN A ŠTO KLON

Nekoliko je osnovnih genetičkih pojmova bez čijeg poznavanja nije moguće razumjeti gensku tehnologiju niti donijeti bilo kakav zaključak o koristima i rizicima koji iz nje proizilaze. Prvo pitanje koje se postavlja je naravno: Što su to geni?

Geni su materijalne jedinice nasljeđivanja. Otkrio ih je utemeljitelj genetike **Gregor Mendel**, augustinac iz Brna (1865). Genetičari su poslije pokazali da su geni fizički povezani kao biseri na ogrlici. Na razini molekula jedan gen upravlja sintezom jednog proteina.

Po svojoj molekularnoj strukturi geni su dijelovi vrlo dugih molekula dezoksiribonukleinske kiseline (DNA) koja sadrži četiri tipa osnovnih jedinica, nukleotida, odnosno slova genetičkog teksta.

Proteini (bjelančevine) su izvršitelji genetičkih instrukcija. Oni su u molekularnom smislu polimeri sastavljeni od 20 različitih građevnih jedinica, aminokiselina. Redoslijed aminokiselina u proteinima zapisan je redoslijedom slova genetičkog teksta u genima (genetičkom šifrom). Genetička šifra je univerzalna za sve organizme.

Genom nekog organizma jest njegova cjelokupna DNA koja je kod viših organizama organizirana u kromosome.

Sve stanice u tijelu imaju sve gene. Tijekom razvoja organizma - od oplodjenog jajašca do složenog višestaničnog organizma "otključavaju se i zaključavaju" pojedini geni, pa će u određenim stanicama i u određeno doba funkcionirati samo određeni geni i sintetizirati se određeni proteini.

Što je to klon? Klon je zbroj organizama, stanica ili molekula identičnih nekom prvobitnom organizmu, stanici ili molekuli. Klon organizama ili stanica ne može nastati oplodnjom nego isključivo diobom. No kako klonirati molekule kada one nemaju svojstvo rasta i razmnožavanja? To je moguće samo kod jedne skupine molekula, kod nukleinskih kiselina, jer im njihova struktura omogućuje umnažanje prilikom diobe, tako da svaka nova stanica nasljeđuje identičnu molekulu DNA.

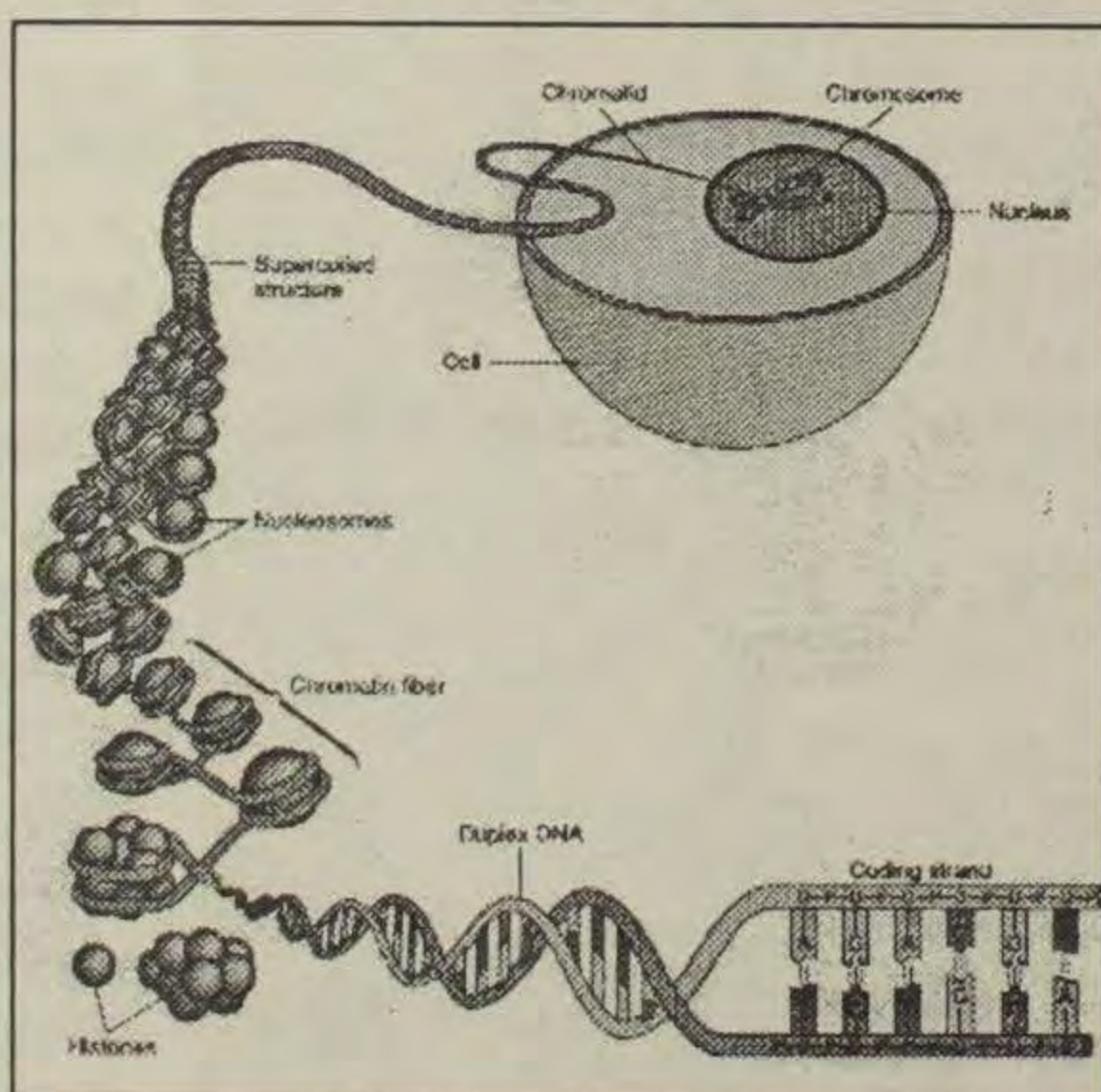
Da bi klonirali gene, genetički inženjeri kao fotokopirni aparat koriste prirodu. Pomoću biokemijskih trikova oni umetnu željeni fragment DNA u neku drugu malu DNA - npr. virusnu i tako dobiju rekombinantnu DNA, dijelom virusnu a dijelom od organizma koji proučavaju.

Razmnožavanjem jednog jedinog ovakvog virusa već sljedećeg dana mogu dobiti mnogo milijardi posve identičnih potomaka, odn. mogu dobiti klon, koji će sadržavati i željeni gen. Tako se dobiva dovoljna količina DNA kojoj se kemijskim putem može odrediti redoslijed nukleotida. Isto tako, ukoliko znamo funkciju proteina čiju informaciju nosi taj gen, moguće je putem virusa, plazmida (malih kružnih molekula DNA koje se umnožavaju u bakterijskoj stanici) ili nekog drugog prenositelja ugraditi taj željeni gen u organizam domaćina u kome on ne postoji ali je sposoban se u njemu razmnožavati.

Dakle, genetičko inženjerstvo definirano je kao oblikovanje novih kombinacija nasljednog materijala ugradbom molekula nukleinskih kiselina dobivenih izvan stanice u virus, plazmid ili neki drugi prenositelj da se omogući njegova ugradba u organizam domaćina u kojem one prirodno ne postoje, ali u kojem su sposobne za umnožavanje.

(nastavlja se)

Danijela Poljuha,
dipl. ing. molekularne biologije

DEVETNICA U CRKVI MARIJE MAJKE CRKVE

od 3. do 11. lipnja

- * u 17 sati krunica i Služba riječi i propovijed mađarski
- * u 18 sati krunica, sv. misa i propovijed te Gospine litanije - hrvatski

Tema propovijedi je: **MARIJA** i **EUHARISTIJA** kao priprava za Euharistijski kongres.

Subotica - Marija Majka Crkve
DUHOVSKO BDJENJE - KLANJANJE
od 9. 06. u 6 sati do 11. 06. u 6 sati

- * Nakana klanjanja:
GOSPODINE, DARUJ MIR SRCIMA,
OBITELJIMA, NARODIMA...

Subotica - Marija Majka Crkve
TRIBINA "PONEĐJELJKOM U OSAM"
svakog ponedjeljka u 20 sati u crkvi

- * Mjesec svibanj - predavanja o obitelji, odgoju i odnosima u obitelji
- * Mjesec lipanj - o vezi života Crkve i društva

JUBILEJ ČLANOVA DUHOVNIH POKRETA
10. 06. 2000.

- od 10 sati u sv. Jurju
- u 16,15 sati misa u katedrali

OBITELJSKI SUSRETI

Subotica - sv. Rok
19. 05. 2000 u 20 sati

Tema: Zašto je Papa tražio oprostjenje?
Predavač: mr. Andrija Kopilović

RASPORED HODOČAŠĆA NA BUNARIĆ

prema župama triju subotičkih dekanata

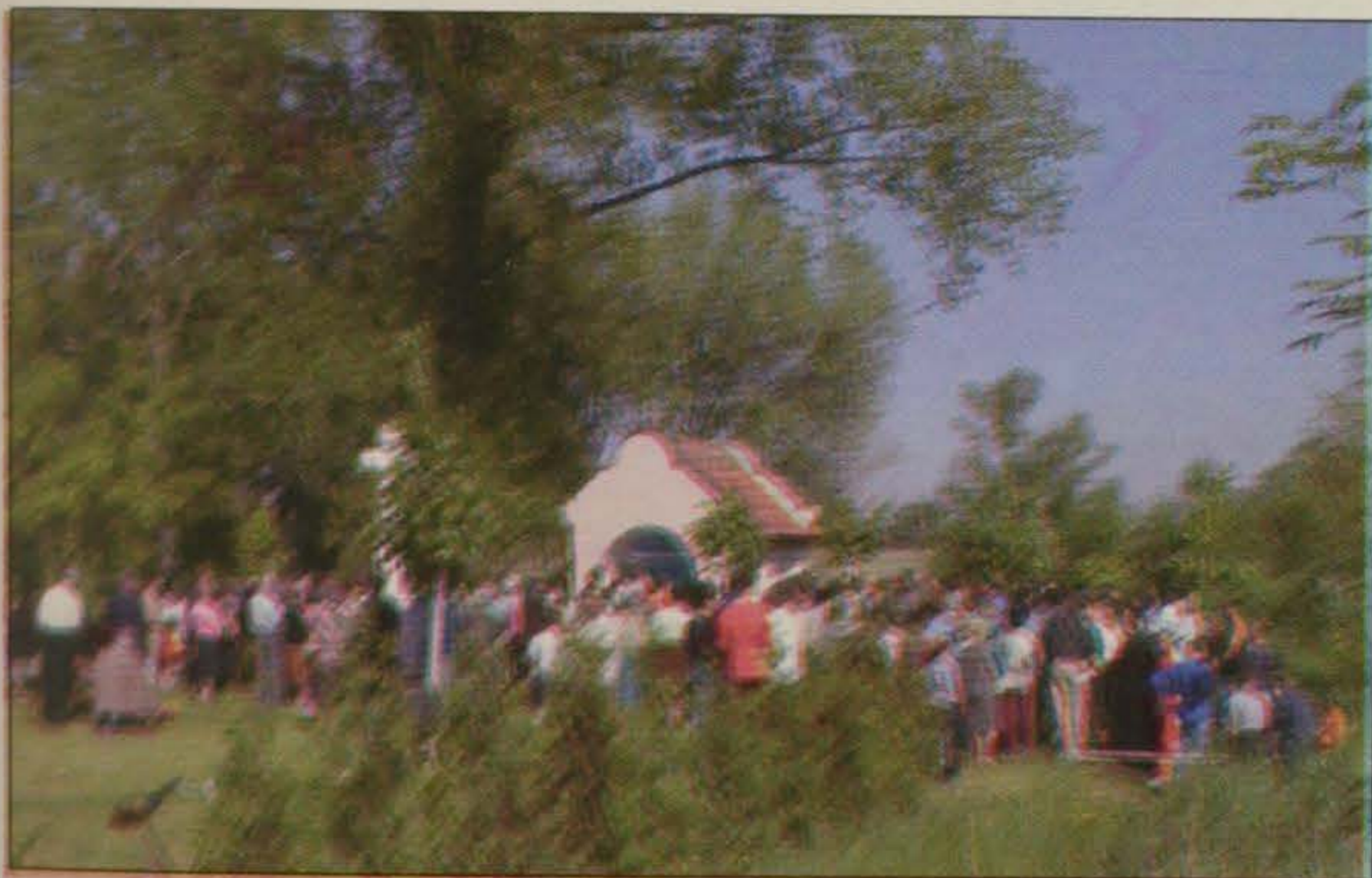
- 6. 05. - župe: Aleksandrovo, Sv. Juraj, Žednik
 - 3. 06. - župe: Sv. Rok, Tavankut, Bikovo, Đurđin i Mala Bosna
 - 1. 07. - župe: Katedrala, Sv. Marija, Isus Radnik
 - 5. 08. - župe: Isusovo Uskrsnuće, Bajmok, Palić i Kelebija
 - 2. 09. - župe: Sv. Križ, Hajdukovo, Šupljak, Bački Vinogradi, Male Pijace i Horgoš
- Svete mise započinaju u 9 sati**

Svake nedjelje sv. misa u 16 sati
(propovijed je dvojezična)

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/554-896; E-mail: zvonik@tippnet.co.yu. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr. Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Bernarda Kopunović - korektor; Cecilija Milanković - vinjete; Josip Anišić, Željko Augustinov, Stjepan Beretić, Marko Forgić, Bela Gabrić, Josip Ivanković, Elizabeta Kesler, Andrija Kopilović, Grgo Kujundžić, o. Mato Miloš, Lazar Novaković, Ivan Piuković, Blaženka Piuković, s. Blaženka Rudić, i Branko Vaci; Alojzije Stantić i s. Silvana Milan - marketing; Uredništvo stranica mladih: Vesna Huska, Dijana Šarčević, Ivana Lazić, Ladislav Huska, Marina Kujundžić, Svetlana Sudarević, Željka Zelić. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "GLOBUS", Otmara Majera 10, Subotica, Tel.: 024/551-202.

„Božji grob“ u crkvi sv. Roka u Subotici

Započela hodočašća na Bunarić u godini Velikog jubileja

OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI

Razdragani novokrštenci i prvopričesnici u crkvi sv. Roke u Subotici

„Škola Evandjelja“ u prirodi - Bač, 2. 05. 2000.

Jubiley starih i bolesnih u župi Marije Majke Crkve u Subotici (ljudi zamenili štapove)

Jubiley starih i bolesnih u župi Marije Majke Crkve u Subotici (kao „agapé“ u prvoj kršćanskoj zajednici)

Globus

ŠTAMPARIJA BRZE USLUGE

Vlasnik: *Blaško Gabrić*

24000 Subotica, Otmara Majera 10

Tel./fax: (024) 551-202, 553-142

SA BOGATIM PROIZVODNIM PROGRAMOM
I 2000. GODINE SA VAMA:

- Vizit karte
- Plakati
- Katalozi
- Obrasci
- Prospekti
- Nalepnice
- Knjige
- Novine
- Pozivnice
- Kartonska ambalaža
- Papirna ambalaža
- Ostali proizvodi po narudžbi

Vikarija sv. Antuna - Gradina

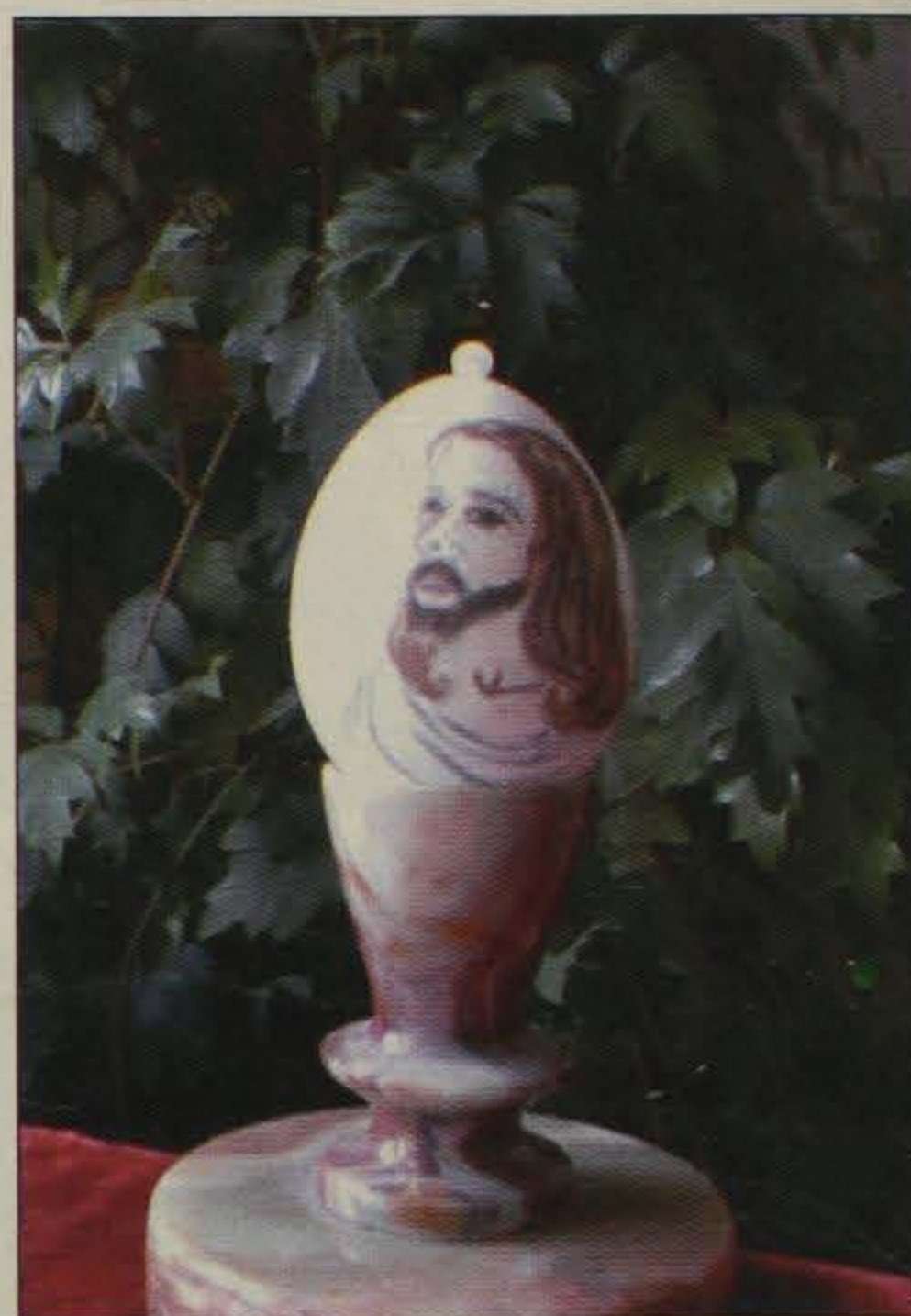
Župa Presvetog Trojstva

Na slici lijevo:
katehistica Rozmari Mik
tumači izložbu

**PRIZORI
SA USKRSNE
IZLOŽBE
U ŽUPI
PRESVETOG
TROJSTVA
U SOMBORU**

Na slici desno:
Kristov lik na jajetu
(izradila

Župa sv. Križa

Vikarija Imena Marijina - Nenadić

Karmelićanska crkva

i polivači, ali u Tavankutu

Vikarija sv. Antuna - Gradina

Župa Presvetog Trojstva

Na slici lijevo:
katehistica Rozmari Mik
tumači izložbu

**PRIZORI
SA USKRSNE
IZLOŽBE
U ŽUPI
PRESVETOG
TROJSTVA
U SOMBORU**

Na slici desno:
Kristov lik na jajetu
(izradila

Župa sv. Križa

Vikarija Imena Marijina - Nenadić

Karmelićanska crkva

i polivači, ali u Tavankutu